

NMPP 2018

2018 METŲ NACIONALINIO MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMO ATASKAITA

Atlikdami užduotis
parodome ir pritaikome
įvairias žinias bei
gebėjimus ir
aktyviai mąstome.

Nacionalinis egzaminų centras
Vilnius, 2018

2018 METŲ NACIONALINIO MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMO

A T A S K A I T A

Ataskaitą parengė:

Dr. Daiva Bigelienė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Dr. Panas Gudynas, Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus pavaduotojas

Dr. Ramutė Skripkienė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus metodininkė

Eglė Melnikė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus metodininkė

Vilija Jaruševičiūtė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus metodininkė

Justina Davolytė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus metodininkė

Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų medžiaga skelbiama Nacionalinio egzaminų centro interneto svetainėje, adresu: <https://nec.lt/612/>.

Projektas. Pastaba: Tekstas redaguojamas (kalbos redagavimas)

TURINYS

ĮVADAS.....	3
I. NMPP 2018 DALYVIŲ CHARAKTERISTIKOS.....	6
II. 2 KLASĖS NMPP 2018 TESTŲ REZULTATAI.....	8
III. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP REZULTATŲ KAITA PAGAL PASIEKIMŲ LYGIUS.....	23
IV. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS MOKOMĄJĄ KALBĄ.....	31
V. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL MOKINIŲ LYTĮ.....	38
VI. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS TIPĄ.....	42
VII. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL VIETOVĖS, KURIOJE YRA MOKYKLA, TIPĄ.....	46
VIII. IŠVADOS.....	51
1 PRIEDAS. NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL RODIKLIUS PATEIKIAMUS KASMETINĖSE MOKYKLŲ IR SAVIVALDYBIŲ ATASKAITOSE.....	54
2 PRIEDAS. APIBENDRINTI NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL DALYKŲ TURINIO/VEIKLOS SRITIS IR KOGNITYVINIUS GEBĖJIMUS.....	57
3 PRIEDAS. NMPP 2018 TESTŲ REZULTATAI PAGAL UŽDUOTIS.....	62
ŠALTINIAI.....	81

IVADAS

Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas (toliau – NMPP) buvo vykdomas vadovaujantis *Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-6.*¹

NMPP paskirtis – suteikti švietimo dalyviams grįžamojo ryšio informacijos apie mokinių mokymosi rezultatus. Ši informacija reikalinga priimti sprendimus, kaip toliau galėtų būti tobulinamas mokymas ir mokymasis mokinio, mokytojo, klasės, mokyklos, savivaldybės ir nacionaliniu lygmenimis.

NMPP uždaviniai:

- suteikti objektyvios informacijos mokiniams ir mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) apie jų vaikų mokymosi pasiekimus;
- suteikti objektyvios informacijos mokytojams, mokykloms ir švietimo valdymo subjektams apie ugdymo proceso rezultatus ir daromą pažangą;
- nustatyti, kurioms mokykloms ar kuriems mokiniams reikia pagalbos;
- atkreipti mokyklų, mokytojų ir visuomenės dėmesį į nacionalinius ugdymo turinio prioritetus ir įvertinti šių prioritetų įgyvendinimo rezultatus.

Dar vienas labai svarbus NMPP uždavinys – paskatinti ugdymo turinio modernizavimą.

NMPP užduočių struktūrą ir klausimų pobūdį nustatė Nacionalinis egzaminų centras (toliau – NEC) pagal tuo metu galiojančias pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrąsias programas. NMPP užduotis, jų vykdymo rekomendacijas ir vertinimo instrukcijas rengė NEC. Užduotys, jų vykdymo rekomendacijos ir vertinimo instrukcijos buvo rengiamos lietuvių kalba. Mokyklų rusų ir lenkų mokomąja kalba mokiniams NMPP užduotys, išskyrus lietuvių kalbos užduotis 8 klasei, buvo verčiamos į rusų ir lenkų kalbas.

Paraiškas dėl dalyvavimo NMPP teikė mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinės ir savivaldybių mokyklos – biudžetinės įstaigos; valstybinės ir savivaldybių mokyklos – viešosios įstaigos; kitos mokyklos).

Paraiškos dalyvauti NMPP teikėjai atsakė už NMPP organizavimą, testavimo medžiagos ir duomenų apsaugą, taip pat už NEC pateikiamų duomenų patikimumą. NMPP patikimumo mokykloje priežiūrą vykdė paraiškos dalyvauti NMPP teikėjo įgalioti asmenys.

Dėl NMPP rezultatų viešinimo apsisprendė paraiškos dalyvauti NMPP teikėjas. NMPP rezultatus skelbiant viešai:

- mokyklos lygmeniu buvo skelbiami nuasmeninti mokinių rezultatai;
- savivaldybės ar nacionaliniu lygmeniu mokyklų rezultatai buvo skelbiami nuasmeninti ir be mokyklų pavadinimų.

NMPP rezultatai naudojami duomenimis pagrįstiems sprendimams priimti ir bendradarbiavimui visais lygmenimis siekiant ugdymo kokybės.

¹ Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b37afd00d31311e68d79c2033f194657>

2018 m. Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime (toliau NMPP 2018) dalyvaujančių mokyklų mokiniai (atitinkamai pagal klases) atliko šių dalykų užduotis:

2 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo ir kalbos sistemos pažinimo pagrindai) ir matematikos;

4 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo), matematikos ir pasaulio pažinimo;

6 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo) ir matematikos;

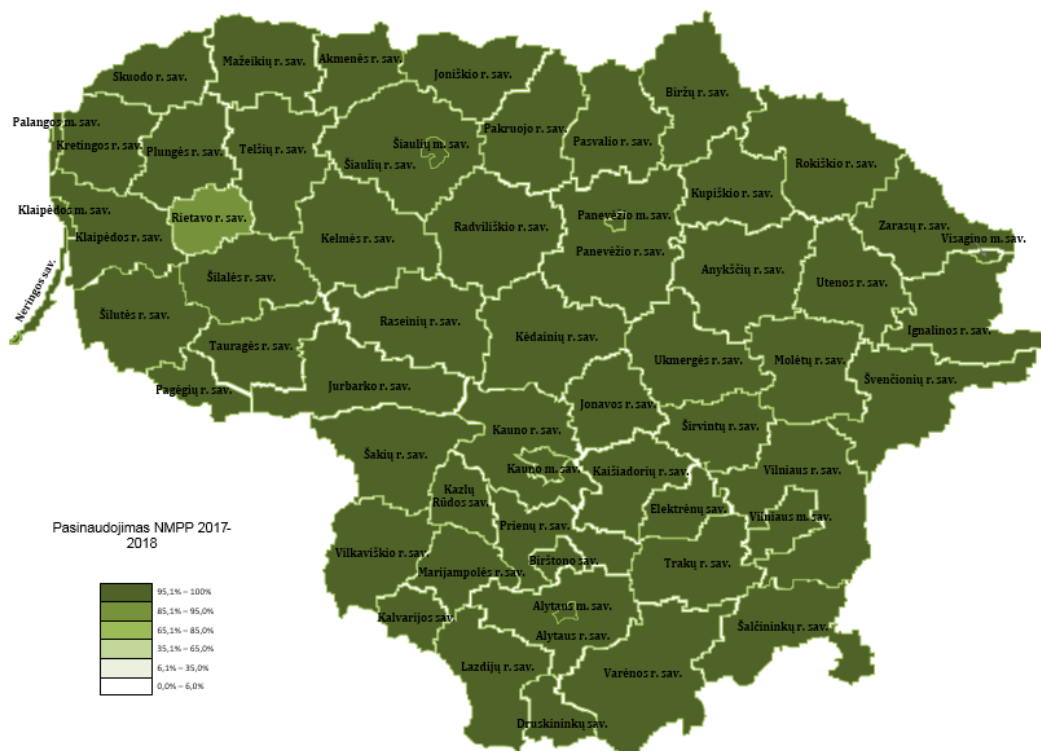
8 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo), matematikos, gamtamokslinio ir socialinio ugdymo.

NMPP 2018 iš viso dalyvavo 92,6 proc. patikrinime dalyvavusių klasių mokinių – 103 745 mokiniai iš 873-ių bendrojo ugdymo mokyklų²:

- 825 mokyklos iš paraiškas pateikusių 58 savivaldybių (savivaldybei pateikus paraišką patikrinime dalyvauja visos šios savivaldybės pavaldumo mokyklos);
- 8 mokyklų (savivaldybių pavaldumo), paraiškas pateikusių savarankiškai (be savivaldybių);
- 17 mokyklų, kurių steigėjas – Švietimo ir mokslo ministerija;
- 23 kito pavaldumo mokyklos (privačios ir kt.).

NMPP 2018 dalyvavo 28 636 antrokai (iš 1625-ių klasių), 25 533 ketvirtokai (iš 1506-ių klasių), 24 788 šeštokai (iš 1294-ių klasių) ir 24 801 aštuntokai (iš 1286-ių klasių).

1 paveikslas. NMPP 2018 dalyvavusių savivaldybių žemėlapis.

² Dalyvavusių savivaldybių sąrašai: http://www.nec.lt/failai/7754_Savivaldybiu_sarasas_NMPP2013-2018.pdf

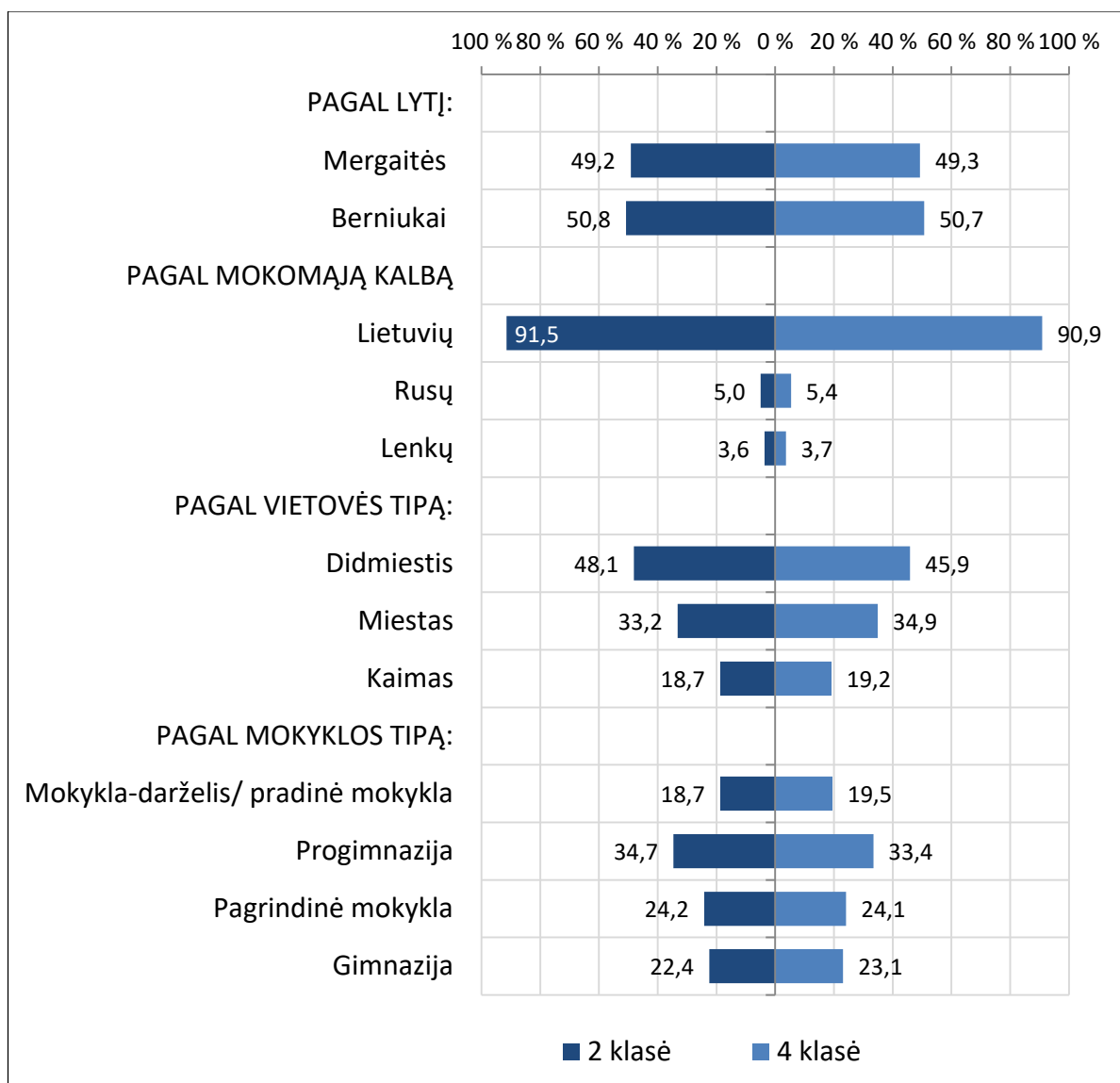
2018 m. mokinių lietuvių kalbos skaitymo ir rašymo pasiekimus, pasinaudodamos NMPP 2018 testais, įsivertino 23 užsienio lituanistinės švietimo įstaigos iš 12 šalių (iš viso testus atliko 208 mokiniai). Kai kurios užsienyje veikiančios lituanistinės mokyklos pasinaudojo ne tik lietuvių kalbos skaitymo ir rašymo, bet ir kitų mokomųjų dalykų (matematikos, gamtos mokslų) testais.

Pirminės NMPP 2018 rezultatų ataskaitos visiems pasiekimų patikrinimo dalyviams (kiekvienam mokiniui, kiekvienai klasei (mokytojui), kiekvienai mokyklai) buvo parengtos 2018 m. gegužės-birželio mėn. Su šiose ataskaitose pateiktais mokinių pasiekimų rezultatais mokyklos turėjo supažindinti mokinių tėvus, su jais aptarti mokinių mokymosi rezultatus, taip pat aptarti bendruosius pasiekimų patikrinimo rezultatus mokyklų bendruomenėse.

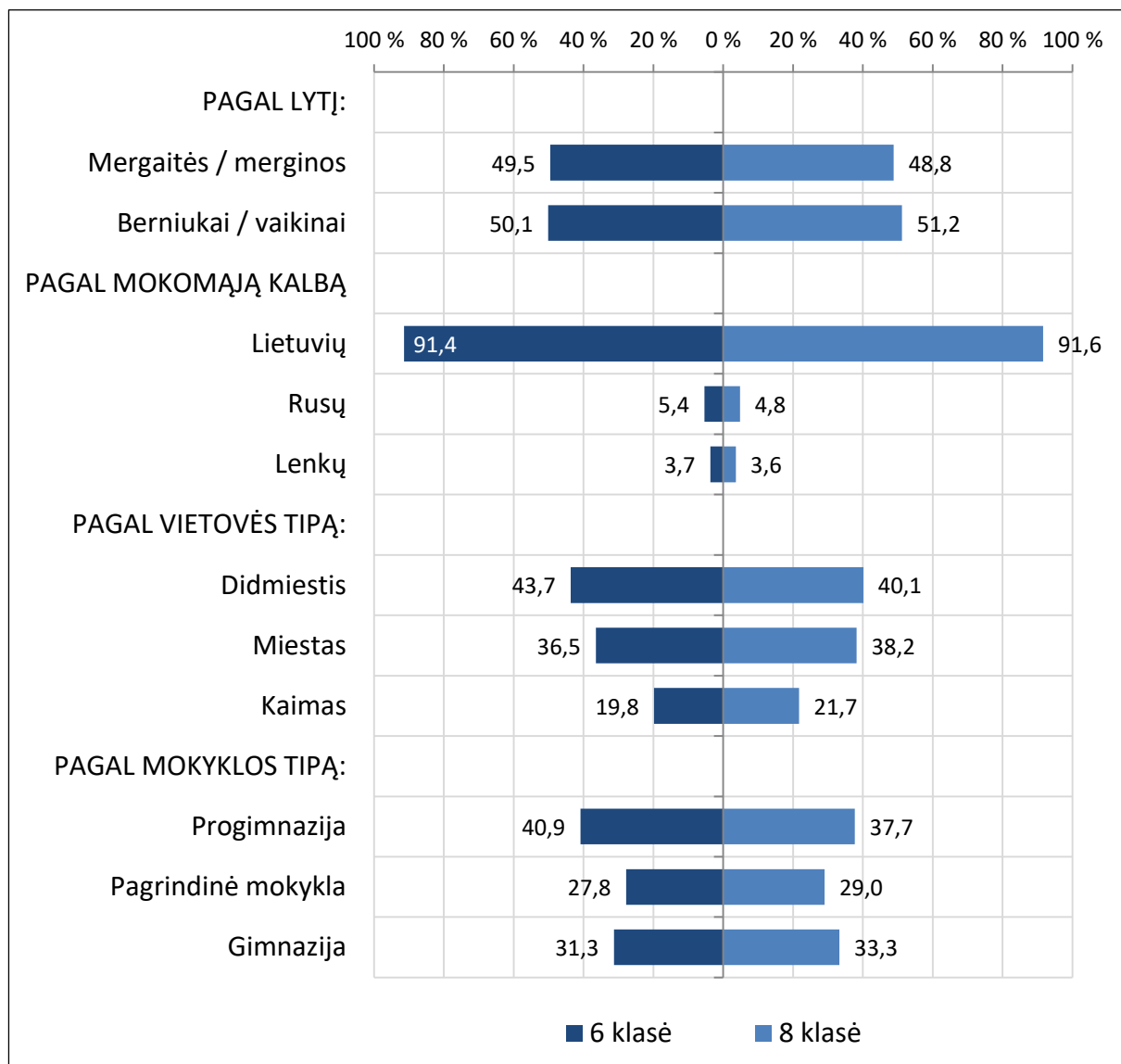
Išplėstinės NMPP 2018 rezultatų ataskaitos savivaldybėms ir mokykloms, kurios kartu su mokinių pasiekimų patikrinimo testais pasinaudojo ir mokinių klausimynais, buvo parengtos 2018 m. spalio mėn. Jose pateikti apibendrinti lyginamieji atitinkamų klasių mokinių mokymosi pasiekimų rezultatai, taip pat ugdymo aplinką apibūdinantys rodikliai: mokyklų sukuriama pridėtinė vertė, mokinių savijauta mokykloje, mokyklos kultūra, mokinių mokėjimas mokytis ir pan.

I. NMPP 2018 DALYVIŲ CHARAKTERISTIKOS

1.1 paveikslas. 2 ir 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal lytį, mokomąją kalbą, mokyklos tipą ir vietovės, kurioje ji yra, tipą (proc.)

1.2 paveikslas. 6 ir 8 klasės mokinių pasiskirstymas pagal lytį, mokomąją kalbą, mokyklos tipą ir vietovės, kurioje ji yra, tipą (proc.)

II. 2 KLASĖS NMPP 2018 TESTŲ REZULTATAI

Siekiant paskatinti mokyklas labiau domėtis ankstyvąja diagnostika ir mokymosi problemų prevencija, laiku atsižvelgti į individualius mokinių ugdymosi poreikius ir diagnozuoti patiriamus mokymosi sunkumus nuo 2016 metų į nacionalinį mokymosi pasiekimų vertinimą buvo įtraukti ir antrą klasę bebaigiantys mokiniai. 2018 m. nacionaliniame mokymosi pasiekimų vertinime šalies antrojai dalyvavo trečią kartą.

Esminis mokymosi pasiekimų vertinimo 2 klasėje tikslas – mokymosi sunkumų, problemų ir nesėkmių prevencija.

Kiti mokymosi pasiekimų vertinimo 2 klasėje tikslai:

- Skatinti švietimo bendruomenę siekti geresnių mokymosi pasiekimų ir pažangos nuo pat pirmųjų mokymosi mokykloje metų.
- Atkreipti švietimo bendruomenės dėmesį į pirmąjį pradinio ugdymo programos koncentrą (1–2 kl.) ir šiuo mokymosi laikotarpiu besiformuojančius kalbinio ir matematinio raštingumo pagrindus.
- Skatinti mokyklas ir mokytojus domėtis ankstyvąja mokymosi pasiekimų diagnostika ir mokymosi sunkumų prevencija.
- Skatinti mokyklas ir mokytojus atsižvelgti į individualius mokinių ugdymosi poreikius ir laiku suteikti tinkamą paramą.
- Skatinti mokyklas atsakingai kurti mokinių pasiekimų vertinimo sistemą ir užtikrinti visų vertinimo rūšių dermę.
- Skatinti mokytojus tikslingai taikyti diagnostinį mokinių pasiekimų vertinimą ir atitinkamai tikslingai keičiant ugdymo praktiką.
- Pratinti mokinius domėtis savo mokymosi pasiekimais, kelti sau aukštus mokymosi tikslus, formuoti atsakomybės už savo mokymąsi jausmą ir sąmoningai mokytis.

2017–2018 m.m. pabaigoje 2 klasės mokiniai atliko įvairaus sudėtingumo ir sunkumo matematikos ir lietuvių kalbos užduotis, sudarančias galimybę įvertinti kiekvieno mokinio įgytas žinias bei gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka mokymosi pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose, padedančias išsiaiškinti kiekvieno mokinio mokymosi sunkumus ir problemas, kurias galima įveikti mokiniui suteikiant tinkamą pagalbą.

Mokinių pasiekimai buvo įvertinti pagal aiškias vertinimo instrukcijas, kurios padeda užtikrinti vienodą visų mokinių darbų įvertinimą ir suteikia mokytojams ir mokiniams geresnės kokybės grįžtamąjį ryšį. Kiekvienam mokiniui buvo parengta individuali ataskaita, kurioje pateiktais rezultatais galima naudotis aptariant individualius mokymosi pasiekimų gerinimo klausimus ir spręsti apie individualias mokinių mokymosi stiprybes ir tobulintinas sritis. Išsamios ataskaitos apie 2 klasės mokinių pasiekimus taip pat buvo parengtos kiekvienai NMPP 2018 dalyvavusiai antrai klasei, mokyklai ir savivaldybei.

Bendrieji 2 klasės mokinių rezultatai

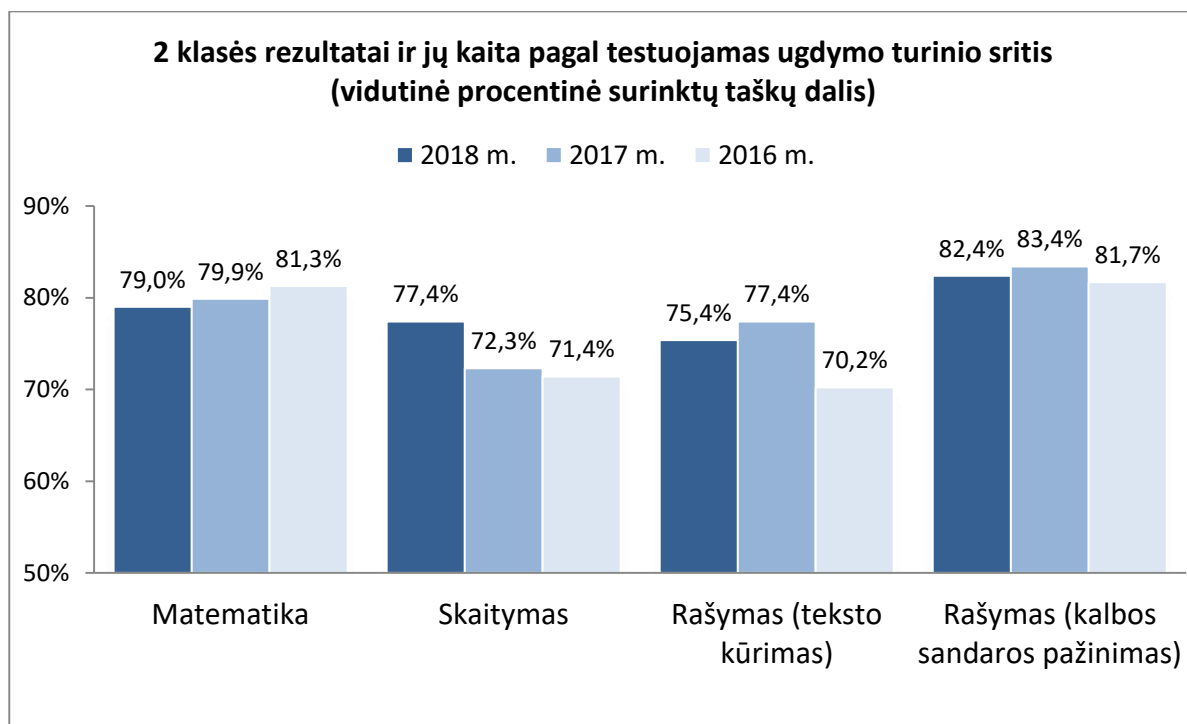
Šioje ataskaitoje pateikiama apibendrinta lyginamoji informacija apie visų NMPP 2018 dalyvavusių 2 klasės mokinių (mokyklų lietuvių, rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis) rezultatus ir jų kaitą nuo 2016 metų. Įvairių tipų diagramomis pateikiami duomenys padeda įvairiapusiškai nagrinėti ir interpretuoti 2 klasės mokinių mokymosi pasiekimus, įvertinti stipriąsias ir silpnąsias matematikos ir lietuvių kalbos ugdymo turinio sritis, spręsti, kokiai daliai mokyklos mokinių būtina neatidėliotina mokymosi pagalba.

Prieš aptariant rezultatus, reikia paminėti, kad NMPP 2018 dalyvavo mokyklų lietuvių, rusų ir lenkų mokomąja kalba antrokai. Matematikos, skaitymo ir rašymo (teksto kūrimo) testai buvo identiški, testus mokiniai atliko savo mokyklos mokomąja kalba. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testas į rusų ir lenkų kalbas nebuvo verčiamas, todėl jį atliko tik mokyklų lietuvių mokomąja kalba mokiniai.

Analizuojant 2 klasės mokinių atliktų NMPP 2018 testų bendruosius rezultatus, nustatyta, jog didžiausią galimų surinkti taškų dalį (82,4 proc.) antrokai surinko atlikdami kalbos sandaros pažinimo testą, mažiausią dalį (75,4 proc.) – atlikdami teksto kūrimo testą.

Lyginant 2 klasės 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. testų bendruosius rezultatus, galima pastebėti, jog kai kurių ugdymo turinio sričių vidutiniai rezultatai kito nedaug: stebėtas kiek didesnis skaitymo rezultatų pagerėjimas tarp 2017 m. ir 2018 m. bei rašymo (teksto kūrimo) rezultatų pagerėjimas tarp 2016 m. ir 2017 m. (žr. 2.1 *paveikslą*). Tačiau tvirtai teigti, kad antrojų pasiekimai pagerėjo, negalima, nes antrojų testai buvo naujai parengti ir nors ir buvo standartizuoti, bet nebuvo kalibruoti (t.y., parengti taip, kad būtų galima lyginti skirtingų metų rezultatus).

2.1 paveikslas. 2 klasės rezultatai ir jų kaita 2016–2018 m. pagal testuojamas ugdymo turinio sritis (procentiniai rodikliai³)

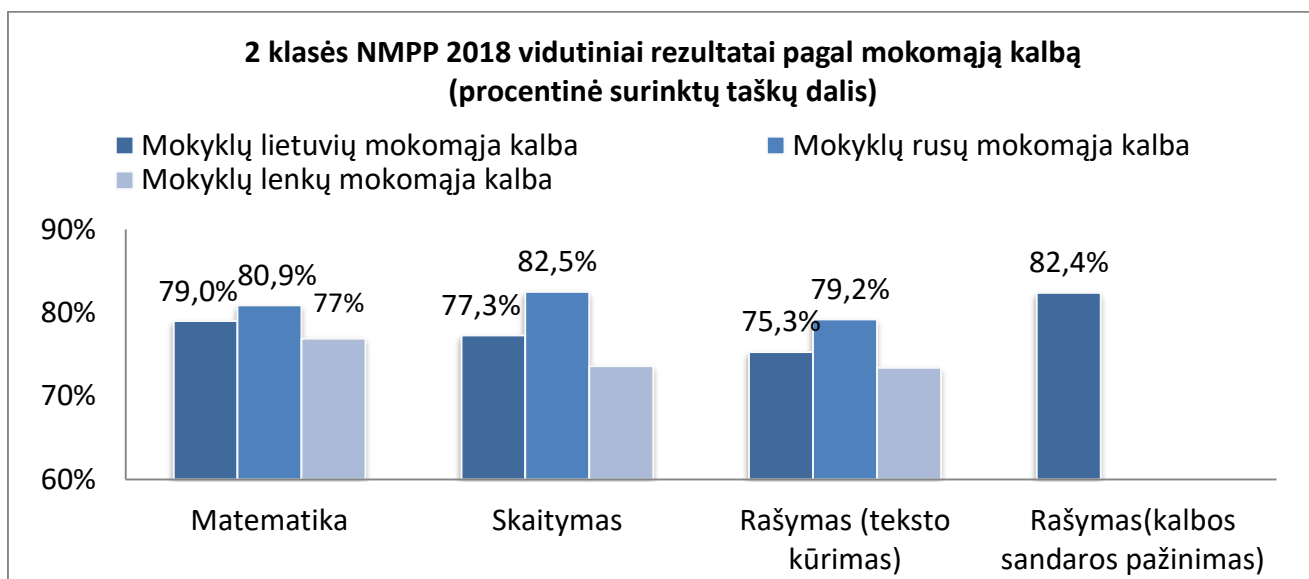

Toliau šiame skyriuje pateikiama statistinė informacija (procentiniai rodikliai) leidžia palyginti skirtingų 2 klasės mokinių grupių (pagal mokyklos mokomąją kalbą; vietovę, kurioje yra mokykla; mokinių lytį) rezultatus.

Analizuojant 2 klasės mokinių NMPP 2018 testų rezultatus pagal mokyklos mokomąją kalbą, nustatyta, jog rusų kalba besimokančių antrojų rezultatai buvo geriausi. Lietuvių kalba besimokančių antrojų rezultatai buvo, kiek žemesni, nei rusų kalba besimokančių bei kiek aukštesni už besimokančių lenkų kalba. Lenkų mokomąją kalbą besimokančių antrojų rezultatai buvo žemesni nei lietuvių ir rusų kalba besimokančiųjų visose vertinamose ugdymo turinio srityse: matematikos rezultatai buvo šiek tiek žemesni, žemiausi buvo – skaitymo ir rašymo (teksto kūrimo) testų rezultatai (žr. 2.2 paveikslą).

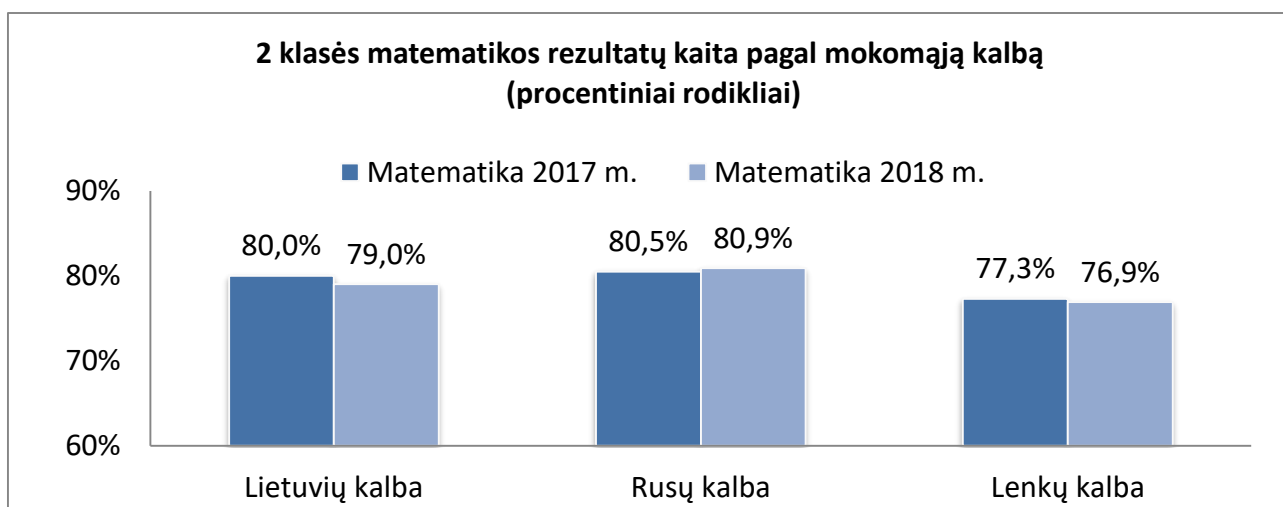
³ Procentinis rodiklis rodo, kiek procentų visų galimų surinkti atitinkamo testo taškų vidutiniškai surinko mokiniai.

2.2 paveikslas. 2 klasės rezultatų procentiniai rodikliai pagal mokomąją kalbą⁴

Pagal mokomąją kalbą lyginant 2 klasės mokinių matematikos 2017 m. ir 2018 m. testų rezultatus galima teigti, jog vidutinių testų rezultatų tarpusavio santykis tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis per vienerius metus beveik nepasikeitė (žr. 2.3 paveikslą).

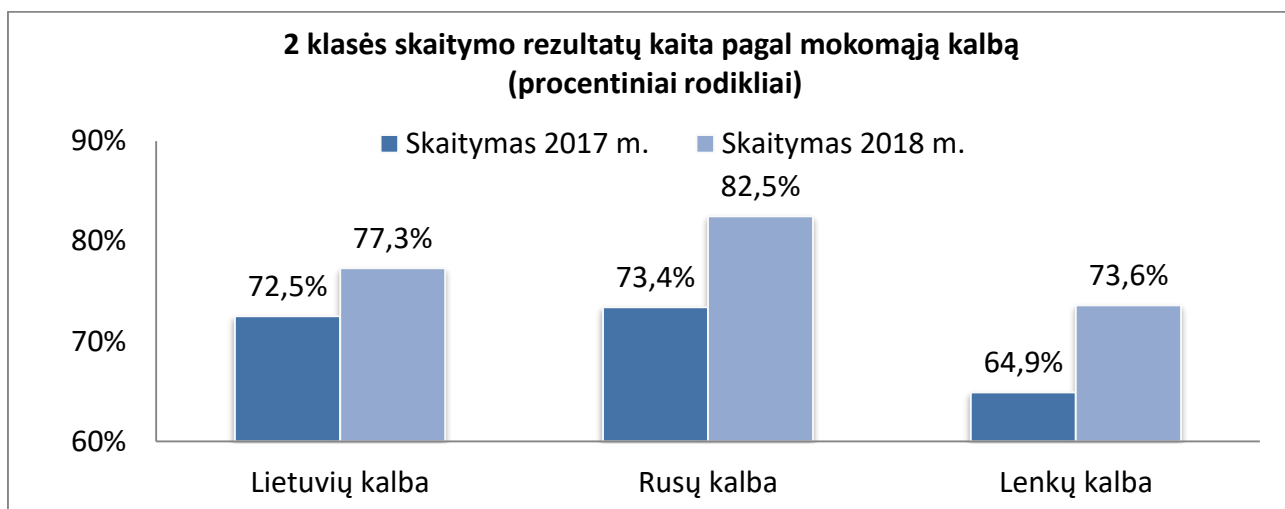
2.3 paveikslas. 2 klasės matematikos rezultatų kaita pagal mokomąją kalbą (procentiniai rodikliai)

Pagal mokomąją kalbą lyginant skaitymo 2017 m. ir 2018 m. testų rezultatus nustatyta, jog per vienerius metus 2 klasės mokinių vidutiniai skaitymo rezultatai santykinai pagerėjo mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 2.4 paveikslą). Tvirtinti apie bendrą antrojų skaitymo rezultatų pagerėjimą pagrindo nėra nes testas 2 klasėje nebuvo išbandytas ankstesniais metais ir, tikėtina, buvo kiek lengvesnis.

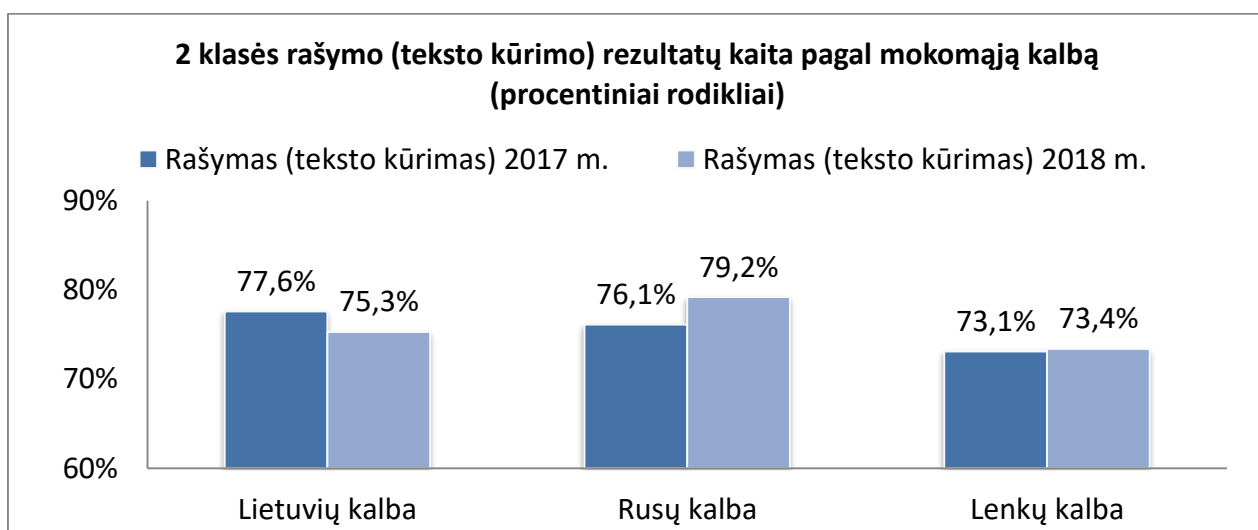
⁴ Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testą atliko tik mokyklų lietuvių mokomąja kalba 2 klasės mokiniai.

2.4 paveikslas. 2 klasės skaitymo rezultatų kaita pagal mokomąją kalbą (procentiniai rodikliai).

Pagal mokomąją kalbą lyginant rašymo (teksto kūrimo) 2017 m. ir 2018 m. testų rezultatus nustatyta, jog per vienerius metus 2 klasės mokinių rašymo (teksto kūrimo) surinktų taškų procentinė dalis: padidėjo mokyklose rusų mokomąją kalbą (3,1 procentinio punkto); mokyklose lenkų mokomąją kalbą beveik nepakito (padidėjimas 0,3 procentinio punkto); mokyklose lietuvių mokomąją kalbą rezultatai nežymiai sumažėjo (2,3 procentinio punkto) (žr. 2.5 paveikslą).

2.5 paveikslas. 2 klasės rašymo (teksto kūrimo) rezultatų kaita pagal mokomąją kalbą (procentiniai rodikliai)

2 klasės mokinių rezultatai pagal pasiekimų grupes

Analizuojant NMPP 2018 duomenis visi šalies 2 klasės mokiniai, remiantis nustatytais 2018 metų NMPP 2 klasės matematikos, skaitymo ir rašymo (teksto kūrimo) testų rezultatų deciliais, buvo suskirstyti į tris pasiekimų grupes:

- 1 grupė (1 decilis).
- 2 grupė (2–4 deciliai).
- 3 grupė (5–10 deciliai).

Deciliai yra gaunami į dešimt lygių dalių padalijus eilę, kurią sudaro mokiniai, išdėstyti jų surinktų taškų sumos didėjimo tvarka. Pirmajam deciliui priskiriamas dešimtadalis mokinių, surinkusių mažiausiai taškų, dešimtajam – dešimtadalis, surinkusiųjų daugiausiai atitinkamo testo taškų.

Pirmajai pasiekimų grupei buvo priskirtas dešimtadalis (1 decilis) mokinių, surinkusių mažiausiai atitinkamo testuojamo dalyko taškų. Antrajai pasiekimų grupei priskirti mokiniai, kurie pagal pasiektus rezultatus priskirti 2, 3 ar 4 deciliui. Trečiajai pasiekimų grupei priskirti mokiniai, kurie pagal pasiektus rezultatus priskirti 5, 6, 7, 8, 9 ar 10 deciliui. *Atkreipiame dėmesį, kad deciliai ir pagal juos išskirtos 2 klasės mokinių grupės – tai ne įprasti mokinių mokymosi pasiekimų lygiai, kurie naudojami analizuojant 4, 6 ir 8 klasės mokinių rezultatus.* Šie duomenys atskleidžia bendruosius mokinių mokymosi pasiekimus ir netiesiogiai rodo, kiek jie turėtų pasistengti, siekdami aukštesnių rezultatų.

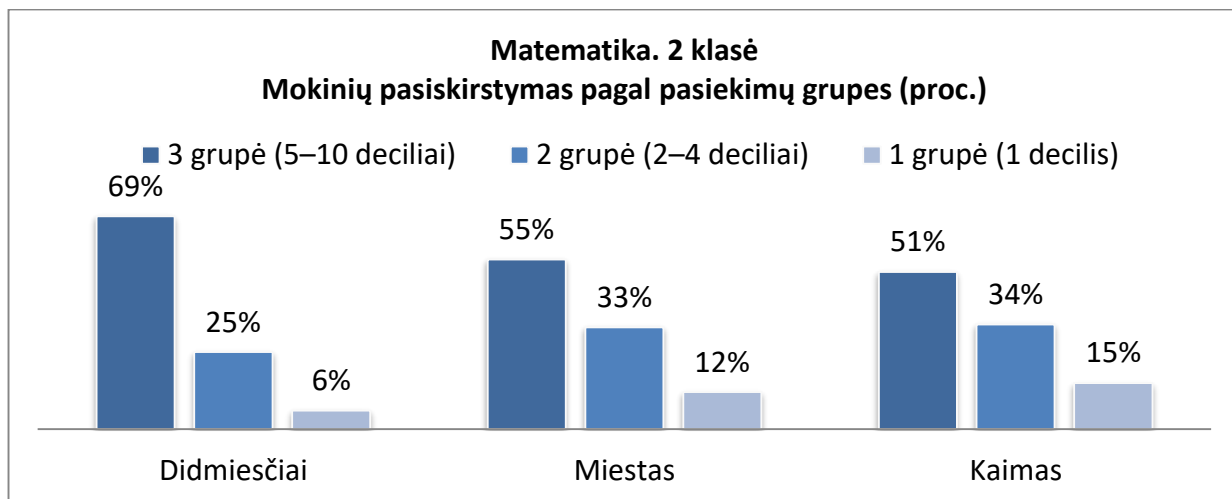
Toliau šiame skyriuje stulpelinėmis diagramomis pavaizduoti lyginamieji duomenys apie NMPP 2018 dalyvavusių 2 klasės mokinių pasiskirstymą pagal minėtas tris pasiekimų grupes ir vietovės, kurioje yra mokykla, tipą, taip pat pagal NMPP 2018 dalyvavusių mokyklų mokomąsias kalbas ir mokinių lytį. Diagramose pateikti duomenys rodo, kokia procentinė dalis mokinių, lyginant pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą, mokyklos mokomąją kalbą ir mokinių lytį, mokosi geriausiai (3 pasiekimų grupei priskiriami mokiniai) ar kiek prasčiau (2 pasiekimų grupei priskirti mokiniai), kokiai daliai 2 klasės mokinių būtina neatidėliotina pagalba (1 pasiekimų grupei priskirti mokiniai), nes kyla grėsmė, kad dėl pernelyg žemų pasiekimų mokinyms nepajėgs toliau sėkmingai mokytis.

Analizuojant 2 klasės mokinių NPP 2018 matematikos rezultatus pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, nustatyta, jog 3 (aukščiausiai) pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis didmiesčių mokyklose buvo didžiausia (69 proc.), o priskirtųjų 1 pasiekimų grupei dalis – mažiausia (6 proc.). Pagal matematikos testo rezultatus, 3 pasiekimų grupei priskirtų miesto mokyklų antrojų dalis buvo mažesnė (55 proc.), o kaimo mokyklų – mažiausia (51 proc.), didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrojų dalis (15 proc.) buvo kaimo mokyklose (žr. 2.3 *paveikslą*).

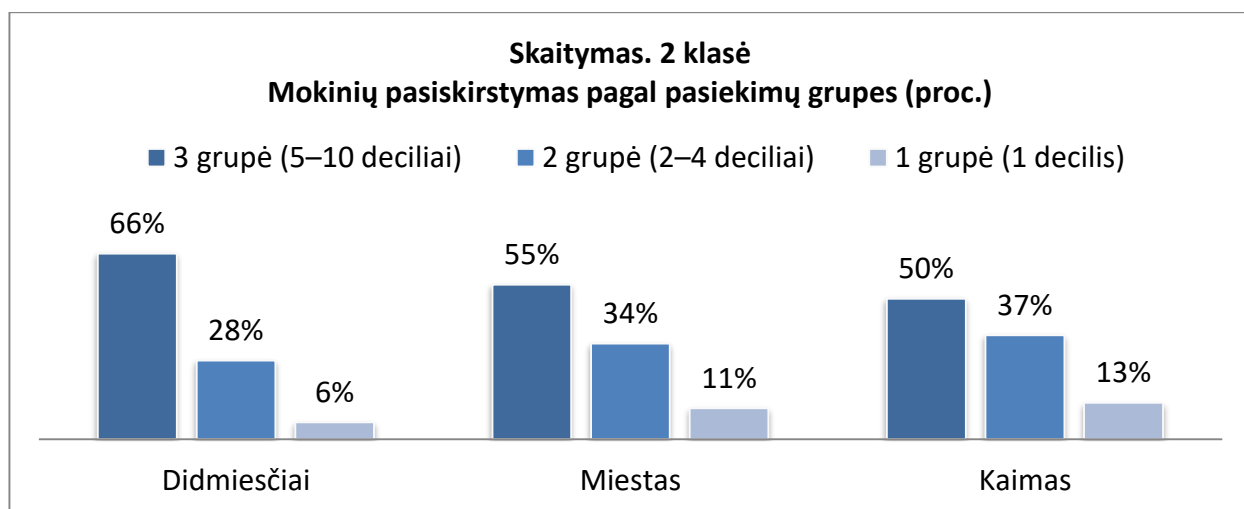
2 klasės NMPP 2018 skaitymo rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, rodo, jog 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis didmiesčių mokyklose buvo didžiausia (66 proc.), o priskirtųjų 1 pasiekimų grupei dalis – mažiausia (6 proc.). Pagal skaitymo testo rezultatus, 3 pasiekimų grupei priskirtų miesto mokyklų antrojų dalis buvo mažesnė (55 proc.),

o kaimo mokyklų – mažiausia (50 proc.), didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrojų dalis (13 proc.) buvo kaimo mokyklose (žr. 2.4 paveikslą).

2.3 paveikslas. Matematikos rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla

2.4 paveikslas. Skaitymo rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla

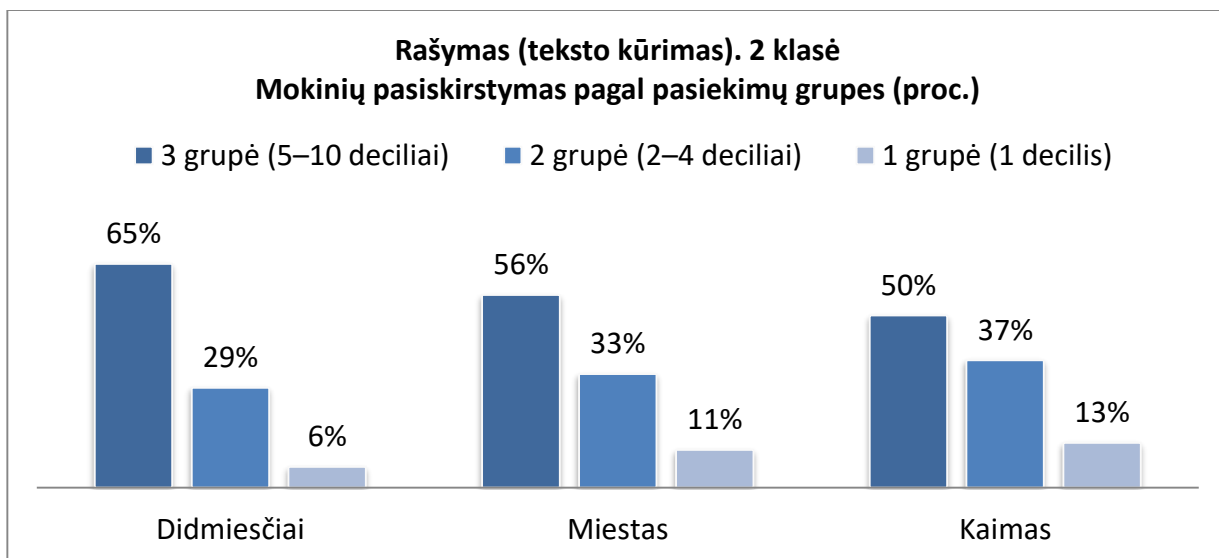

NMPP 2018 rašymo (teksto kūrimo) rezultatus lyginant pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, nustatyta, jog 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis didmiesčių mokyklose buvo didžiausia (65 proc.), o priskirtųjų 1 pasiekimų grupei mažiausia dalis (6 proc.). Pagal rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatus, 3 pasiekimų grupei priskirtų kaimo mokyklų antrojų dalis buvo mažiausia (50 proc.), didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrojų dalis (13 proc.) buvo nustatyta kaimo mokyklose (žr. 2.5 paveikslą).

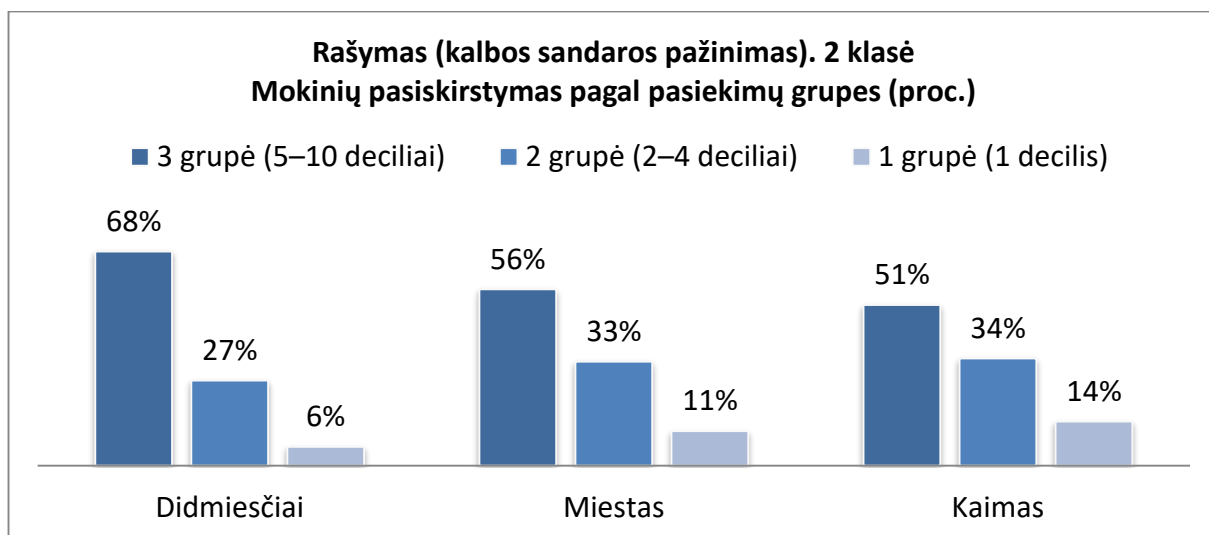
NMPP 2018 rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatus lyginant pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, nustatyta, jog 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis didmiesčių mokyklose buvo didžiausia (68 proc.), miestų mokyklose mažesnė (56 proc.), o kaimo mokyklose – mažiausia (51 proc.). Priskirtųjų 1 pasiekimų grupei mažiausia dalis buvo didmiesčių mokyklose (po

6 proc.), miestų mokyklose šiai pasiekimų grupei priskirtų mokinių buvo daugiau (11 proc.). Pagal rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatus, didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrojų dalis (14 proc.) buvo nustatyta kaimo mokyklose (žr. 2.6 paveikslą).

2.5 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla

2.6 paveikslas. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla.

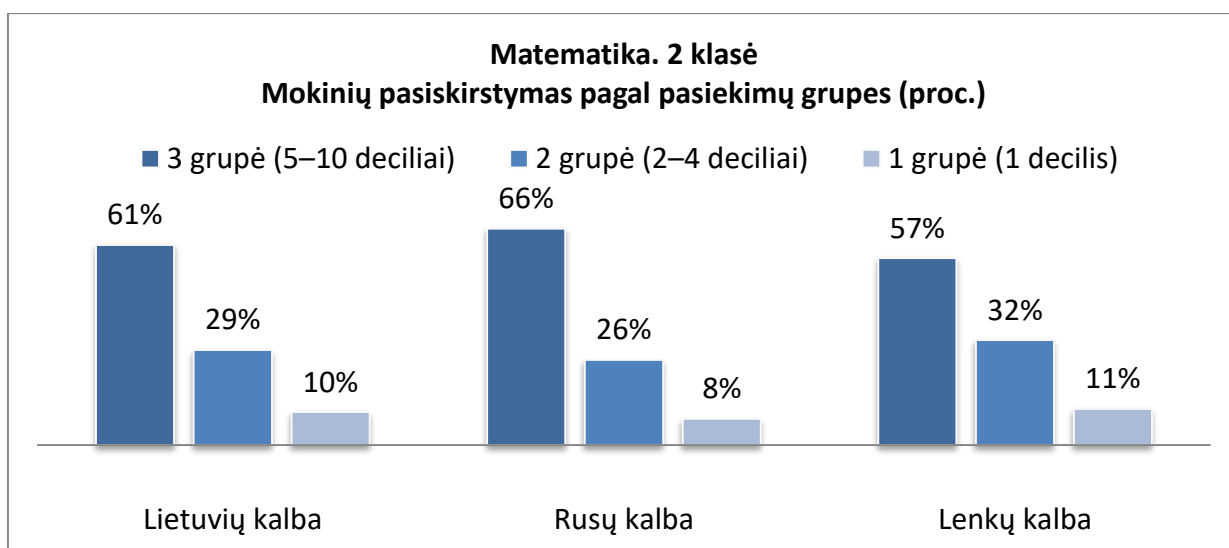
Galima padaryti išvadą, kad didmiesčių mokyklose antrojų, kurie patenka į pirmąją (didesnės rizikos) pasiekimų grupę, yra apytikriai dvigubai mažiau negu kaimo mokyklose. Miestų mokyklose 1 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis apytikriai atitinka šalies vidurkį.

NMPP 2018 2 klasės matematikos rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokyklos mokomąją kalbą, rodo, jog didžiausia 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis (66 proc.) buvo nustatyta mokyklose rusų mokomąją kalbą, šiek tiek mažesnė dalis (61 proc.) – mokyklose lietuvių mokomąją kalbą, mažiausia dalis (57 proc.) – mokyklose lenkų mokomąją kalbą. Didžiausia antrojų,

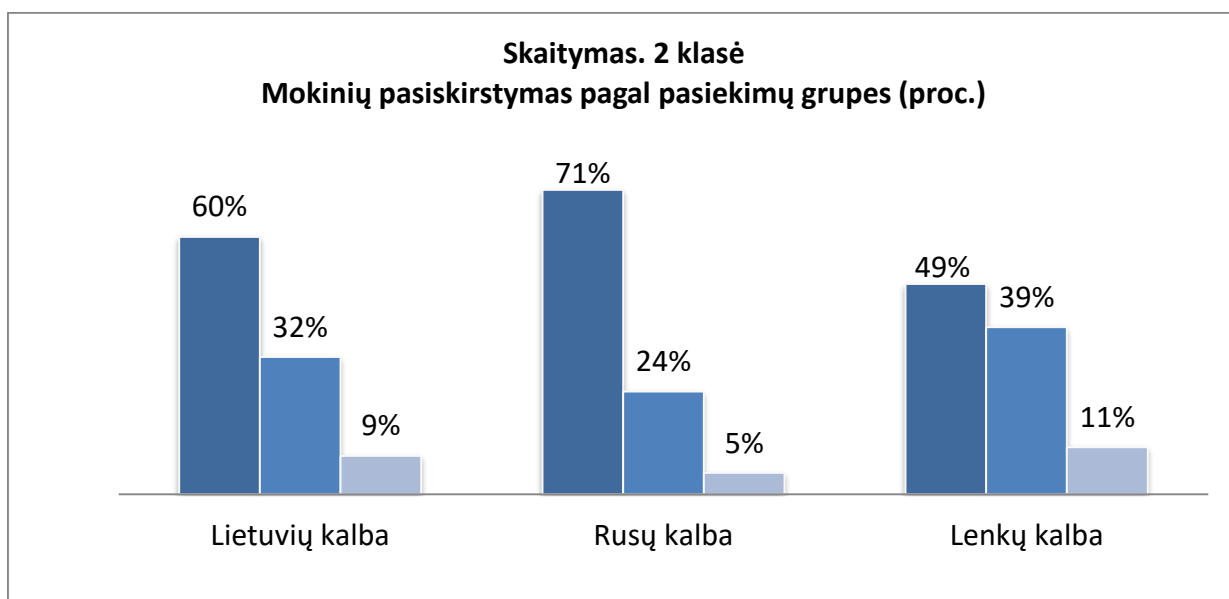
pagal matematikos testo rezultatus priskirtų 1 pasiekimų grupei, dalis (11 proc.) buvo nustatyta mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 2.7 paveikslą).

NMPP 2018 2 klasės skaitymo, panašiai kaip ir matematikos, rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokyklos mokomąją kalbą, rodo, jog didžiausia 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis (71 proc.) buvo nustatyta mokyklose rusų mokomąja kalba, šiek tiek mažesnė dalis (60 proc.) – mokyklose lietuvių mokomąja kalba, mažiausia dalis (49 proc.) – mokyklose lenkų mokomąja kalba. Didžiausia antrojų, pagal skaitymo testo rezultatus priskirtų 1 pasiekimų grupei, dalis (11 proc.) buvo nustatyta mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 2.8 paveikslą).

2.7 paveikslas. Matematikos rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir mokyklos mokomąją kalbą.

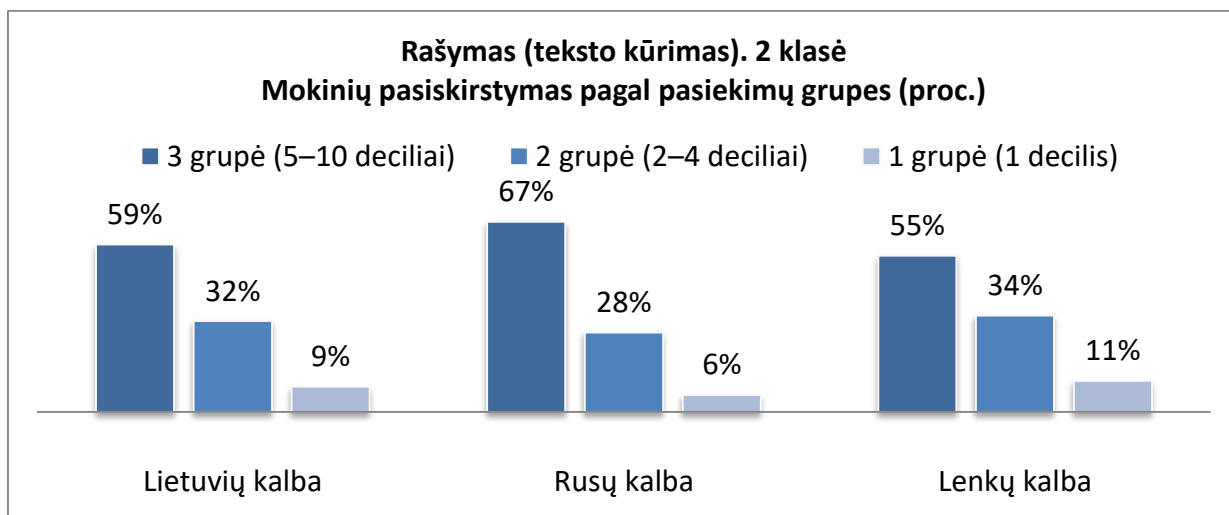

2.8 paveikslas. Skaitymo rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir mokyklos mokomąją kalbą.

NMPP 2018 2 klasės rašymo (teksto kūrimo) rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokyklos mokomąją kalbą, rodo, jog didžiausia 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis (67 proc.) buvo nustatyta mokyklose rusų mokomąja kalba, mažesnė dalis (59 proc.) – mokyklose lietuvių mokomąja kalba, mažiausia dalis (55 proc.) – mokyklose lenkų mokomąja kalba. Didžiausia antrojų, pagal rašymo testo (teksto kūrimo) rezultatus priskirtų 1 pasiekimų grupei, dalis (11 proc.) buvo nustatyta mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 2.9 paveikslą).

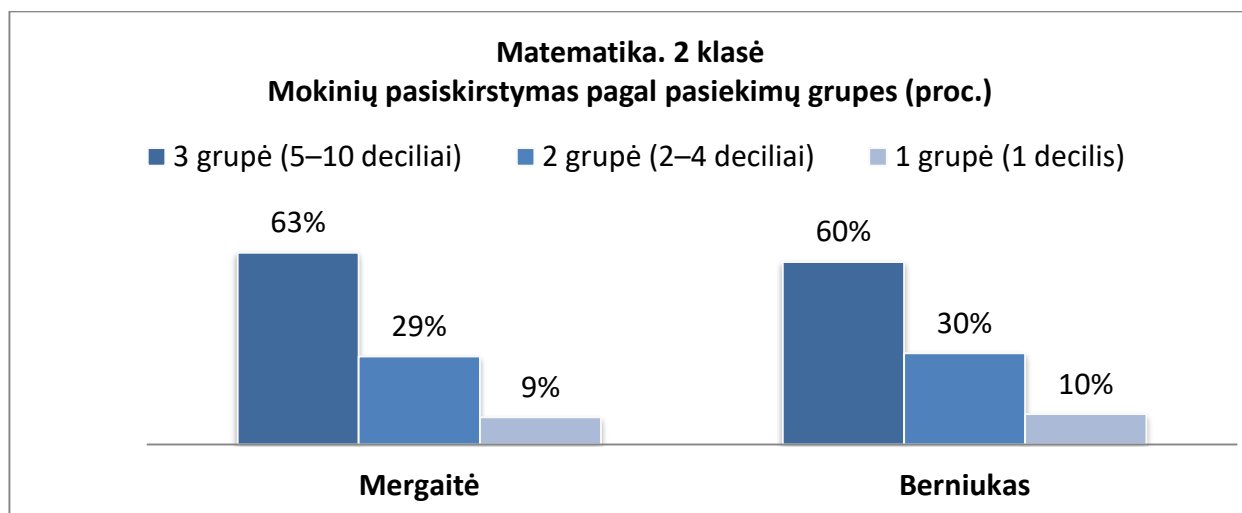
2.9 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir mokyklos mokomąją kalbą.

Galima padaryti išvadą, kad antrojų pasiekimų pasiskirstymų skirtumai pagal mokyklos mokomąją kalbą nėra dideli. Stebimus skirtumus iš dalies galima paaiškinti tuo, kad santykinai daugiau mokyklų rusų mokomąja kalba yra didmiesčiuose ir santykinai daugiau mokyklų lenkų mokomąja kalba yra kaimo vietovėse.

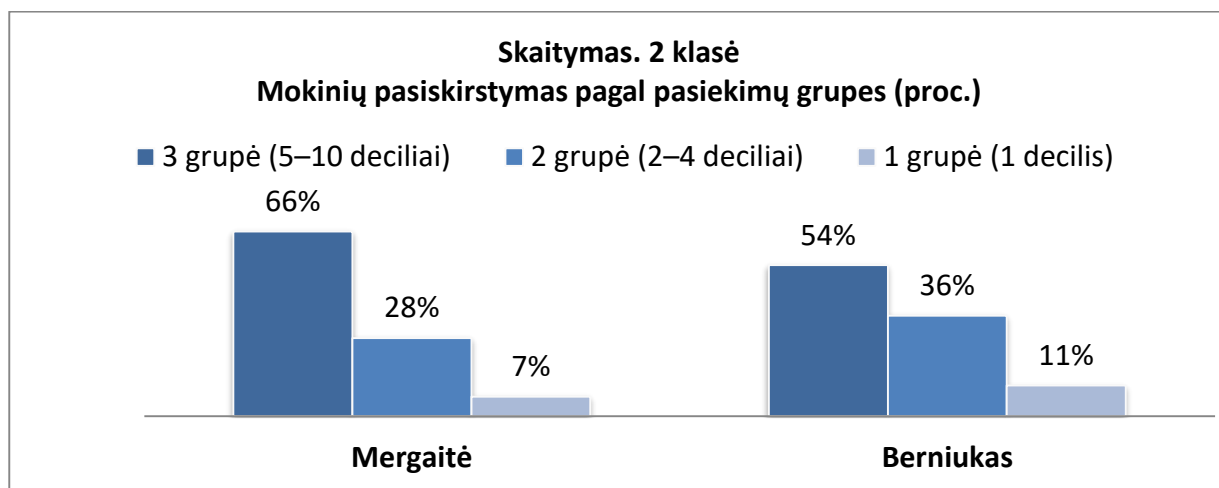
NMPP 2018 dalyvavusių 2 klasės mokinių matematikos testo rezultatus lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokinių lytį nustatyta, kad 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo didesnė (63 proc.) nei berniukų dalis (60 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal matematikos testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo mažesnė (9 proc.) nei berniukų (10 proc.) (žr. 2.10 paveikslą).

2.10 paveikslas. Matematikos rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal matematikos pasiekimų grupes (proc.).

Lyginant 2 klasės mergaičių ir berniukų NMPP 2018 skaitymo testo rezultatus pagal pasiekimų grupes nustatyti dar didesni, nei matematikos, rezultatų skirtumai mergaičių naudai, 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo 12 procentinių punktų didesnė (66 proc.) nei berniukų dalis (54 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal skaitymo testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo beveik perpus mažesnė (7 proc.) nei berniukų (11 proc.) (žr. 2.11 paveikslą).

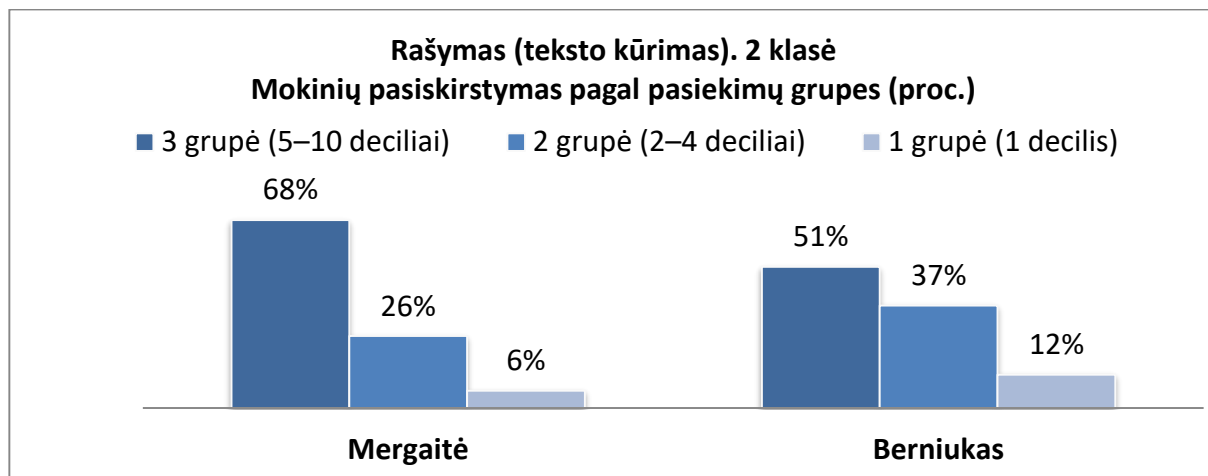
2.11 paveikslas. Skaitymo rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal skaitymo pasiekimų grupes (proc.).

Dar didesni, nei matematikos ir skaitymo, 2 klasės mokinių pasiekimų skirtumai nustatyti pagal pasiekimų grupes lyginant mergaičių ir berniukų NMPP 2018 rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatus. 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis (68 proc.) buvo daug didesnė nei berniukų dalis (51 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis (6 proc.) buvo perpus mažesnė negu berniukų dalis (12 proc.). Lyginant pagal mokinių lytį, rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatų skirtumai yra

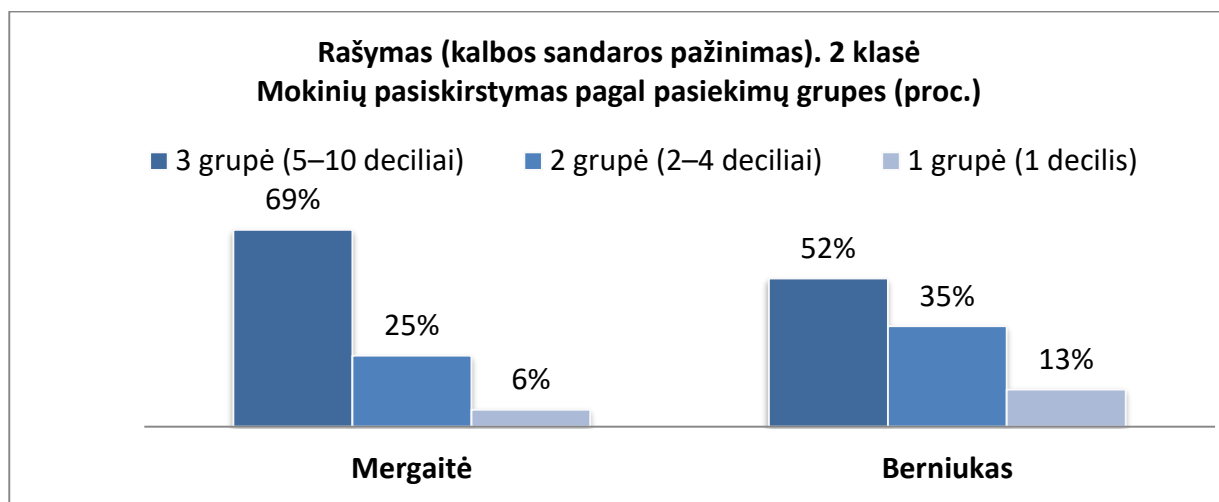
didžiausi – 3 pasiekimų grupei priskirtų berniukų dalis mažesnė net 17 procentinių punktų (žr. 2.12 paveikslą).

2.12 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.).

Nustatyti gana dideli ir NMPP 2018 2 klasės mergaičių ir berniukų rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatų skirtumai pagal pasiekimų grupes. 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo daug didesnė (69 proc.) nei berniukų dalis (52 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis (6 proc.) buvo dvigubai mažesnė negu berniukų dalis (13 proc.). Lyginant pagal mokinių lytį, rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatų skirtumai, lyginant 3 pasiekimų grupei priskirtų mokinių dalį, yra tokie patys kaip ir rašymo (teksto kūrimo) testo – berniukų dalis mažesnė net 17 procentinių punktų (žr. 2.13 paveikslą).

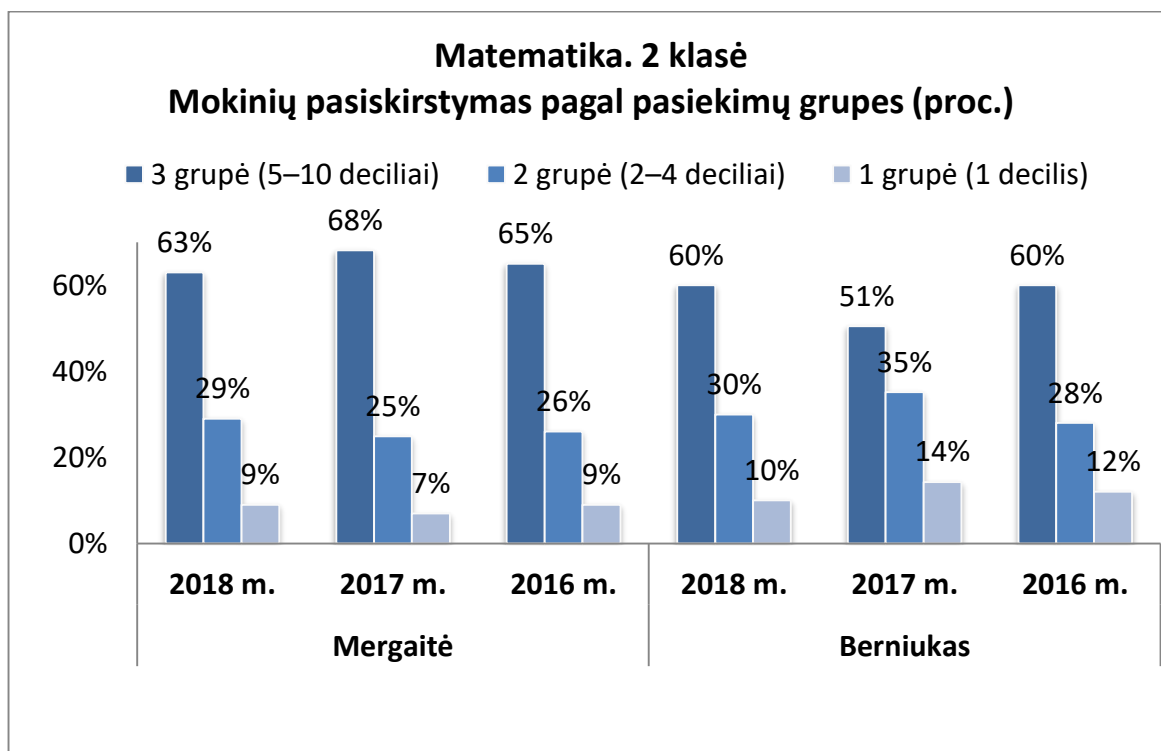
2.13 paveikslas. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.).

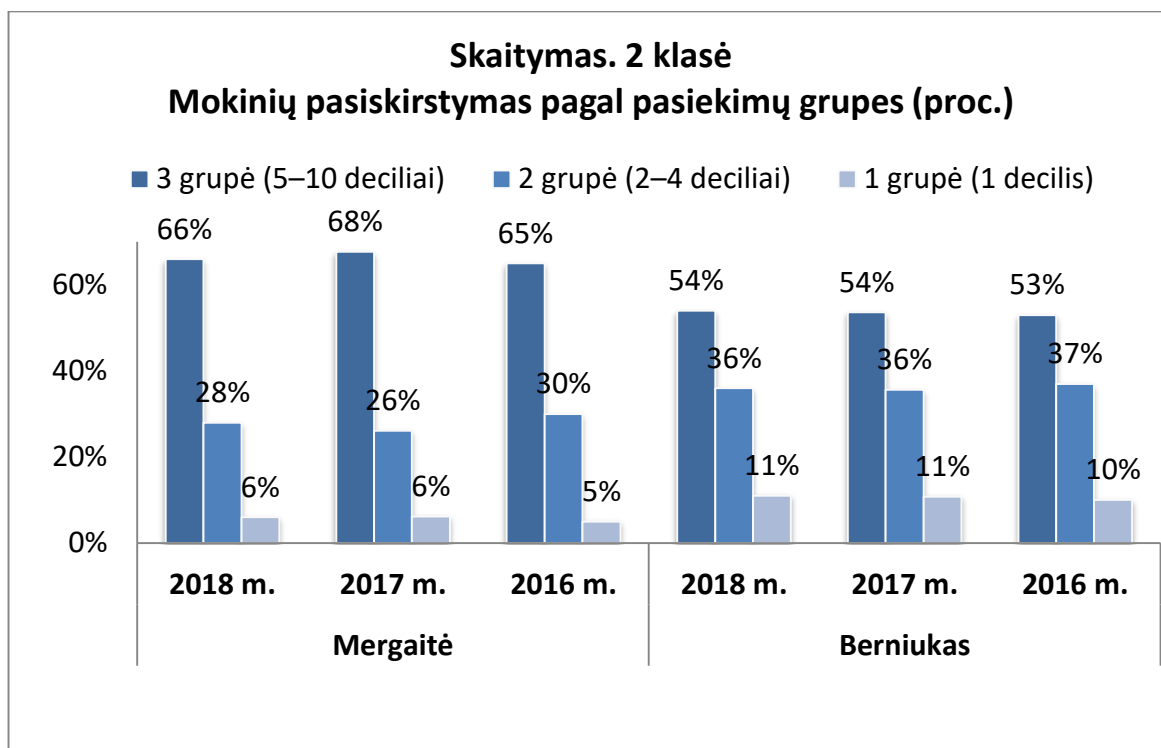
2 klasės mokinių rezultatų pagal pasiekimų grupes kaita 2016–2018 metais

Toliau šioje ataskaitoje trumpai pristatomi per dvejus metus nustatyti 2 klasės mergaičių ir berniukų matematikos, skaitymo ir rašymo rezultatų pasiskirstymų pagal pasiekimų grupes pokyčiai (žr. 2.14, 2.15, 2.16 ir 2.17 paveikslą). Nors jie turėtų būti vertinami atsargiai, nes naudojami nekalibruoti (per Nacionalinius tyrimus neišbandyti) testai ir galimos gana didelės paklaidos, tačiau yra įdomūs diagnostine prasme, nes jau matomi tam tikri dėsningumai, pastoviai stebimi skirtumai tarp mergaičių ir berniukų mokymosi pasiekimų. Iš pateikiamų diagramų matome, kad mokantis gimtosios kalbos į pirmąją (didesnės rizikos pasiekimų grupę) patenka apytikriai dvigubai daugiau berniukų negu mergaičių.

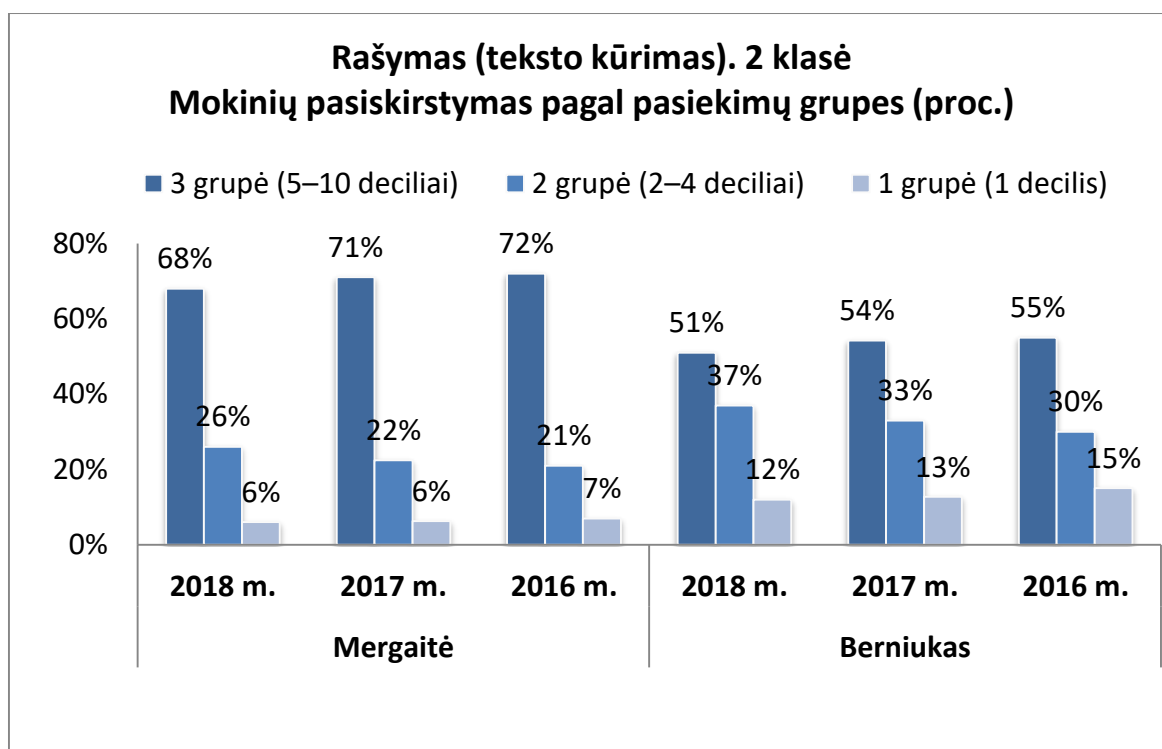
2.14 paveikslas. Matematikos rezultatų pasiskirstymai 2016–2018 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

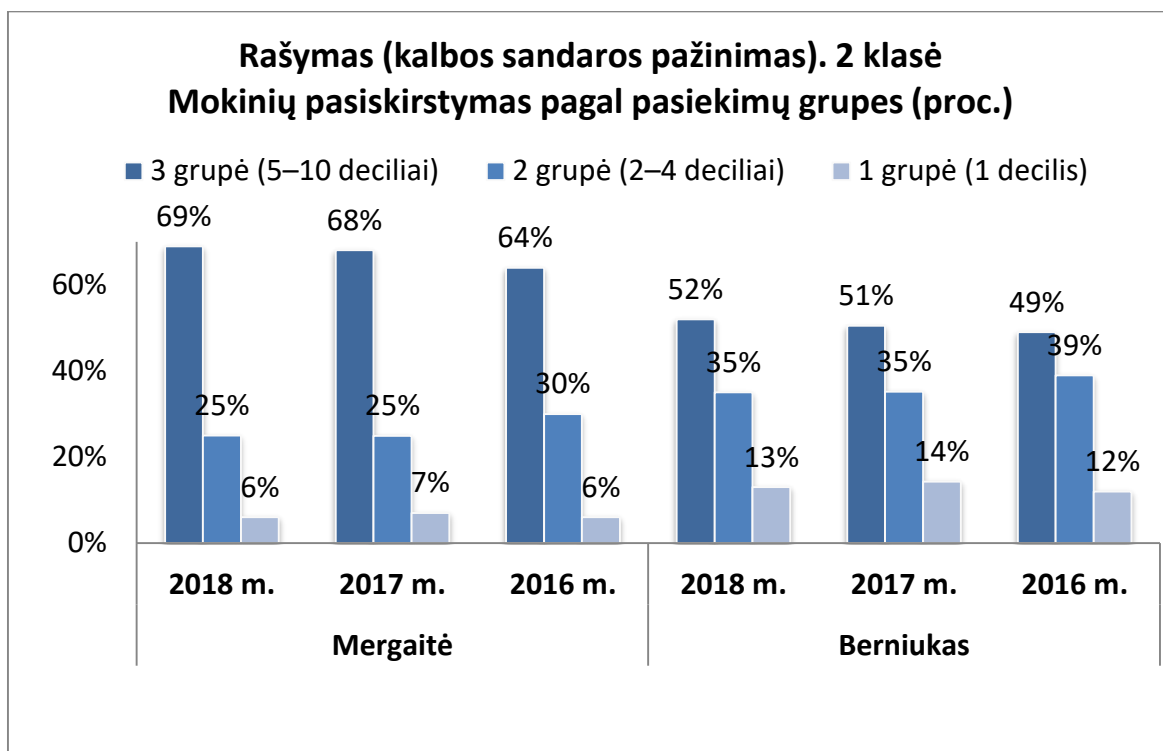
2.15 paveikslas. Skaitymo rezultatų pasiskirstymai 2016–2018 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

2.16 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatų pasiskirstymai 2016–2018 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

2.17 paveikslas. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatų pasiskirstymai 2016–2018 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

III. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP REZULTATŲ KAITA PAGAL PASIEKIMŲ LYGIUS

Šiame skyriuje aptarsime 4, 6, ir 8 klasių NMPP 2018 rezultatus pagal mokinių mokymosi pasiekimų lygius ir NMPP rezultatų kaitą pagal pasiekimų lygius nuo 2014 iki 2018 metų.

Rezultatų pagal pasiekimų lygius nagrinėjimui buvo pasirengta vykdant projektą „Standartizuotų mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo lavinimo mokykloms kūrimas“ (toliau tekste – projektas). Projekte buvo sukurta speciali mokinių mokymosi pasiekimų kriterinio vertinimo metodika. Remiantis Bendrosiomis programomis, derinat ekspertinius bei empirinius metodus, buvo iširta, užfiksuota ir aprašyta po tris kriterinius 4, 6 ir 8 klasių mokinių skaitymo, rašymo, matematikos, gamtos mokslų ir socialinių mokslų ugdymo turinio sričių mokymosi pasiekimų lygius – *patenkinamą, pagrindinį ir aukštesnįjį*. Tiriant, fiksuojant ir aprašant mokymosi pasiekimų lygius, buvo remiamasi dviejų parametrų moderniosios testų teorijos modeliu.

Nagrinėti šalies mokinių pasiskirstymą pagal mokymosi pasiekimų lygius buvo pradėta 2012 m. nacionaliniuose mokinių pasiekimų tyrimuose (NMPT). Tais metais buvo pirmą kartą iširta, kaip 4 ir 8 klasių mokiniai pasiskirsto pagal skaitymo, rašymo, matematikos pasiekimų lygius. Pakartotinai šalies 4 ir 8 klasių mokinių pasiskirstymas pagal skaitymo, rašymo, matematikos pasiekimų lygius buvo tiriamas 2014 m. NMPT. Vykdant 2015 m. NMPT buvo pirmą kartą tiriamas šalies 4 klasių mokinių pasiskirstymas pagal pasaulio pažinimo pasiekimų lygius ir 8 klasių mokinių pasiskirstymas pagal gamtamokslinio ir socialinio ugdymo pasiekimų lygius. Vykdant 2016 m. NMPT buvo pirmą kartą tiriamas šalies 6 klasių mokinių pasiskirstymas pagal skaitymo, rašymo, matematikos pasiekimų lygius.

Minėtos kriterinio vertinimo metodikos taikymas leidžia patikimai palyginti mokinių mokymosi pasiekimus, tirti mokinių mokymosi pasiekimų pasiskirstymą pagal pasiekimų lygius ir įvertinti pasiekimų skirtumus lyginant kelių tyrimų rezultatus.

Detalus tiriamų ugdymo turinio sričių – pasaulio pažinimo (4 klasė), gamtamokslinio ir socialinio ugdymo (8 klasė) – aprašas, taip pat mokymosi pasiekimų lygių aprašai pateikti Projekto leidiniuose⁵⁶⁷⁸⁹

Akivaizdu, kad NMPP ir NMPT tikslai, metodika ir paskirtis labai skiriasi, todėl NMPP ir NMPT rezultatų negalima tapatinti. NMPP rezultatus reikia labai apdairiai naudoti nagrinėjant klausimus apie šalies mokinių pasiekimų gerėjimą ar blogėjimą bei apie mokinių žemų mokymosi pasiekimų rodiklius. Yra trys pagrindinės priežastys, sąlygojančios esminius NMPP ir NMPT rezultatų skirtumus. Pirmą, didesnę mokinių motyvą, mokiniai daug labiau motyvuoti gerai atlikti NMPP negu NMPT užduotis, nes jie ir jų tėvai gauna specialias, individualias ataskaitas apie NMPP testų rezultatus, tuo tarpu dalyvavimas NMPT yra anoniminis. Antra, NMPP testų vertinimas yra decentralizuotas, daugumą NMPP mokinių atliktų testų administruoja ir vertina pačios mokyklos arba

⁵ 4 klasės lietuvių gimtosios kalbos (skaitymo, rašymo) ir matematikos standartizuotos programos ir testų pavyzdžiai, Vilnius: UPC, 2012.

⁶ 8 klasės lietuvių gimtosios kalbos (skaitymo, rašymo), matematikos ir istorijos standartizuotos programos ir testų pavyzdžiai, Vilnius: UPC, 2012.

⁷ Pasaulio pažinimo standartizuota programa 4 klasei. Vilnius: NEC, 2015.

⁸ Lietuvių kalbos ir matematikos standartizuotos programos 6 klasei. Vilnius: NEC, 2015.

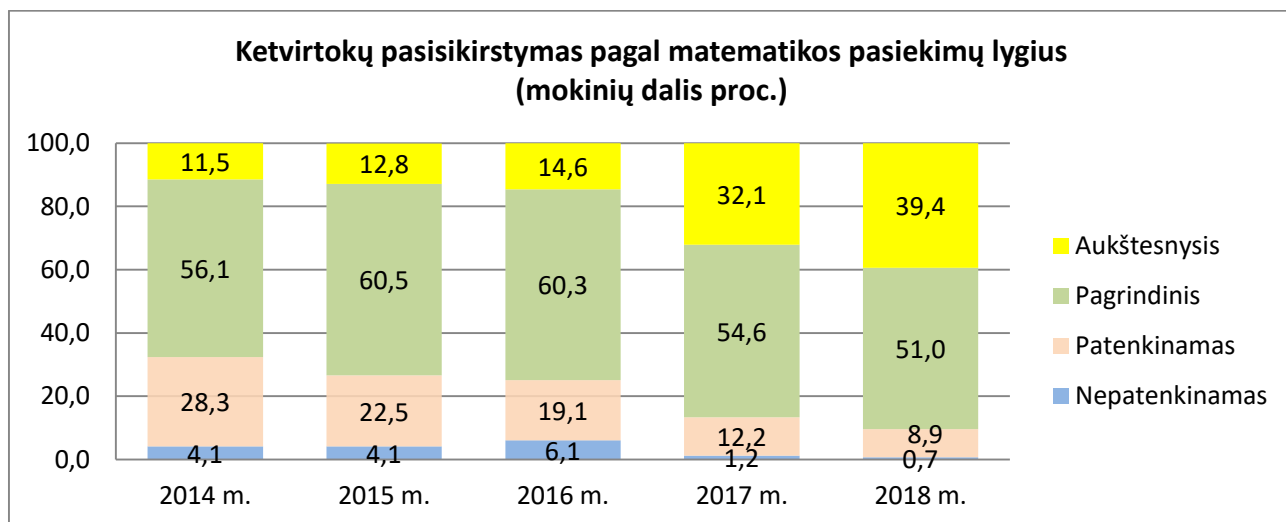
⁹ Gamtamokslinio ir socialinio ugdymo standartizuotos programos 8 klasei. Vilnius: NEC, 2015.

netgi testuojamus mokinius mokantys mokytojai, bet ne išoriniai vertintojai, tuo tarpu NMPT testai visada administruojami ir vertinami išoriškai. Trečia, neretai NMPP mokinių darbų vertintojų kompetencija yra žemesnė, NMPT testus centralizuotai vertina palyginti nedidelė kruopščiai atrinktų gerai apmokytų ekspertų grupė, tuo tarpu NMPP testus vertina daug labai skirtingos vertinimo kompetencijos mokytojų iš visų vertinime dalyvaujančių šalies savivaldybių ir mokyklų.

Dėl išvardytų priežasčių, NMPP rezultatai yra ne tokie patikimi, lyginant su NMPT rezultatais, nagrinėjant klausimus apie mokinių pasiskirstymą pagal pasiekimų lygius, tačiau jie gali būti naudingi nagrinėjant šalies (atskirų savivaldybių ir mokyklų) mokinių pasiekimų augimo (ar mažėjimo) tendencijas. Nuo 2014 metų NMPP testų administravimo ir mokinių darbų vertinimo praktika keitėsi palyginti nežymiai, todėl labai tikėtina, kad tikslesni nacionaliniai ar tarptautiniai tyrimai parodytų lygiai tokias pačias mokinių pasiekimų kaitos tendencijas, kaip ir NMPP.

2018 m. beveik ketvirtadalis NMPP dalyvavusių ketvirtokų matematikos rezultatai (žr. 3.1 *paveikslą*) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Tik apytikriai dešimtadalis ketvirtokų matematikos pasiekimai buvo patenkinamo lygio. Patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekė tik 0,7 proc. ketvirtokų. Nuo 2014 iki 2018 m. aukštesnįjį matematikos pasiekimų lygį pasiekusių ketvirtokų pagausėjo beveik tris su puse karto, o patenkinamą lygį pasiekimų lygį pasiekusių ketvirtokų dalis sumažėjo tris kartus. Galime daryti išvadą, kad nuo 2014 iki 2018 m. ketvirtokų NMPP matematikos rezultatai ženkliai pagerėjo.

3.1 *paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymo pagal matematikos pasiekimų lygius kaita 2014–2018 metais (mokinių dalis proc.)*

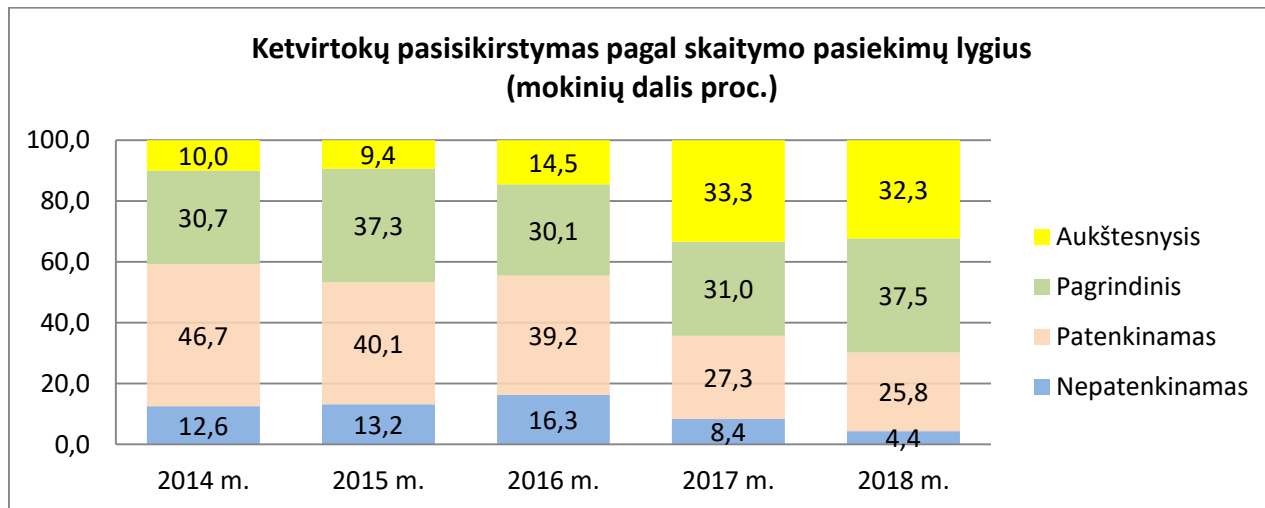

Beveik trečdalis NMPP 2018 dalyvavusių ketvirtokų, skaitymo rezultatai (žr. 3.2 *paveikslą*) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Tačiau, lyginant su matematikos rezultatais, mokinių, pasiekusių patenkinamą skaitymo pasiekimų lygį (apie 25,8 proc. ketvirtokų), dalis ir nepatenkinamo pasiekimų lygio (apie 4,4 proc. visų ketvirtokų) mokinių dalis buvo daug didesnė. Taigi, skaitymas tebelieka viena iš probleminių pradinio ugdymo sričių, nors nuo 2014 m. iki 2018 m. šioje srityje padaryta gana didelė pažanga – aukštesnįjį skaitymo pasiekimų lygį pasiekusių ketvirtokų dalis padidėjo daugiau nei trigubai, o tiek patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių, tiek patenkinamą pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis ženkliai sumažėjo.

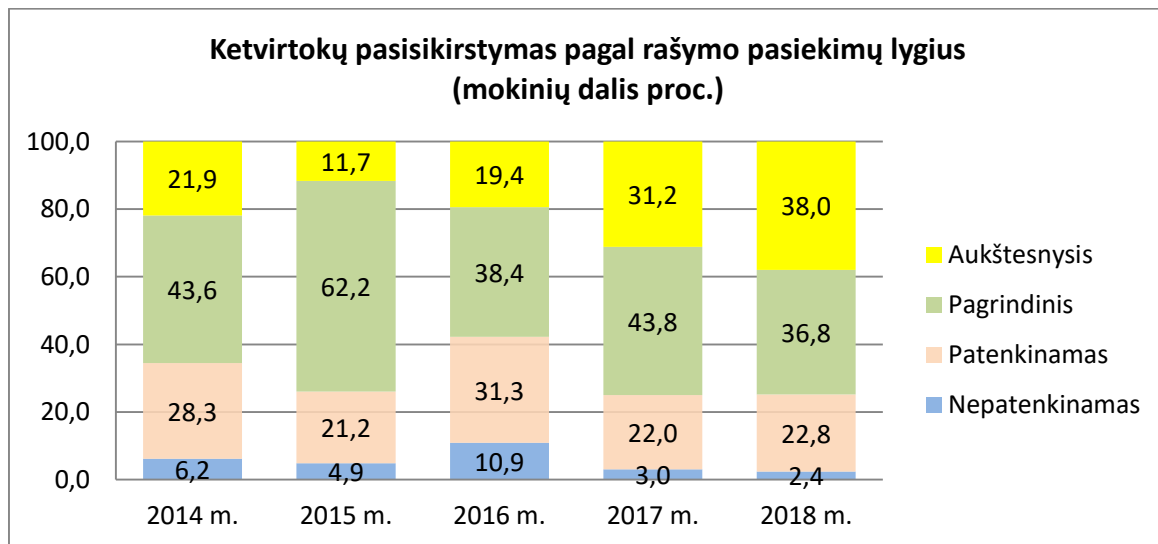
Beveik dviejų penktadalių NMPP 2018 dalyvavusių ketvirtokų rašymo (teksto kūrimo) rezultatai (žr. 3.3 *paveikslą*) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Gana nedidelės dalies, 2,4 proc. ketvirtokų rašymo rezultatai buvo nepatenkinamo lygio. Dar 22,8 proc. ketvirtokų rašymo rezultatai

buvo taip pat gana žemi – patenkinamo lygio, tačiau, nepaisant vis dar didelių trūkumų, reikia konstatuoti, kad rašymo, taip pat kaip matematikos bei skaitymo, rezultatai nuo 2014 m. ženkliai pagerėjo. Aukštesnįjį rašymo pasiekimų lygį pasiekusių ketvirtokų dalis nuo 2014 iki 2018 m. padidėjo šešiolika procentinių punktų. Nepatenkinamo pasiekimų lygio mokinių dalis sumažėjo pustrčio karto. Taip pat ženkliai sumažėjo patenkinamą rašymo pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis. Nežiūrint to, ketvirtokų rašymo pasiekimai tebėra probleminė ugdymo sritis.

3.2 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymo pagal skaitymo pasiekimų lygius kaita 2014–2018 metais (mokinių dalis proc.)

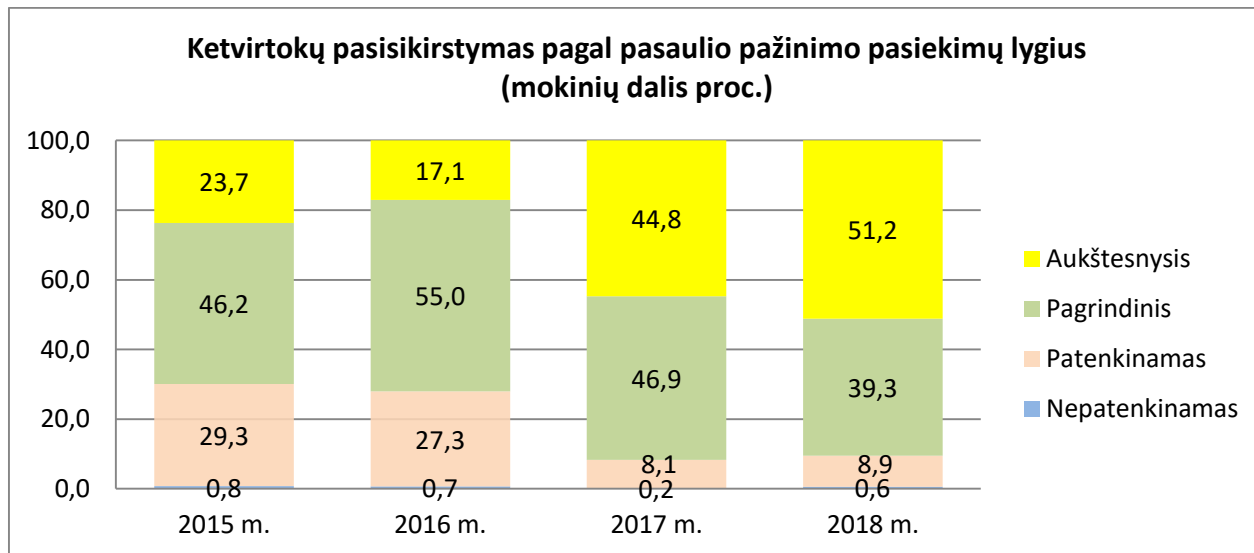
3.3 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymo pagal rašymo pasiekimų lygius kaita 2014–2018 metais (mokinių dalis proc.)

Gana aukšti buvo NMPP 2018 dalyvavusių ketvirtokų pasaulio pažinimo testų rezultatai (žr. 3.4 paveikslą). Ketvirtokų pasaulio pažinimo rezultatai buvo geriausi iš visų testuotų ugdymo turinio sričių. Pasaulio pažinimo testai į 4 klasės mokinių NMPP buvo įtraukti 2015 m. Šie testai padėjo atkreipti pradinį klasių mokytojų dėmesį į pasaulio pažinimo mokymo ir mokymosi problemas, taip pat į šiuose testuose naudojamas modernias pasaulio pažinimo užduotis, kurių poreikis pastaruoju metu labai išaugo. Pavyzdžiui, per keletą pastarųjų metų, padidėjus mokytojų susidomėjimui,

leidyklos išleido nemažai naujų mokymo priemonių, kurios buvo aktyviai naudojamos ugdymo procese. Tikėtina, kad tai tapo vienu iš svarbių faktorių, lėmusių ketvirtokų pasaulio pažinimo pasiekimų pagerėjimą, kurį parodė NMPP 2018 rezultatai, lyginant juos su NMPP 2015, NMPP 2016 ir NMPP 2017 m. rezultatais (žr. 3.4 paveikslą).

3.4 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasaulio pažinimo pasiekimų lygius kaita 2015–2018 metais (mokinių dalis proc.)

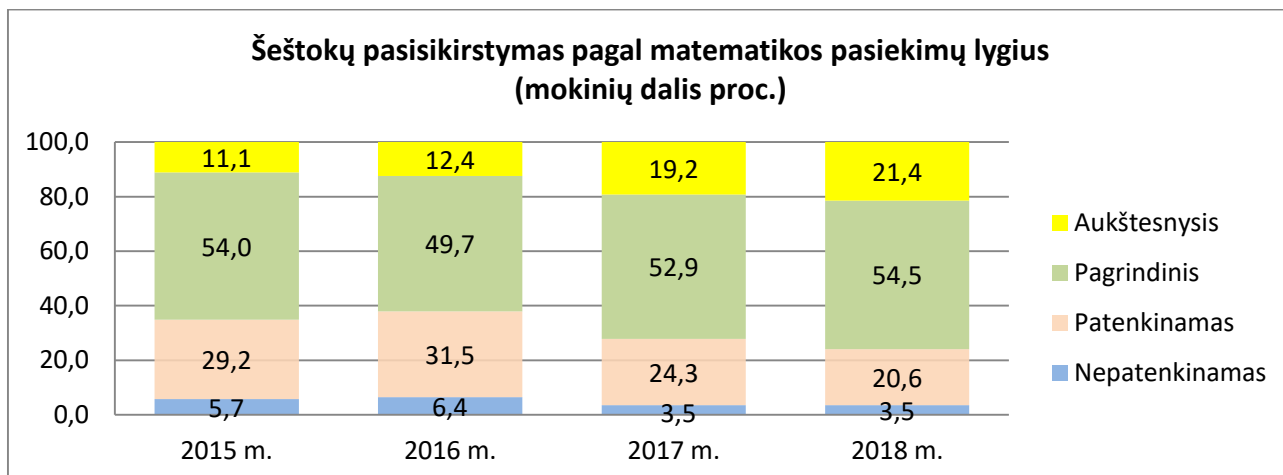

Analizuojant duomenis galima pastebėti, kad šeštokų 2018 m. NMPP rezultatai kokybiniu požiūriu, pagal pasiekimų lygmenis buvo daug žemesni nei ketvirtokų rezultatai (pvz., daug mažesnė dalis 6 klasės mokinių pasiekė matematikos, skaitymo ir rašymo aukštesnįjį pasiekimų lygį). Apibendrinus matematikos rezultatus nustatyta, kad 21,4 proc. NMPP dalyvavusių šeštokų matematikos rezultatai (žr. 3.5 paveikslą) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Apytikriai 3,5 proc. šeštokų matematikos rezultatai buvo nepatenkinamo lygio. Reikia pabrėžti, kad nagrinėjant šeštokų matematikos NMPP rezultatus, vis tik pastebima bendra gerėjimo tendencija, nuo 2015 iki 2018 metų ženkliai padidėjo procentinė dalis mokinių, kurių NMPP 2018 rezultatai atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį, sumažėjo procentinė dalis mokinių, kurių rezultatai atitiko patenkinamą ir nepatenkinamą pasiekimų lygius.

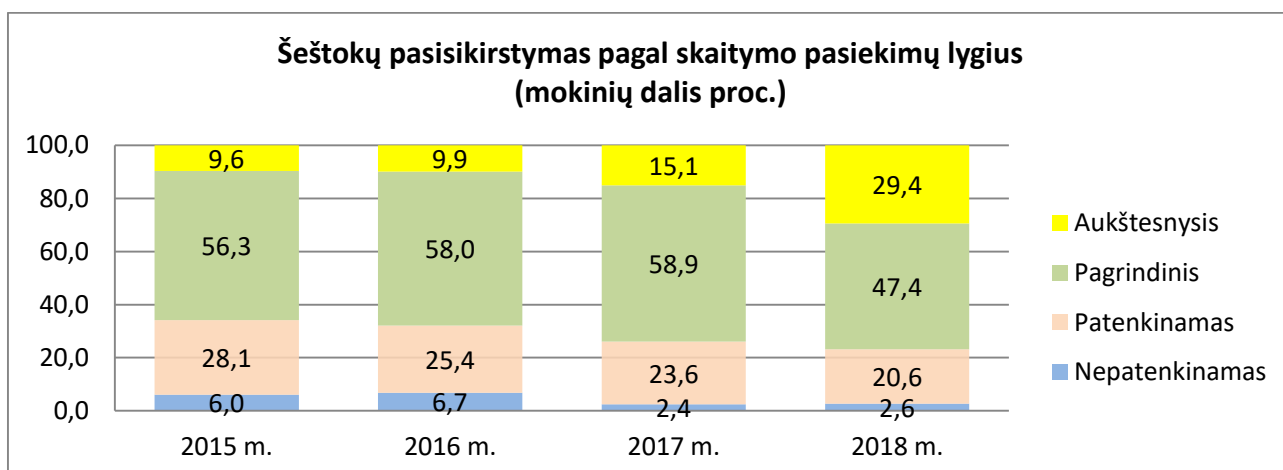
Atlikdami NMPP 2018 skaitymo testą, aukštesnįjį pasiekimų lygį pasiekė 29,4 proc. šeštokų (žr. 3.6 paveikslą). Duomenys rodo, kad gana didelės procentinės dalies šeštokų rezultatai 2018 m. buvo žemi – atitiko patenkinamą (20,6 proc.) ir nepatenkinamą (2,6 proc.) skaitymo pasiekimų lygius. Nuo 2015 iki 2018 m. šeštokų skaitymo pasiekimai pagerėjo.

Daugiausia klausimų kelianti šeštokų mokymosi pasiekimų sritis – rašymas (žr. 3.7 paveikslą). Nuo 2015 iki 2018 m. šeštokų vidutiniai rašymo rezultatai pagerėjo labai nedaug. Rezultatus lyginant pagal pasiekimų lygius, kaip didžiausią laimėjimą rašymo (teksto kūrimo) srityje būtų galima paminėti nepatenkinamam pasiekimų lygiui priskiriamų šeštokų dalies sumažėjimą nuo 10,1 proc. 2015 m. iki 4,0 proc. 2018 m. ir mokinių, pasiekusių pagrindinį rašymo pasiekimų lygį, dalies padidėjimą nuo 36,7 proc. 2015 m. iki 54,2 proc. 2018 m.

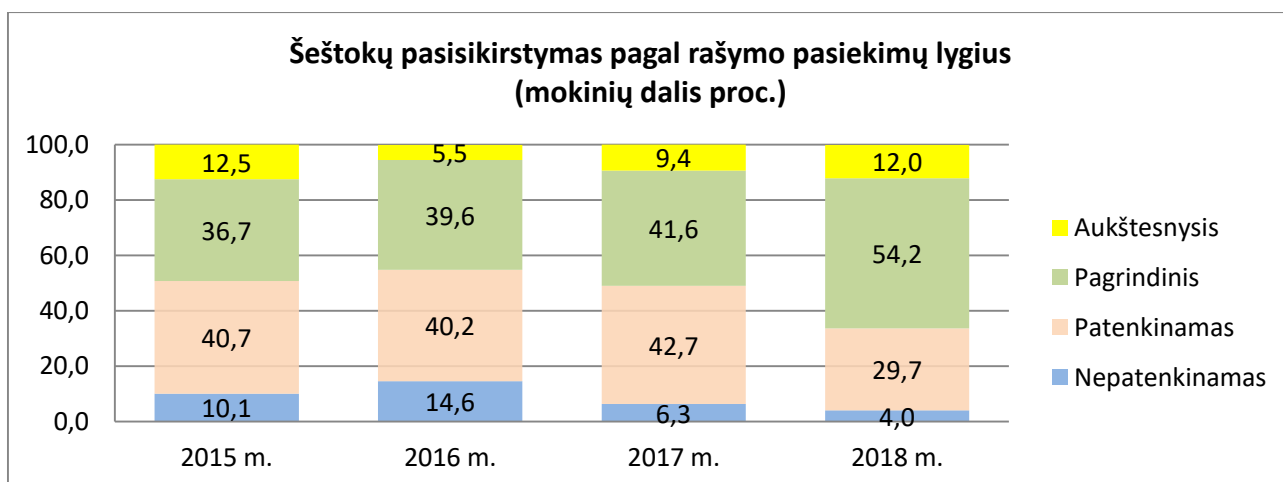
3.5 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymo pagal matematikos pasiekimų lygius kaita 2015–2018 metais (mokinių dalis proc.)

3.6 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymo pagal skaitymo pasiekimų lygius kaita 2015–2018 metais (mokinių dalis proc.)

3.7 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymo pagal rašymo pasiekimų lygius kaita 2015–2018 metais (mokinių dalis proc.)

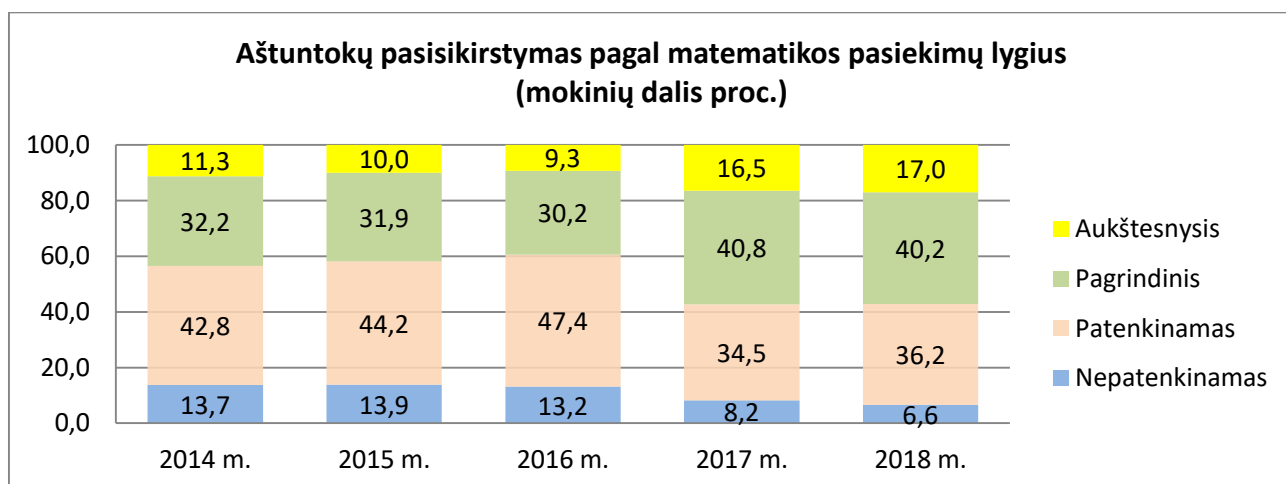

Analizuojant aštuntokų NMPP 2018 matematikos rezultatus pastebima, kad matematika tebėra viena iš daugiausia klausimų keliančių aštuntokų mokymosi sričių. Nuo 2014 iki 2016 m.

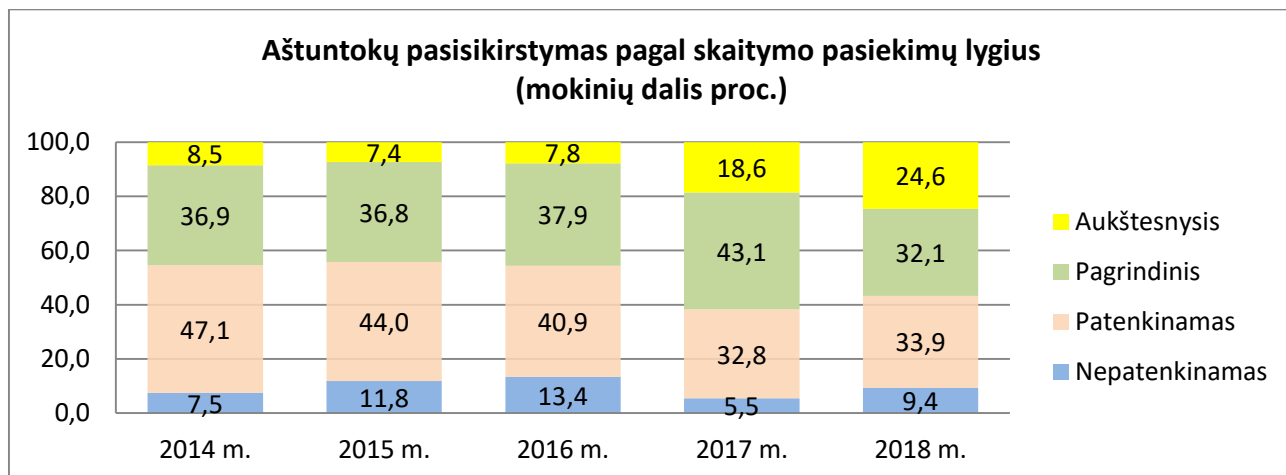
NMPP matematikos testų rezultatai beveik nekito, kiekvienais metais apie dešimtadalis mokinių pasiekdavo aukštesnįjį pasiekimų lygį ir daugiau kaip 13 proc. mokinių rezultatai atitiko nepatenkinamą pasiekimų lygį (žr. 3.8 paveikslą). NMPP 2017 ir NMPP 2018 m. rezultatai rodo, kad aštuntokų matematikos pasiekimai pastebimai gerėjo. NMPP 2018 m. aukštesnįjį pasiekimų lygį pademonstravo 17 proc. mokinių, o nepatenkinamą pasiekimų lygį atitinkančių rezultatų sumažėjo nuo 13,7 proc. 2015 m. iki 6,6 proc. 2018 m.

Aštuntokų skaitymo ir rašymo gebėjimų situacija panaši į matematikos. Nuo 2014 iki 2016 m. NMPP skaitymo ir rašymo testų rezultatai (žr. 3.9 ir 3.10 paveikslus) mažai keitėsi. Tačiau galima pastebėti, kad nuo 2017 m. NMPP aštuntokų skaitymo testo rezultatai palaipsniui didėja. 2018 m. aukštesnįjį pasiekimų lygį pademonstravo 24,6 proc. aštuntokų. Rašymo testo rezultatai ženkliai pablogėjo (žr. 3.10 paveikslą), patenkinamo pasiekimų lygmens nepasiekė 19,4 proc. aštuntokų, tai yra beveik keturis kartus daugiau mokinių negu 2017 m. Akivaizdu viena, šalies aštuntokų ir skaitymo, ir rašymo pasiekimai turėtų būti dar aukštesni, nes geri skaitymo ir rašymo gebėjimai yra svarbūs tolesniam visų dalykų mokymuisi.

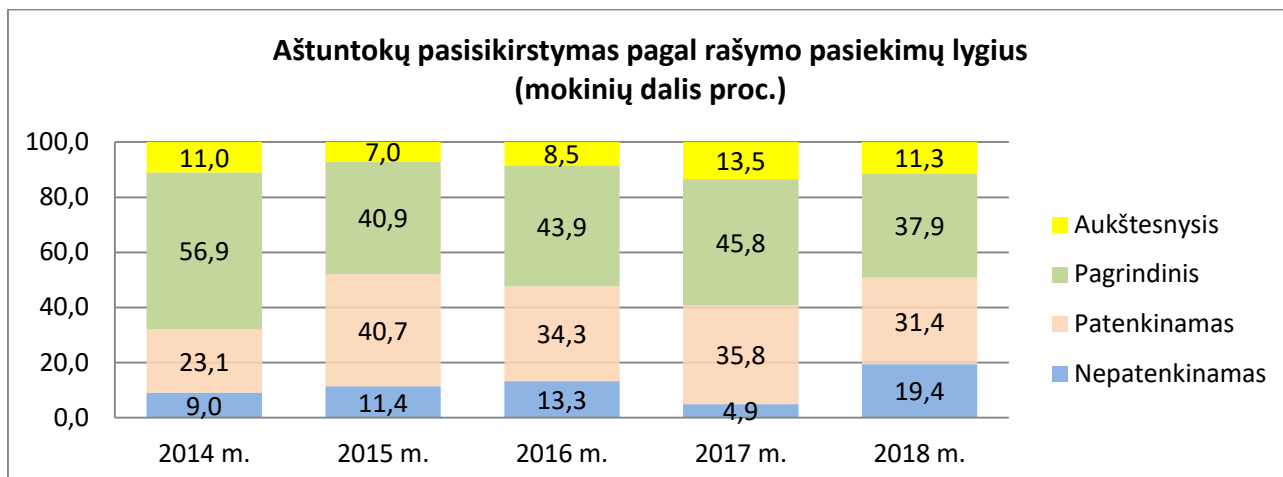
3.8 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal matematikos pasiekimų lygius kaita 2014–2018 metais (mokinių dalis proc.)

3.9 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal skaitymo pasiekimų lygius kaita 2014–2018 metais (mokinių dalis proc.)

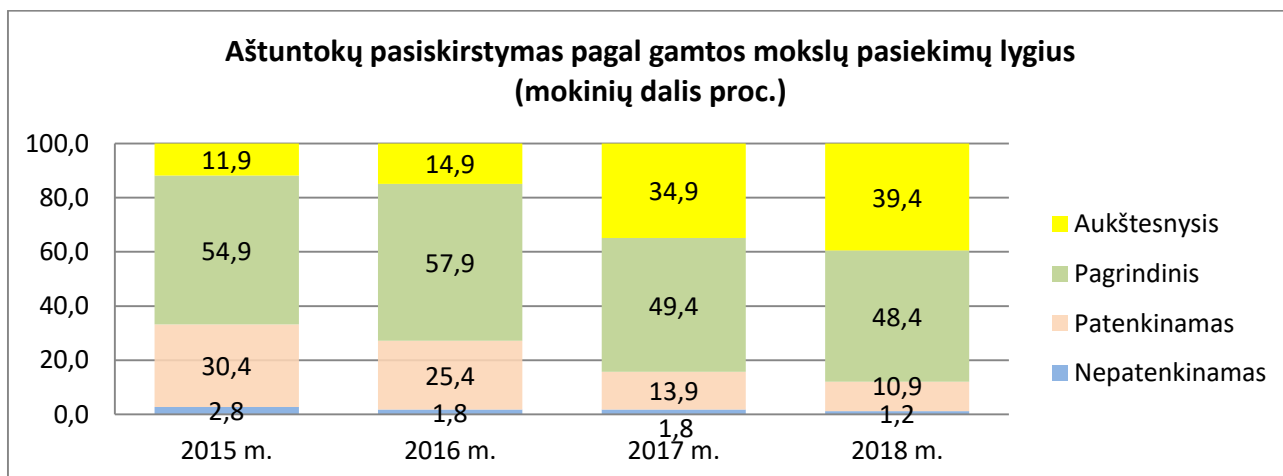
3.10 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal rašymo pasiekimų lygius kaita 2014–2018 metais (mokinių dalis proc.)

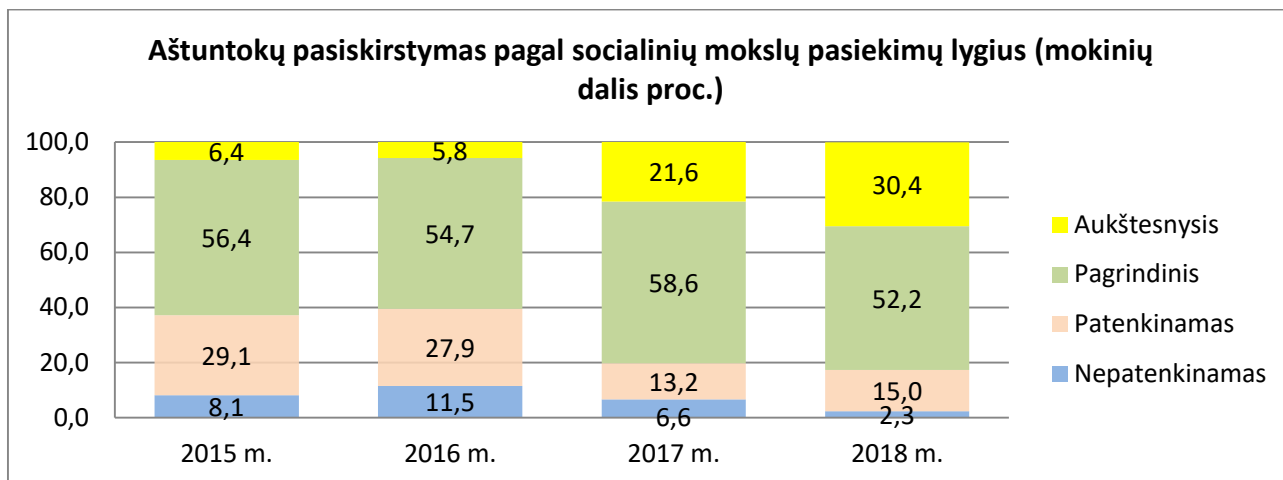
Nuo 2015 m. iki 2018 m. ženkliai pagerėjo aštuntokų NMPP gamtos mokslų rezultatai (žr. 3.11 paveikslą). 2017 m. 39,4 proc. NMPP dalyvavusių aštuntokų gamtos mokslų testo rezultatai atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Nepatenkinamą pasiekimų lygį atitiko tik 1,2 proc. aštuntokų NMPP gamtos mokslų testo rezultatai. Mokinių, pasiekusių patenkinamą gamtos mokslų pasiekimų lygį 2017 m. taip pat buvo palyginti nedaug – tik 10,9 proc. Galima teigti, kad aštuntokų gamtos mokslų pasiekimai palaipsniui didėja.

Nuo 2015 m. iki 2018 m. ženkliai pagerėjo ir aštuntokų NMPP socialinių mokslų rezultatai (žr. 3.12 paveikslą). Tačiau, lyginant su gamtos mokslų rezultatais, aštuntokų socialinių mokslų pasiekimai buvo daug kuklesni, 30 proc. NMPP 2018 dalyvavusių aštuntokų socialinių mokslų testo rezultatai atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Nepatenkinamą pasiekimų lygį atitiko palyginti didelės dalies (2,3 proc.) aštuntokų NMPP socialinių mokslų testo rezultatai. Pastebima, kad aštuntokų socialinių mokslų pasiekimai turi tendenciją gerėti.

3.11 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal gamtos mokslų pasiekimų lygius kaita 2015–2018 metais (mokinių dalis proc.)

3.12 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal socialinių mokslų pasiekimų lygius kaita 2015–2018 metais (mokinių dalis proc.)

IV. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS MOKOMĄJĄ KALBĄ

Šiame teksto skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių NMPP 2018 testų ir mokinių klausimynų rezultatus ir jų skirtumus lyginant pagal mokyklos mokomąją kalbą. Duomenis apie mokinių pasiekimų skirtumus pateiksime keliose skirtingose mokinių pasiekimų skalėse. Duomenis apie mokinių savijautos mokykloje, mokyklos klimato ir patyčių situacijos mokykloje skirtumus pateiksime standartizuotais taškais.

Kasmet mokiniams, mokykloms ir savivaldybėms rengiamose NMPP ataskaitose naudojamos skirtingų rūšių, skirtingai apskaičiuotos mokinių pasiekimų skalės. Šiame skyriuje naudosime mokinių pasiekimų skales, kurių 500 padala (balais) atitinka šalies atitinkamos ugdymo turinio srities NMPT rezultatų vidurkį, o visų šalies mokinių atitinkamos srities įvertinimų vidutinis kvadratinis nuokrypis lygus 100 balų. Mokinio apibendrintas pasiekimų rodiklis apskaičiuojamas apibendrinant visų to mokinio atliktų NMPP 2018 testų rezultatus. Mokinio tam tikros ugdymo turinio srities pasiekimų rodiklis apskaičiuojamas naudojant tik mokinio atlikto tos srities testo rezultatus.

Svarbu pabrėžti, kad tais atvejais, kai šioje ataskaitoje naudojami tam tikro rodiklio standartizuoti taškai, standartizavimo procedūra yra atlikta iš kiekvieno 2018 m. NMPP dalyvavusio atitinkamos klasės mokinio atitinkamo rodiklio (pavyzdžiui, šeštoko savijautos mokykloje rodiklio) atimant šalies mokinių rodiklių vidurkį ir gautą rezultatą padalijant iš vidutinio visų mokinių atitinkamų rodiklių kvadratinio nuokrypio.

Pavyzdžiui, ketvirtai klasei yra apskaičiuotas standartizuotas mokyklos klimato rodiklio vidurkis, jis rodo, ar gerai mokiniai vertina psichologinę ir mokymosi klimata mokykloje, ar aplinka mokykloje prisideda prie geros mokinių savijautos ir padeda jiems mokytis. Jei standartizuotas mokyklos klimato rodiklis yra teigiamas, tai mokiniai į klausimus apie klimata mokykloje atsakė pozityviau negu vidutiniškai šalyje, o jei neigiamas, tai negatyviau negu vidutiniškai šalyje.

Šeštoko ar aštuntoko savijautos mokykloje rodiklis rodo, ar gerai ir ar saugus mokiniams jaučiasi mokykloje. Jei standartizuotas mokinio savijautos mokykloje rodiklis yra teigiamas, tai mokiniams į klausimus apie savijautą mokykloje atsakė pozityviau negu vidutiniškai šalyje, o jei neigiamas, tai negatyviau negu vidutiniškai šalyje.

Patyčių situacijos mokykloje rodiklis rodo, kaip mokiniams vertina patyčių savo ir kitų mokinių atžvilgiu situaciją mokykloje. Jei standartizuotas mokinio patyčių situacijos mokykloje rodiklis yra teigiamas, tai, mokinio nuomone, patyčių mokykloje yra mažiau nei vidutiniškai šalyje, o jei neigiamas, tai patyčių mokykloje yra daugiau negu vidutiniškai šalyje.

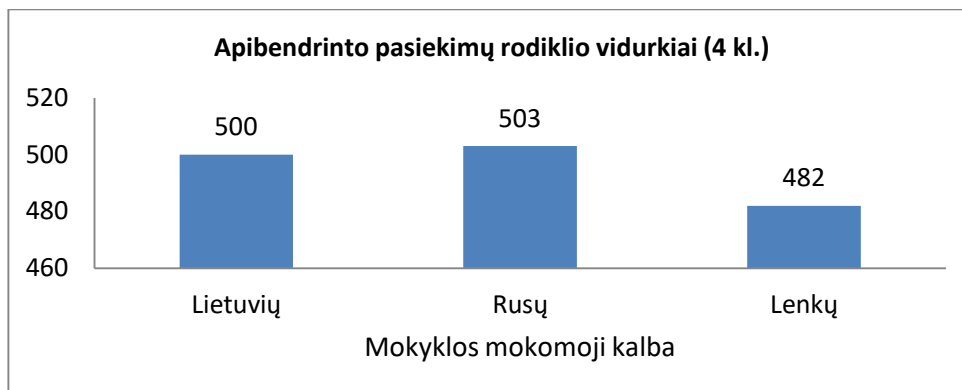
Palyginus mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis ketvirtos klasės mokinių apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 4.1 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad skirtumas tarp mokyklų lietuvių ir rusų mokomosiomis kalbomis yra mažas ir statistiškai nereikšmingas, tuo tarpu mokyklų lenkų mokomąją kalbą rezultatai yra ženkliai, statistiškai reikšmingai žemesni.

Standartizuoto ketvirtokų mokyklos klimato rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis santykinai nėra dideli (žr. 4.2 *paveikslą*). Gerąją prasme išsiskiria mokyklos lietuvių mokomąją kalbą, kuriose per keletą pastarųjų metų standartizuotas mokyklos klimato rodiklis statistiškai reikšmingai pagerėjo.

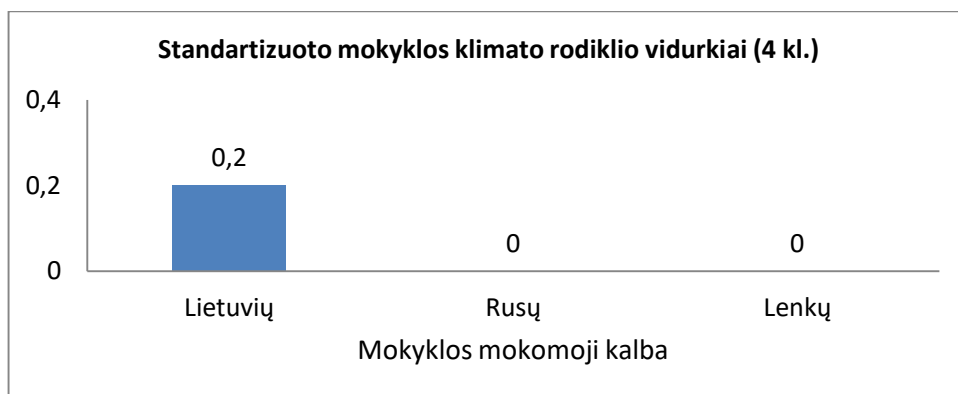
Standartizuoto ketvirtokų patyčių situacijos mokykloje rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis yra nedideli (žr. 4.3 *paveikslą*). Kiek aukštesnis ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos mokykloje rodiklio vidurkis (t.y., kiek mažiau patyčių)

yra mokyklose lietuvių mokomąja kalba. Santykinai blogiausia ketvirtokų patyčių situacija yra mokyklose rusų mokomąja kalba.

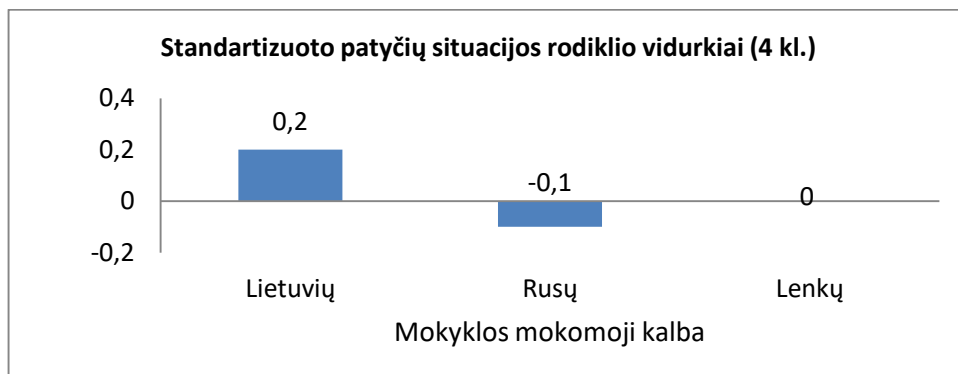
4.1 paveikslas. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais).

4.2 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

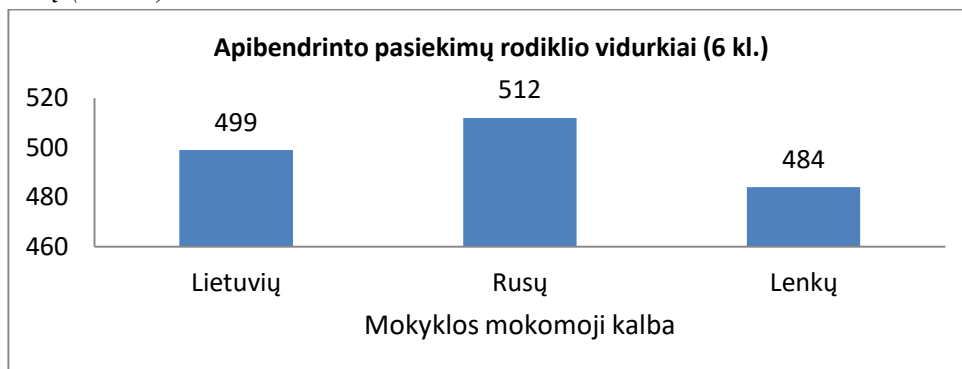

4.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

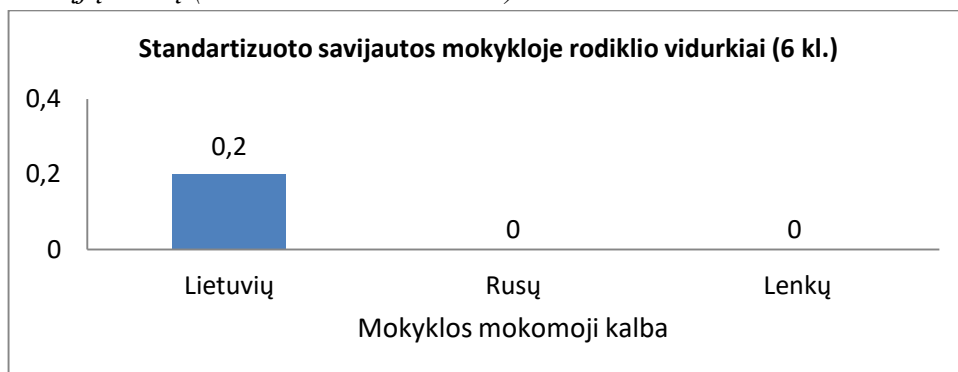
Palyginus mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis šeštokų standartizuotų apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 4.4 paveikslą), galima daryti išvadą, kad mokyklų rusų mokomąja kalba apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis yra ženkliai aukštesnis už šalies vidurkį, o mokyklų lenkų mokomąja kalba ženkliai žemesnis už šalies vidurkį. Nuodugnesnė analizė parodė, kad šie skirtumai yra statistiškai reikšmingi.

4.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

Standartizuoto šeštos klasės mokyklos klimato rodiklio vidurkių ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis buvo santykinai maži (žr. 4.5 ir 4.6 paveikslus). Tam tikrą susirūpinimą gali kelti neigiamos standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių reikšmės 4.6 paveikslo diagramoje. Minėti duomenys leidžia kelti hipotezę, kad šalies mokyklose su skirtingomis mokomosiomis kalbomis tikrai vyksta procesai, dėl kurių šeštokai pradėjo kiek negatyviau vertinti patyčių situaciją mokykloje. Šio reiškinių priežasčių gali būti įvairių, galbūt tai tiesiog subjektyvus šeštokų jautrumo patyčioms padidėjimas dėl suintensyvėjusių patyčių prevencijos programų, bet gali būti, kad dėl mums nežinomų aplinkybių patyčių mastas objektyviai plečiasi. NMPP 2018 rezultatai rodo, kad būtų prasminga atlikti papildomą patyčių situacijos 5–6 klasėse tyrimą, kuris padėtų tiksliau įvertinti esamą patyčių situacijos būklę.

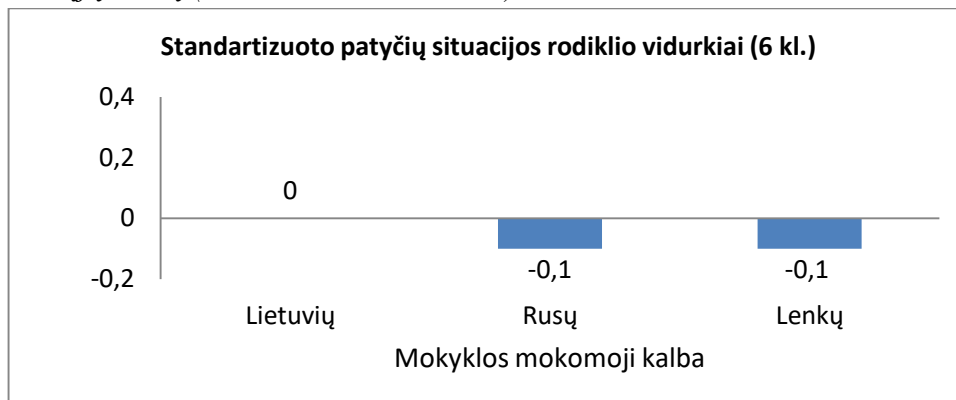
4.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

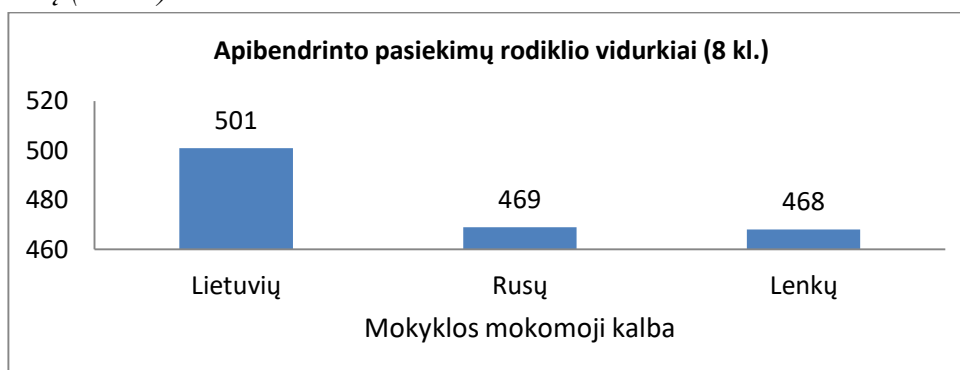
Palyginus aštuntokų iš mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis standartizuotų apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 4.7 paveikslą), galima daryti išvadą, kad mokyklose rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai yra daug žemesni už šalies vidurkį. Nuodugnesnė analizė parodė, kad šie skirtumai yra statistiškai reikšmingi. Viena iš tokių rezultatus lėmusių priežasčių – mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokai skaitymo ir rašymo testus atliko lietuviškai, o ne mokyklos mokomąja kalba, kaip tai darė mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis ketvirtokai ir šeštokai. Bet tai, kaip parodė gilesnė analizė, nebuvo vienintelė priežastis, dėl kurios mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai buvo žemesni už šalies vidurkį. Daug lėmė ir tai, kad mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokų matematikos (tik mokyklose lenkų

mokomąja kalba), gamtos mokslų ir socialinių mokslų testų rezultatų vidurkiai taip pat buvo neaukšti (žr. 4.10, 4.13 ir 4.14 paveikslus).

4.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

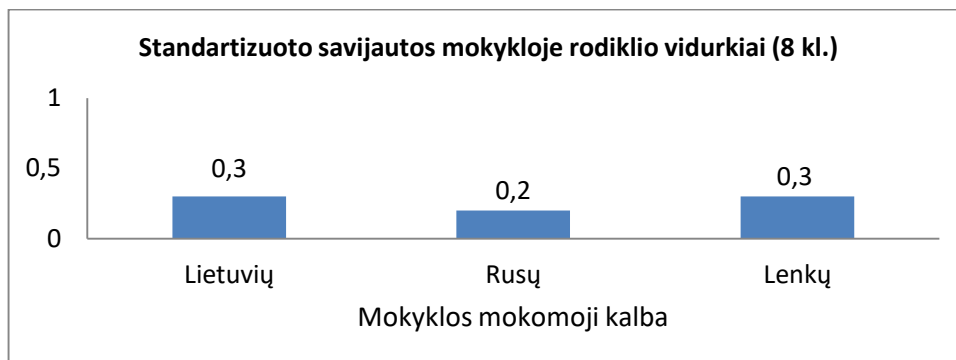

4.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

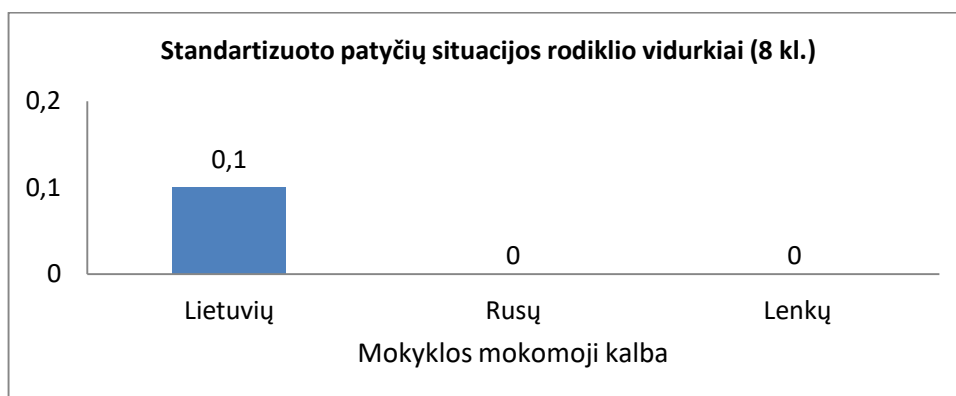

Aštuntokų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkių ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis buvo santykinai maži (žr. 4.8 ir 4.9 paveikslus). Pozityviai turėtų nuteikti tai, kad NMPP 2018 dalyvavę mokyklų lietuvių, rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis 8 klasės mokiniai į klausimus apie savo savijautą mokykloje atsakinėjo gerokai pozityviau nei NMPT 2015 dalyvavę aštuntokai dalyvaujant m. (žr. 4.8 paveikslą). Aštuntokų patyčių situacijos rodiklio vidurkiai nuo 2015 m. beveik nepasikeitė (žr. 4.9 paveikslą). Labai nežymiai geresnė patyčių situacija 2018 m. (lyginant su 2015 m.) buvo tik mokyklose lietuvių mokomąja kalba.

4.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą

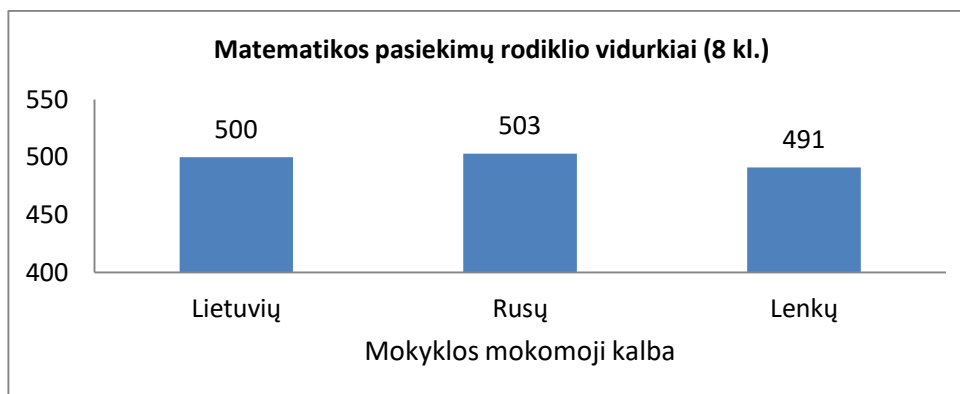

4.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

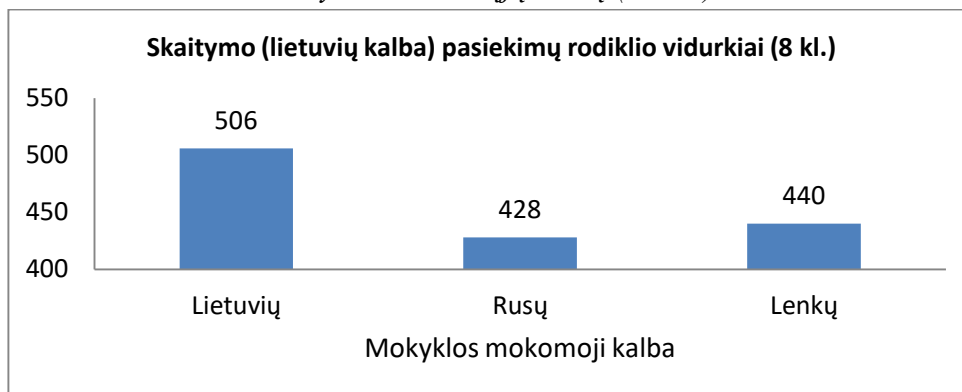

Aštuntokams iš mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis 2018 m. NMPP skaitymo (lietuvių kalba) testas (žr. 4.11 paveikslą) buvo ypač sunkus. Vaizdžiai tariant, šių mokyklų aštuntokų skaitymo gebėjimai buvo vidutiniškai maždaug vienu pasiekimų lygiu žemesni nei mokyklų lietuvių mokomąja kalba aštuntokų. Kiek žemesni, nei buvo galima tikėtis, sprendžiant pagal ketvirtokų ir šeštokų NMPP matematikos testų rezultatus, buvo mokyklose rusų mokomąja kalba besimokančių aštuntokų matematikos pasiekimai (žr. 4.10 paveikslą).

4.10 paveikslas. 8 klasės mokinių matematikos pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

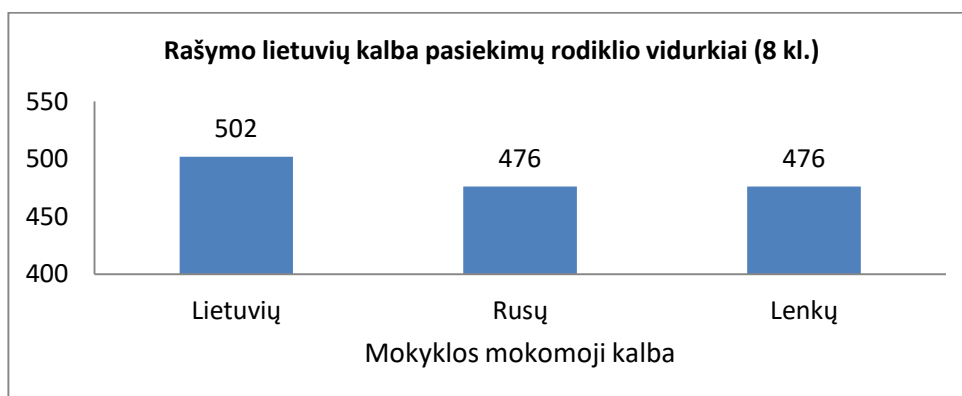

4.11 paveikslas. 8 klasės mokinių skaitymo (lietuvių kalba) pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

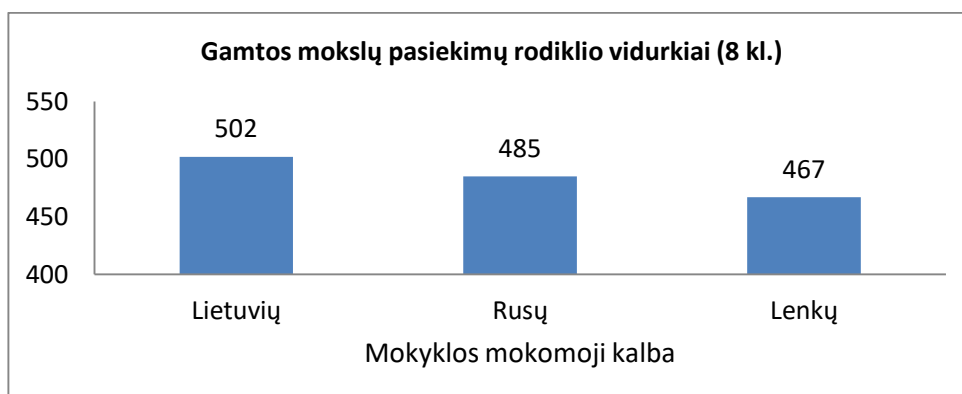

2018 m. NMPP dalyvavusių 8 klasės mokinių rašymo užduoties rezultatų skirtumas tarp mokyklų lietuvių mokomąja kalba ir mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis buvo daug mažesnis negu skaitymo atveju (žr. 4.12 paveikslą).

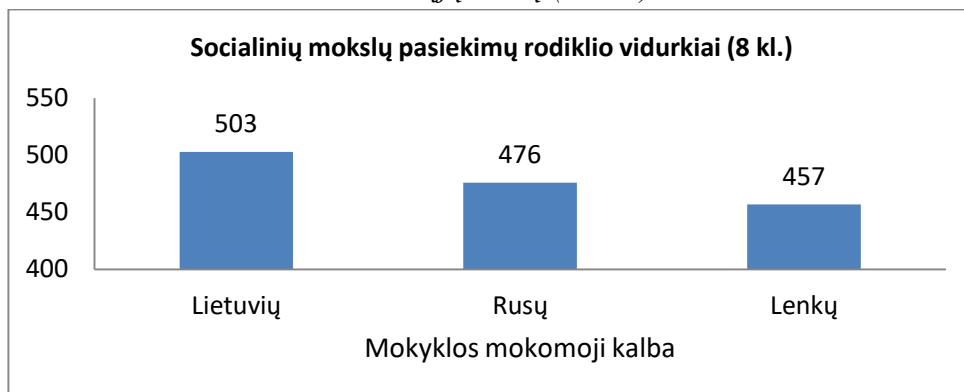
4.12 paveikslas. 8 klasės mokinių rašymo pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

4.13 paveikslas. 8 klasės mokinių gamtos mokslų pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

4.14 paveikslas. 8 klasės mokinių socialinių mokslų pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

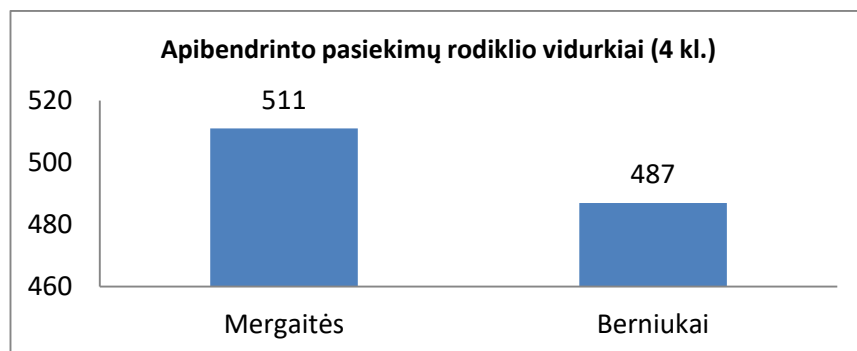
V. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL MOKINIŲ LYTĮ

Šiame skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių NMPP 2018 testų ir mokinių klausimynų rezultatų skirtumus pagal mokinių lytį. Duomenys apie mokinių mokymosi pasiekimų, savijautos ir požiūrio į mokykloje vykstančius procesus skirtumus yra svarbūs, kai norima užtikrinti ugdymo kokybę ir lygias mokymosi galimybes visiems mokiniams.

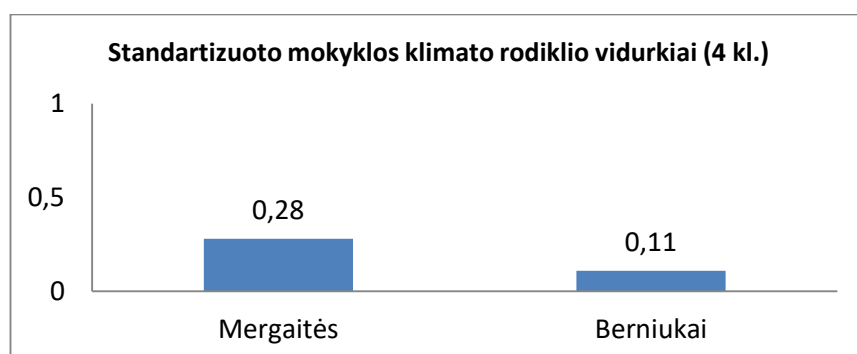
Palyginus ketvirtos klasės mergaičių ir berniukų apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 5.1 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad skirtumas tarp mergaičių ir berniukų pasiekimų yra ženklus ir statistiškai reikšmingas.

Ketvirtokų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkių skirtumai tarp mergaičių ir berniukų nėra dideli, bet mergaitėms mokyklos klimatas atrodo palankesnis negu berniukams (žr. 5.2 *paveikslą*) ir šis požiūrių skirtumas yra statistiškai reikšmingas. Kaip ir standartizuoto mokyklos klimato rodiklio atveju, ketvirtos klasės mergaičių ir berniukų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumas (žr. 5.3 *paveikslą*) yra nedidelis. Šiuo atveju taip pat galima teigti, jog vidutiniškai patyčių situaciją mokykloje mergaitės vertina geriau negu berniukai.

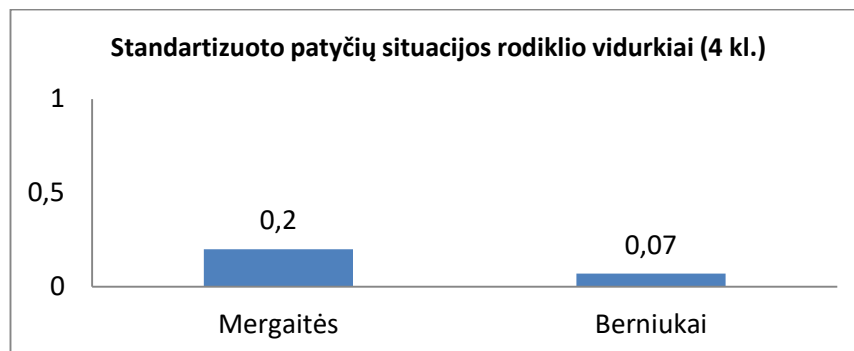
5.1 *paveikslas*. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokinių lytį (balais)

5.2 *paveikslas*. 4 klasės mokinių standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

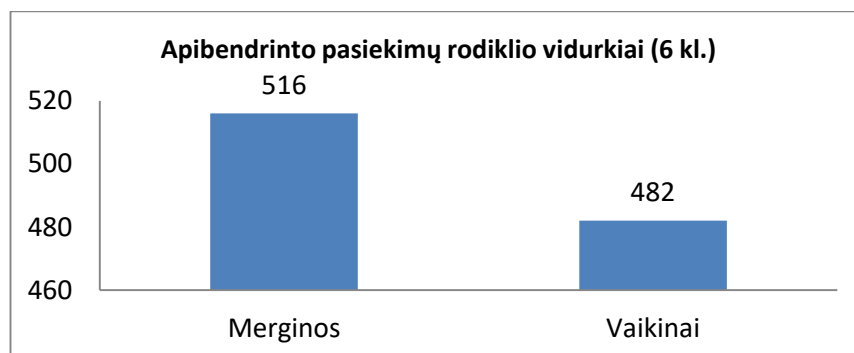
5.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

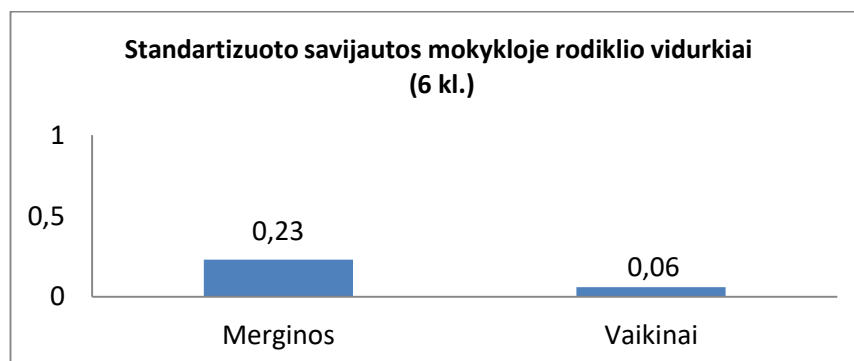
Šeštoje klasėje atotrūkis tarp merginų ir vaikų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių dar didesnis nei ketvirtoje klasėje, lygus 34 balams ir priartėja prie kritinės, pasak Joan Hettie¹⁰, 0,4 standartizuoto taško ar 40 balų, kaip mūsų aptariamų atveju, ribos (žr. 5.4 paveikslą). Pagal tarptautiniuose mokinių pasiekimų lyginamuosiuose tyrimuose susiformavusią tradiciją, nuo šios ribos skirtumą jau reikėtų interpretuoti, kaip didelį.

Remiantis NMPP 2018 duomenimis, galima teigti, kad vidutiniai statistiniai šeštos klasės mokiniai, mergina ir vaikinai, mokykloje jautėsi panašiai. Iš 5.5 ir 5.6 paveikslų matome, kad šeštos klasės merginų ir vaikinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos mokykloje rodiklio vidurkiai skyrėsi labai nedaug.

5.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal lytį (balais)

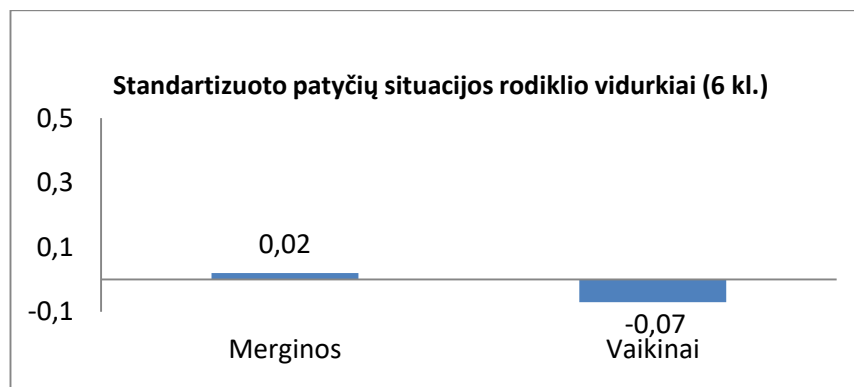

5.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

¹⁰ Hattie, J. (2012). Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning. Routledge.

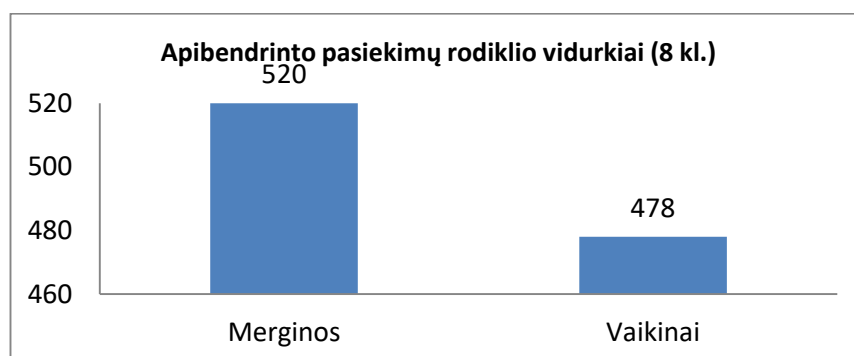
5.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal lytį

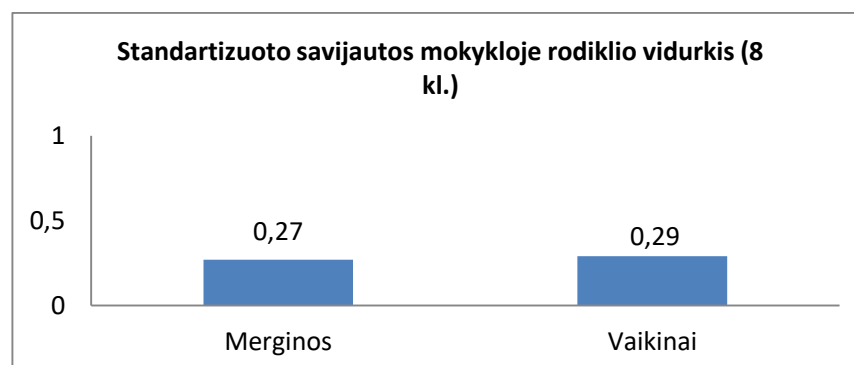
Aštuntoje klasėje atotrūkis tarp merginų ir vaikų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių, lyginant su 4 ir 6 klasėmis, buvo dar didesnis, lygus 42 balams (žr. 5.7 paveikslą).

Remiantis NMPP duomenimis, galima teigti, kad vidutinė statistinė aštuntos klasės mokinė, mergina ir aštuntokas vaikinai, mokykloje jaučiasi labai panašiai ir jų patyčių situacijos mokykloje vertinimai yra labai panašūs. Pavyzdžiui, šią išvadą patvirtina 5.8 ir 5.9 paveikslų diagramos, kuriose matome, kad aštuntos klasės merginų ir vaikinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos mokykloje vidurkiai skiriasi labai nedaug – tik šimtosiomis standartizuoto taško dalimis.

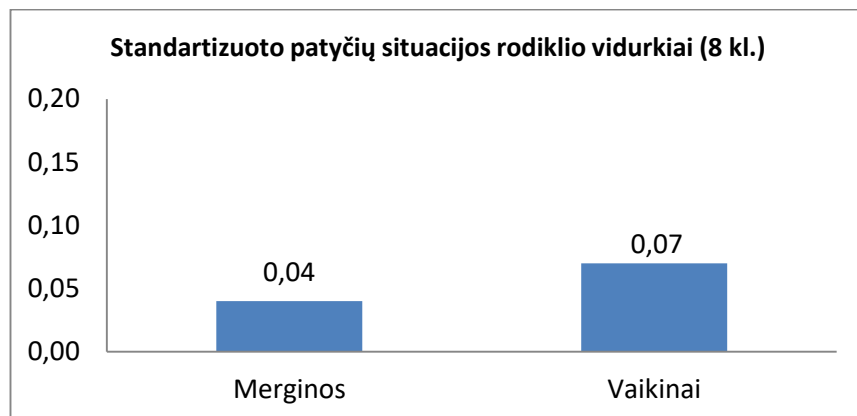
5.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis pagal lytį (balais)

5.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

5.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

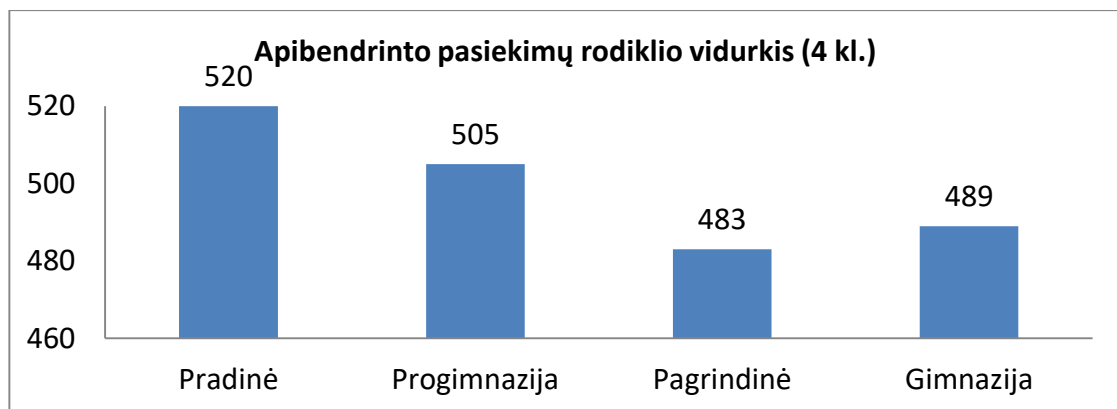
VI. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS TIPĄ

Šiame skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių mokinių NMPP 2018 testų ir klausimynų rezultatų skirtumus pagal mokyklos tipą. Duomenys apie mokinių pasiekimų, savijautos ir požiūrio į mokykloje vykstančius procesus skirtumus yra svarbūs vykdant mokyklų tinklo pertvarką ir sprendžiant kitus struktūrinius bendrojo ugdymo klausimus.

Palyginus skirtingų mokyklų tipų 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius (žr. 6.1 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad didžioji dalis skirtumų tarp šių mokinių grupių mokymosi pasiekimų yra ženklūs ir statistiškai reikšmingi. Mažiausias (6 balų) skirtumas nustatytas tarp pagrindinių mokyklų ir gimnazijų pradinių klasių mokinių (ketvirtokų) apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių. Aukščiausias apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis buvo pradinių mokyklų ketvirtokų.

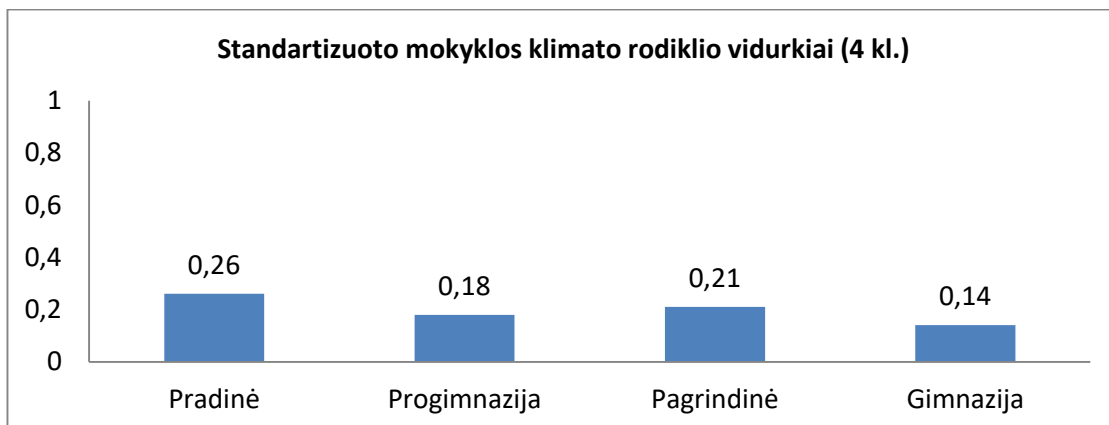
Ketvirtos klasės standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkių skirtumai, lyginant pagal mokyklos tipą, nėra dideli (žr. 6.2 *paveikslą*), tačiau reikia konstatuoti, kad pradinių mokyklų ketvirtokai mokyklos klimatą vertino palankiau nei kitų mokyklų tipų 4 klasės mokiniai. Svarbu pabrėžti, kad standartizuoto mokyklos klimato rodiklio skalės nulinė padala 6.2 *paveiksle* atitinka šalies vidurkį, užfiksuotą atliekant NMPT 2015. Visų mokyklų tipų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkliai 6.2 *paveiksle* teigiami, todėl peršasi išvada, kad per trejus metus šalies ketvirtokų požiūris į klimatą mokykloje pagerėjo.

6.1 *paveikslas*. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkliai pagal mokyklų tipus (balais)

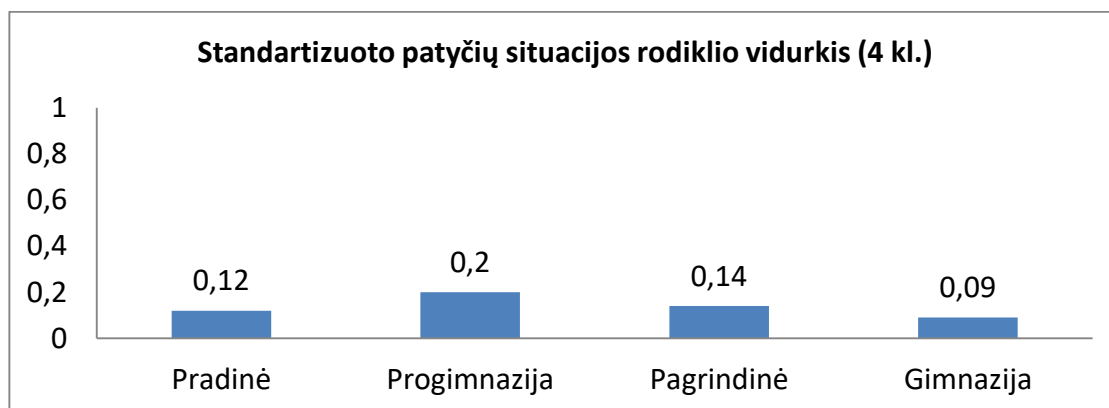

Ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumai tarp skirtingų mokyklų tipų taip pat nėra dideli (žr. 6.3 *paveikslą*). Atskaitos taškas 6.3 *paveiksle*, kaip ir standartizuoto mokyklos klimato rodiklio atveju, yra šalies ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkis, užfiksuotas atliekant NMPT 2015. Visų mokyklų tipų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkliai 6.3 *paveiksle* yra teigiami, todėl galima kelti hipotezę, kad per trejus metus patyčių situacija ketvirtose klasėse pastebimai pagerėjo.

6.2 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

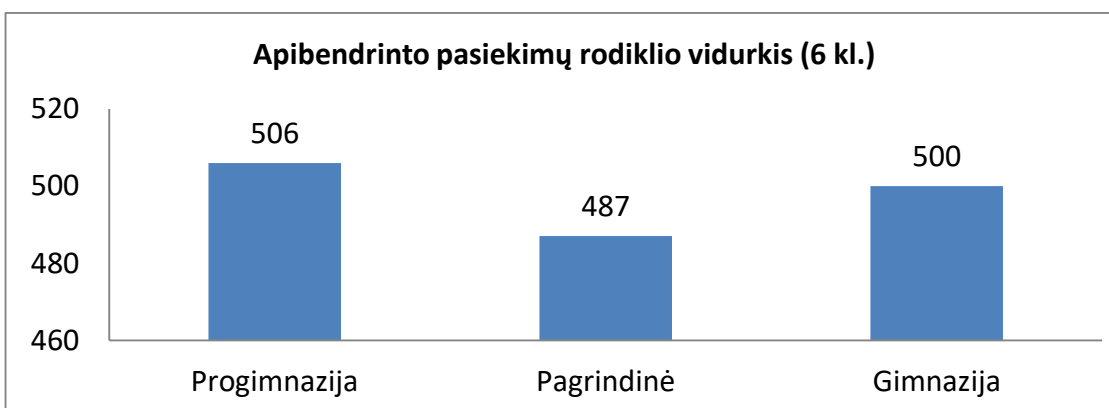
6.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

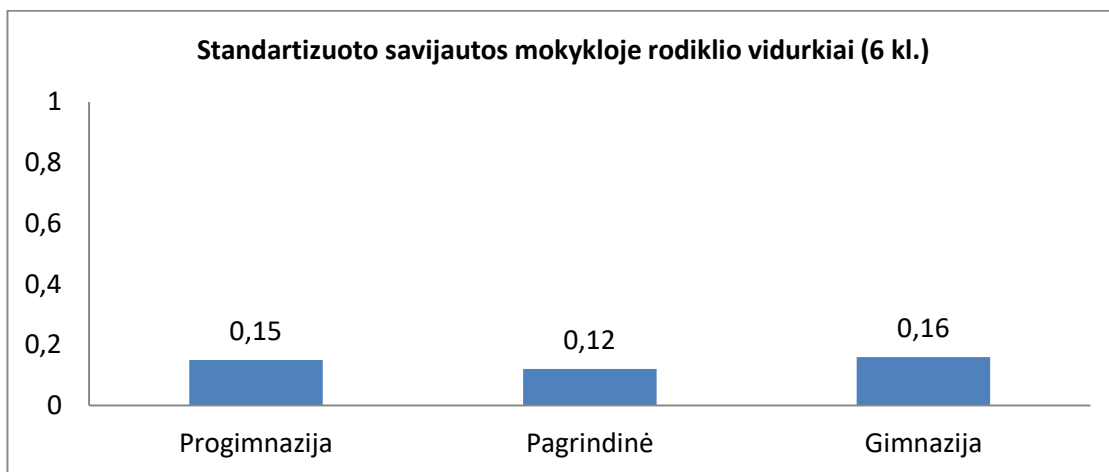
Palyginus skirtingų mokyklų tipų 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius (žr. 6.4 paveikslą), galima daryti išvadą, kad jie skiriasi palyginti nedaug. Nustatyta, jog ženkliai žemesni yra tik pagrindinių mokyklų šeštokų mokymosi pasiekimai.

Šeštokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai, lyginant tarp skirtingų mokyklų tipų, skiriasi labai nedaug (žr. 6.5 ir 6.6 paveikslus).

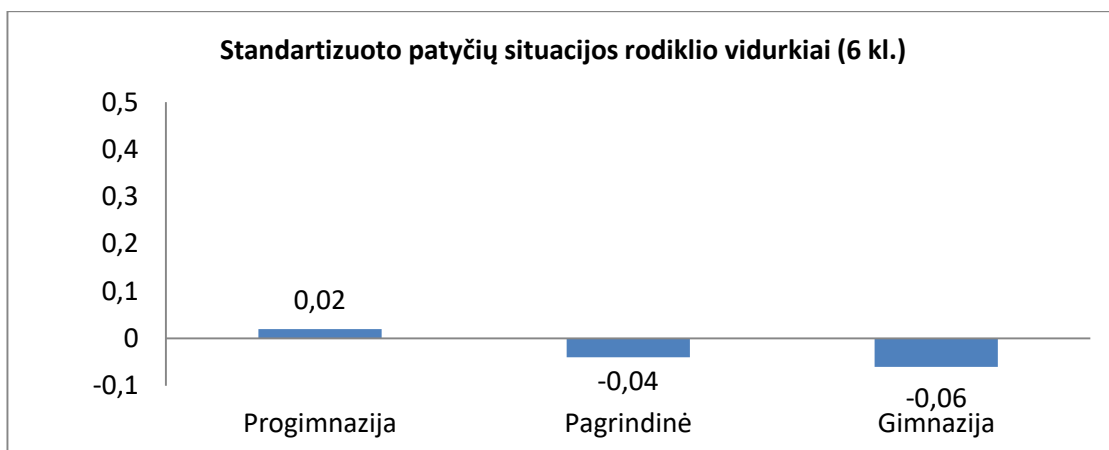
6.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (balais)

6.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

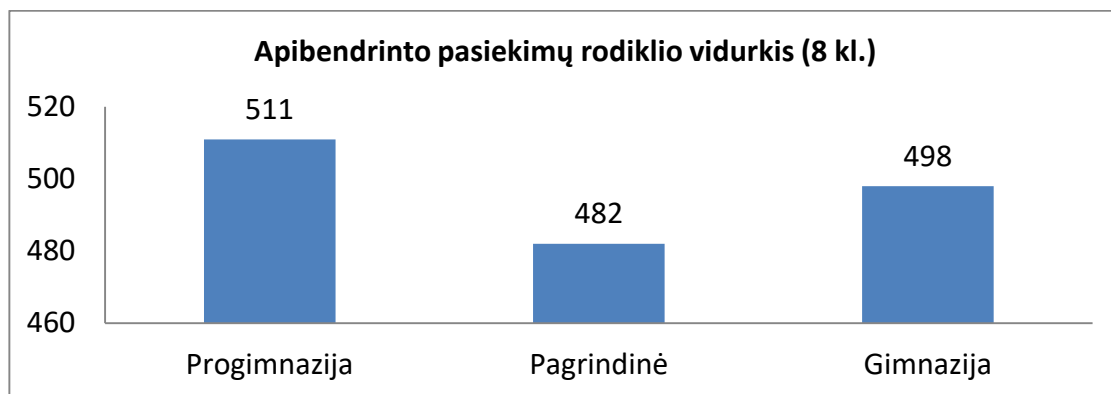
6.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

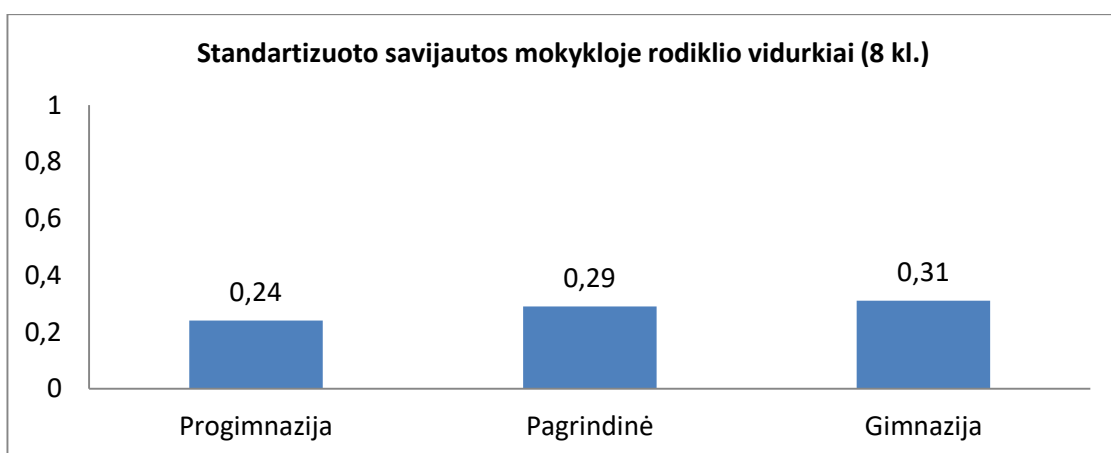
Palyginus skirtingų mokyklų tipų 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius (žr. 6.7 paveikslą), galima daryti išvadą, kad skirtumai tarp šių mokinių grupių pasiekimų yra statistiškai reikšmingi ir gana nemaži, nors ir negalima jų interpretuoti kaip didelių. Aukščiausias apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis buvo progimnazijų aštuntokų, žemiausias – pagrindinių mokyklų aštuntokų.

Aštuntokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai, lyginant tarp skirtingų mokyklų tipų, skyrėsi labai nedaug (žr. 6.8 ir 6.9 paveikslus). Atskaitos taškas 6.8 paveiksle yra šalies aštuntokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkis, užfiksuotas atliekant NMPT 2015. Visų tipų mokyklų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai 6.8 paveiksle yra teigiami, todėl galima kelti hipotezę, kad per trejus metus šalies aštuntokų savijauta mokykloje pastebimai pagerėjo.

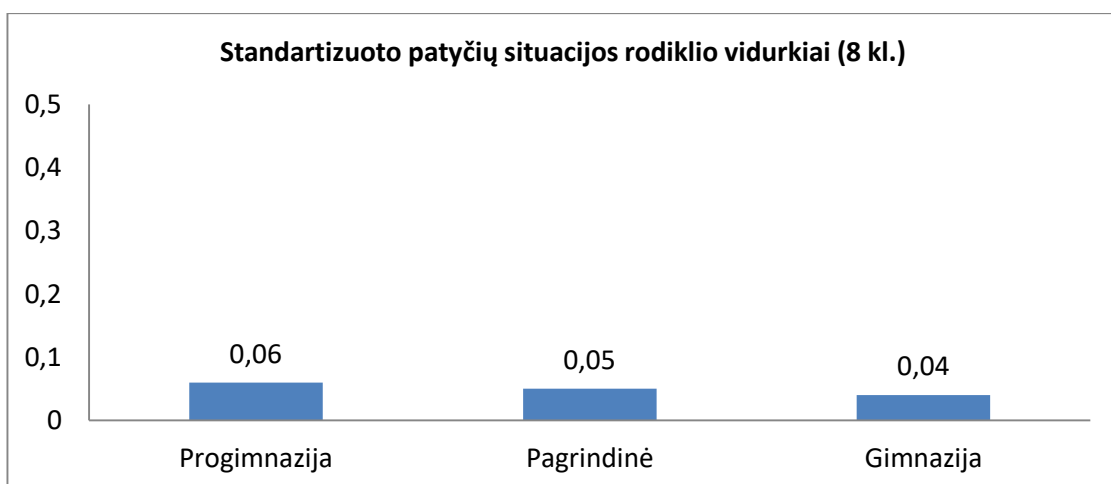
6.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (balais)

6.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

6.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

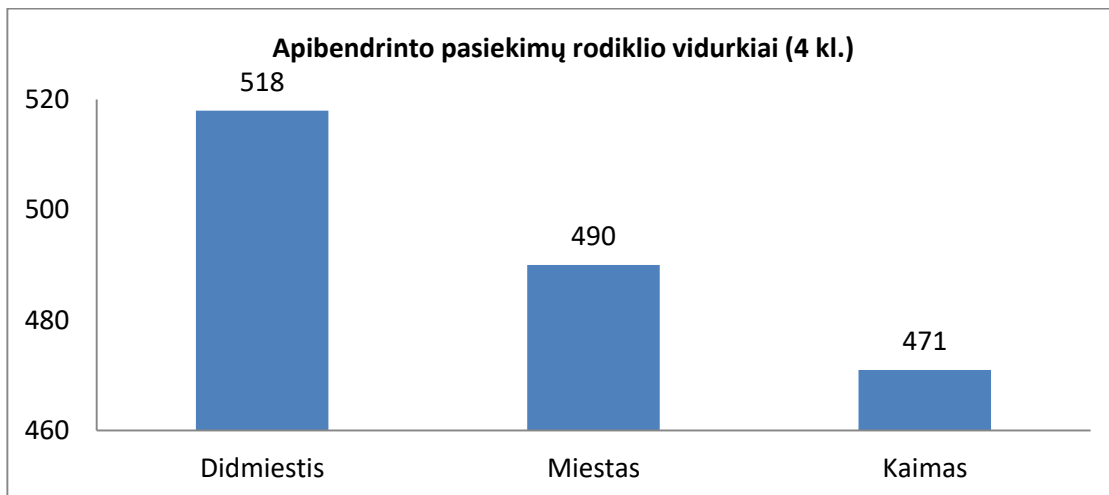

VII. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL VIETOVĖS, KURIOJE YRA MOKYKLA, TIPĄ

Skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių mokinių NMPP 2018 testų ir klausimynų rezultatų skirtumus pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą. Šioje ataskaitoje NMPP 2018 rezultatai lyginami pagal šiuos tris tipus, išskiriamus pagal gyventojų skaičių vietovėje, kurioje yra mokykla: didmiestis (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir Panevėžys), miestas, kaimas. Duomenys apie mokinių pasiekimų, savijautos ir požiūrio į mokykloje vykstančius procesus skirtumus pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą yra svarbūs užtikrinant ugdymo kokybę ir lygias mokymosi galimybes.

Palyginus 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (žr. 7.1 paveikslą), galima daryti išvadą, yra nemaži skirtumai tarp didmiesčio, miesto ir kaimo ketvirtokų pasiekimų. Atotrūkį tarp didmiesčių ir kaimo mokyklų mokinių pasiekimų galima interpretuoti kaip labai didelį, tokį didelį, kad jį reikėtų bandyti įveikti specialiomis nacionalinio lygmens priemonėmis, nes kaimo mokyklų mokinių pasiekimai yra santykinai labai žemi.

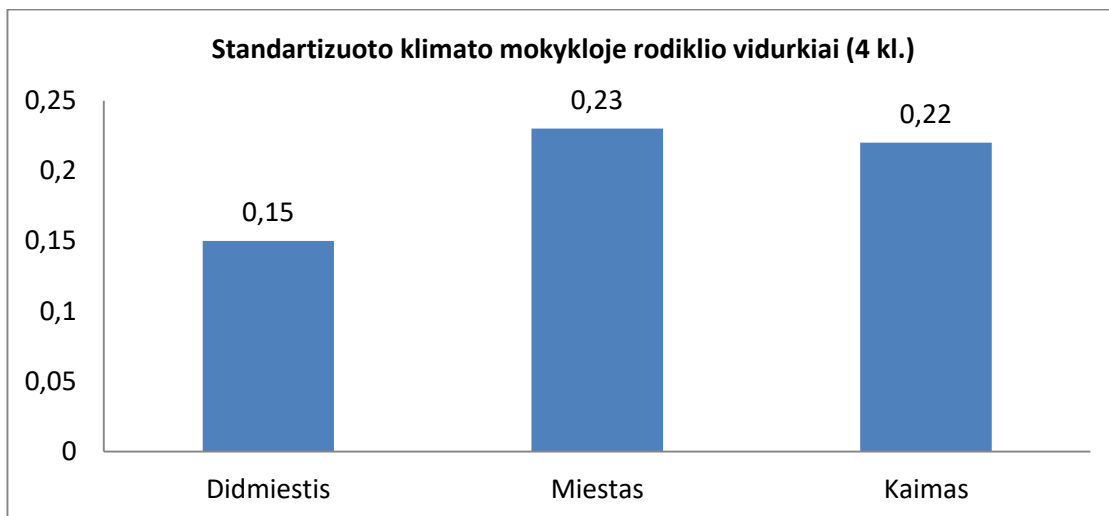
7.1 paveikslas. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (balais)

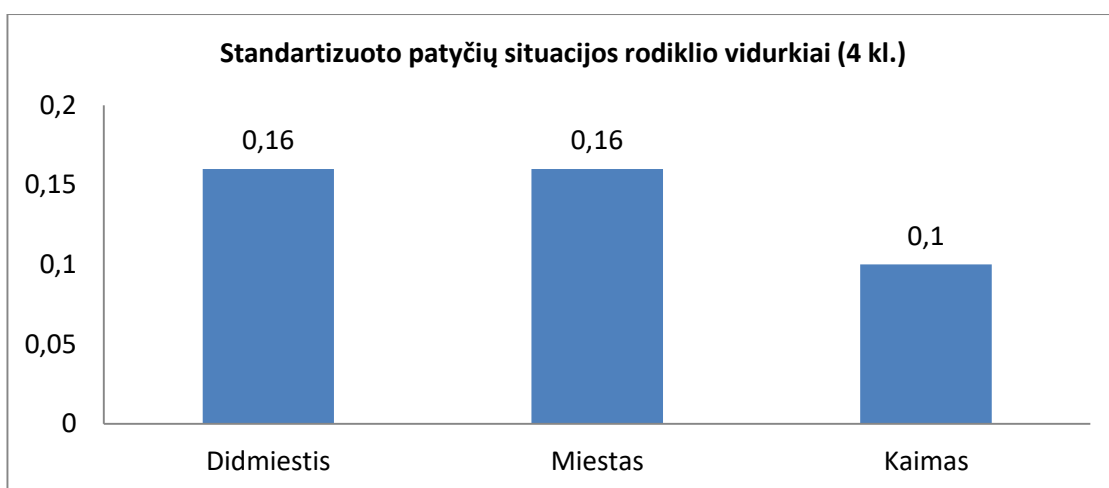
Lygindami skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal ketvirtokų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkius, palyginti labai nedaug, bet statistiškai reikšmingai blogesnė, negu kitose šalies mokyklose, situacija pastebima didmiesčio mokyklose, tuo tarpu mokyklos klimato rodiklio skirtumai tarp miesto ir kaimo mokyklų yra palyginti nedideli (žr. 7.2 paveikslą).

Nenustatyta ženklų skirtumų lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkį (žr. 7.3 paveikslą). Galima pabrėžti nebent tai, kad nežymiai blogesnė patyčių situacija nustatyta kaimo mokyklose ir šiek tiek geresnė – didmiesčio bei miesto mokyklose.

7.2 paveikslas. 4 klasės standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

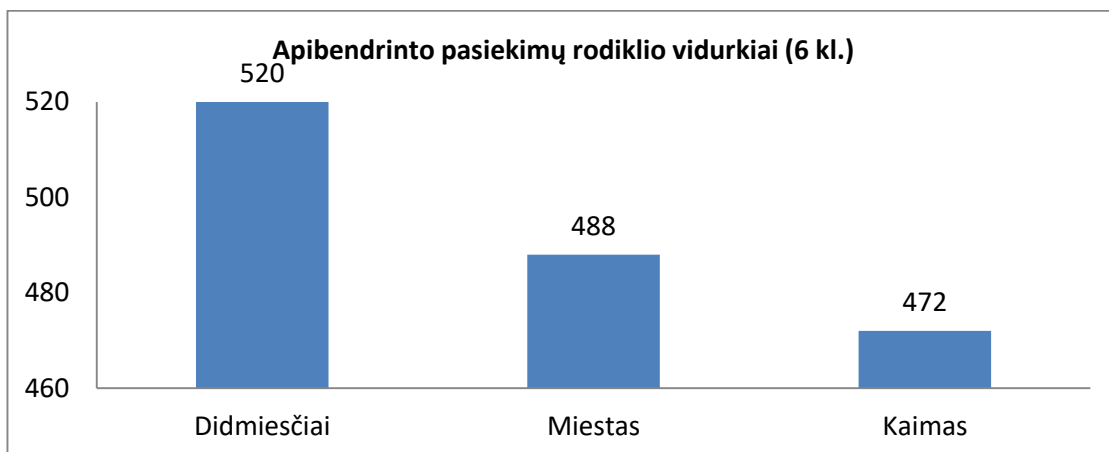

7.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

Palyginus 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (žr. 7.4 paveikslą), nustatyta, kad, kaip ir ketvirtokų atveju, yra nemaži skirtumai tarp didmiesčio, miesto ir kaimo šeštokų pasiekimų. Atotrūkį tarp didmiesčių ir kaimo mokyklų mokinių pasiekimų galima interpretuoti kaip labai didelį, kaimo mokyklų mokinių pasiekimai gana žemi.

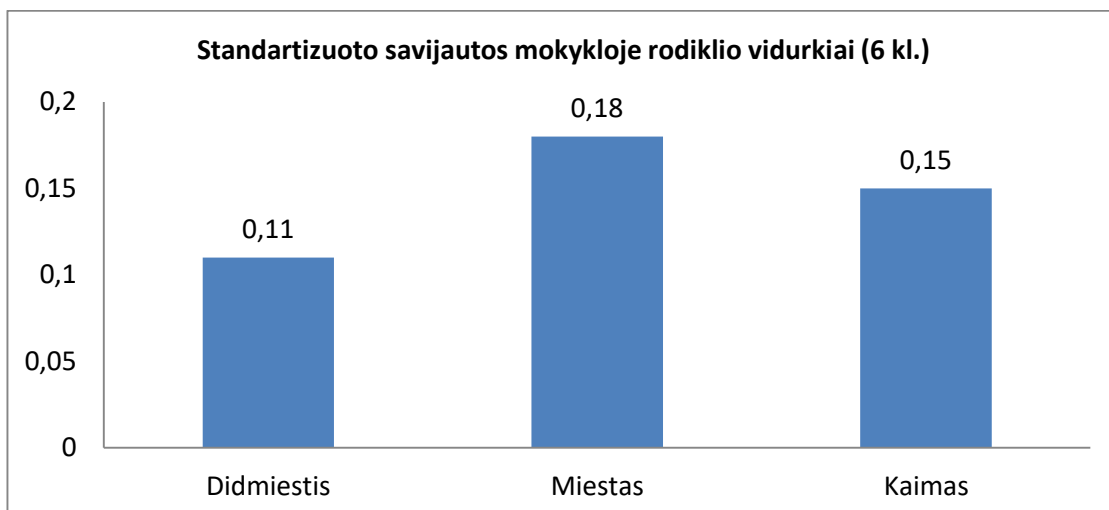
7.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (balais)

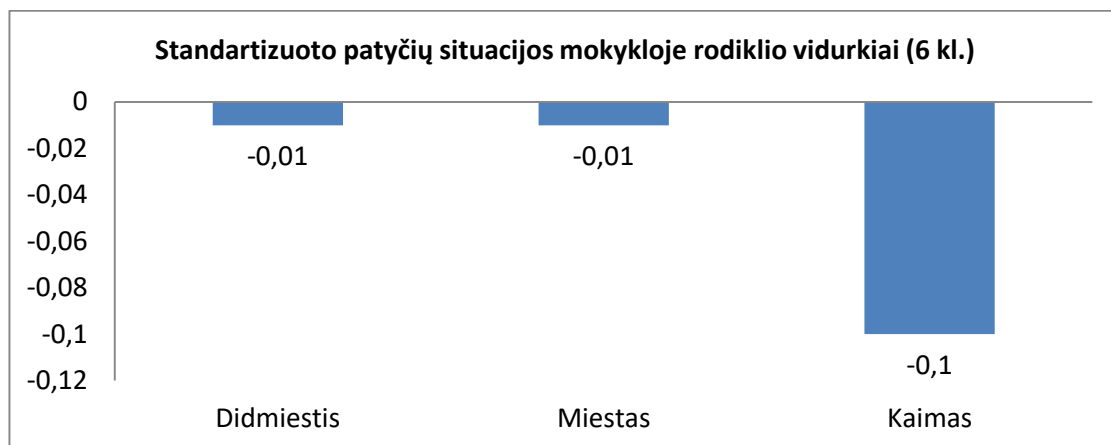
Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal šeštokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkius, šiek tiek blogesnė situacija, negu kitose mokyklų kategorijose, išskirtose pagal vietovės tipą, nustatyta didmiesčio mokyklose, tačiau mokinių savijautos mokykloje rodiklio vidurkių skirtumai tarp didmiesčio, miesto ir kaimo mokyklų kategorijų yra labai nedideli (žr. 7.5 paveikslą).

Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal šeštos klasės standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkius (žr. 7.6 paveikslą), ženklėsių skirtumų nenustatyta.

7.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

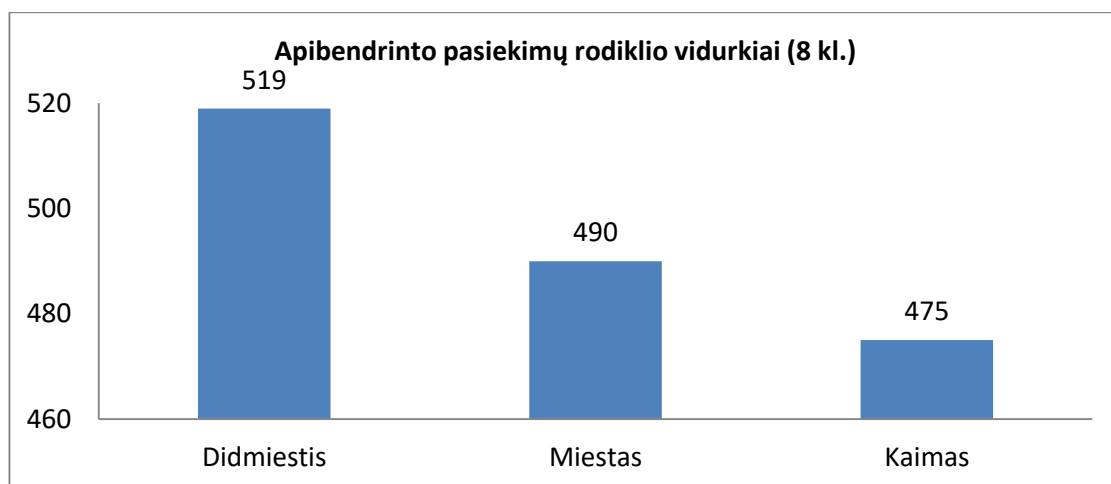

7.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

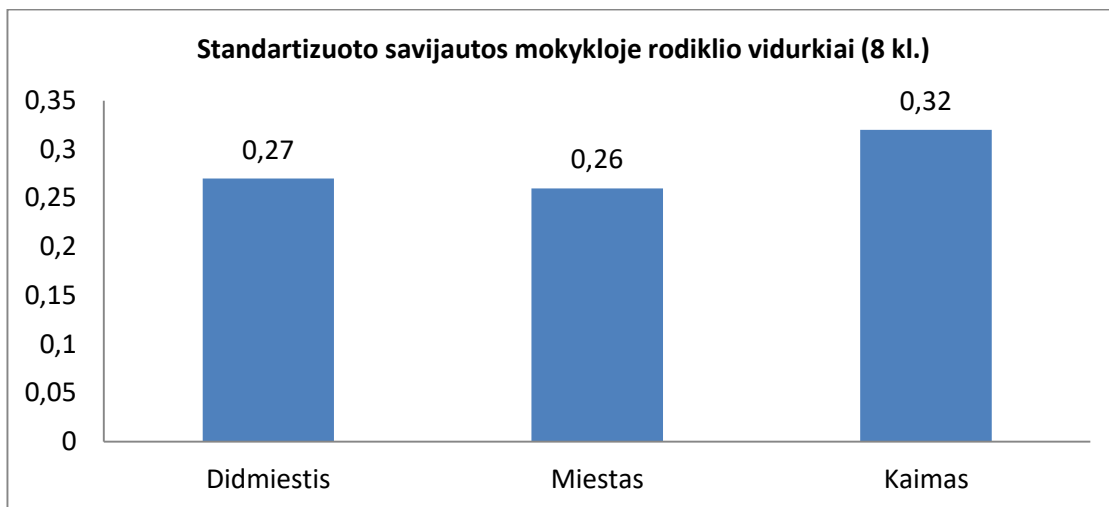
Palyginus 8 klasių mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (žr. 7.7 paveikslą), nustatyta, kad, kaip ir ketvirtokų bei šeštokų atvejais, yra nemaži skirtumai tarp visų didmiesčių, miesto ir kaimo aštuntokų pasiekimų. Atotrūkis tarp didmiesčio ir kaimo mokyklų mokinių pasiekimų aštuntokų atveju yra toks pat didelis kaip ir ketvirtokų bei šeštokų atvejais.

7.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (balais)

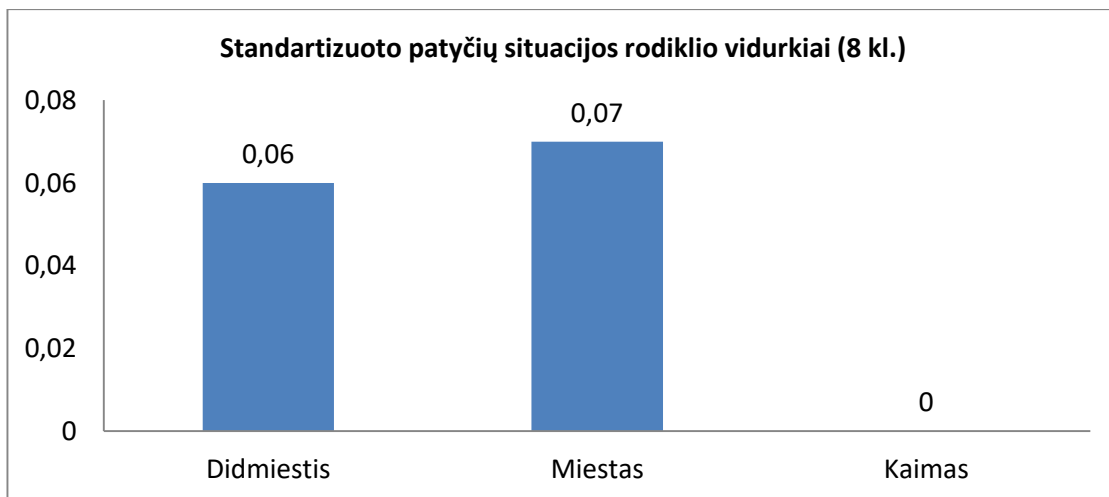
Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal aštuntos klasės standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkius, šiek tiek blogesnė situacija nustatyta didmiesčio ir miesto mokyklose, tuo tarpu kaimo vietovėse standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkis yra didžiausias (žr. 7.8 paveikslą).

7.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal aštuntos klasės standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkius (žr. 7.9 paveikslą), ženklesnių skirtumų tarp didmiesčio ir miesto mokyklų kategorijoms priskirtų mokyklų nenustatyta.

7.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

VIII. IŠVADOS

Šalies mokinių mokymosi pasiekimų kaita

- 2014–2018 metais NMPP užfiksuoti mokinių pasiekimų pokyčiai leidžia kelti hipotezę, kad šalies 4–8 klasių mokinių matematikos, skaitymo, rašymo, taip pat 8 klasės gamtos ir socialinių mokslų mokymosi pasiekimai gerėja.
- Galima kelti hipotezę, kad didžiausia pažanga pasiekta ketvirtokų matematikos, rašymo ir pasaulio pažinimo, šeštokų skaitymo ir aštuntokų skaitymo, gamtos mokslų bei socialinių mokslų pasiekimų srityse.
- Daugiausia rūpesčių tebekelia nepakankamai aukšti ketvirtokų skaitymo, šeštokų rašymo ir aštuntokų matematikos bei rašymo pasiekimai.
- 2018 m. NMPP duomenys padėjo identifikuoti grupes antrojų, kurie patiria įvairių mokymosi sunkumų. Dėl patiriamų skaitymo, rašymo, skaičiavimo ir mąstymo gebėjimų formavimosi sunkumų jų tolesnio mokymosi nesėkmių rizika yra gana aukšta. Kaip rodo tarptautinė patirtis, antroje klasėje nustačius esmines mokymosi problemas, diagnozavus jų priežastis ir atitinkamai koreguojant ugdymo aplinką, turinį, procesą ir pasiekimų vertinimą, ketvirtoje klasėje galima pasiekti aukštesnių rezultatų ir kiekvieno vaiko mokymosi pažangos.

Mokinių pasiekimų ir savijautos mokykloje skirtumai pagal lytį, vietovės urbanizacijos laipsnį ir mokyklos tipą

- Nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys tarp mokinių lyties ir jų mokymosi pasiekimų. Šis ryšys silpnesnis 4 klasėje ir stipresnis 8 klasėje. Mergaičių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis visose klasėse buvo aukštesnis. Aštuntoje klasėje mergaičių ir berniukų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių skirtumas buvo ypač didelis.
- Pagal 2018 m. NMPP duomenis, nėra ženklaus ryšio tarp mergaičių ir berniukų savijautos mokykloje ir tarp jų nuomonių apie patyčių situaciją mokykloje. Vidutiniškai mergaitės mokykloje jaučiasi kiek geriau negu berniukai, jos susiję su mokykla stipresniais priklausomybės mokyklos bendruomenei jausmais, bet šie skirtumai yra maži.
- NMPP duomenys dar kartą patvirtino, kad šalies bendrajame ugdyme egzistuoja statistiškai reikšmingas ryšys tarp vietovės, kurioje yra mokykla urbanizacijos laipsnio ir mokinių mokymosi pasiekimų. Šis ryšys silpnesnis 4 klasėje ir stipresnis 8 klasėje. 2018 m. NMPP testų rezultatų skirtumai tarp miesto ir kaimo mokyklų aštuntoje klasėje buvo ypač dideli ir prilygo skirtumui tarp mergaičių ir berniukų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių.
- Nenustatyta reikšmingo ryšio tarp vietovės, kurioje yra mokykla urbanizacijos laipsnio ir mokinių savijautos mokykloje bei mokinių nuomonės apie patyčių situaciją mokykloje. Skirtumai tarp standartizuoto klimato mokykloje rodiklio vidurkių didmiestyje, mieste ir kaime buvo labai nedideli.
- Visoje šalyje, o taip pat atskirai didmiestyje, mieste ir kaime, nustatytas tam tikras standartizuoto mokyklos klimato rodiklio (4 kl.) ir standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio (6 ir 8 kl.) vidurkių

pagerėjimas, lyginant su prieš keletą metų atliktų nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais. Šis pagerėjimas yra palyginti nedidelis bet reikšmingas ir tolygus.

- 2018 m. NMPP rezultatai dar kartą patvirtino, kad šalyje yra skirtumai tarp skirtingų mokyklų tipų pagal mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius. Šie skirtumai gana dideli, tačiau jų prigimtį nesunku paaiškinti objektyviais skirtumais tarp didmiesčių, miesto ir kaimo mokyklų, atsirandančių dėl nevienodo urbanizacijos laipsnio, skirtingo tėvų išsilavinimo ir kitų panašių faktorių. Pavyzdžiui, atskirų pradinė mokyklų (įskaitant darželius-mokyklas) ketvirtokų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis buvo 37 vienetais didesnis už tokį patį pagrindinių mokyklų ketvirtokų rodiklį. Visgi didžiąja dalimi šiuos skirtumus galima paaiškinti ne ugdymo kokybe, bet kitais objektyviais faktoriais. Atskiros pradinės mokyklos dažniau būna labiau urbanizuotose vietovėse, kuriose didesnės vidutinės šeimų pajamos ir aukštesnis vidutinis tėvų išsilavinimo lygis. Tuo tarpu pagrindinės mokyklos (kaip tipas) pastaruoju laikotarpiu yra likusios dažniausiai tik mažiau urbanizuotose vietovėse, kuriose mokinių mokymąsi veikia daug negatyvių nuo mokyklos nepriklausančių faktorių.
- Nustatyta, kad vidutinės standartizuoto mokyklos klimato rodiklio (4 kl.), standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio (6 ir 8 kl.) ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio (4, 6 ir 8 kl.) reikšmės skirtingų tipų mokyklose skiriasi labai nedaug ir yra artimos šalies vidurkiams.

Mokinių pasiekimai ir mokyklos mokomoji kalba

- Ketvirtokų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis buvo beveik vienodo dydžio mokyklose ir lietuvių, ir rusų mokomosiomis kalbomis, tačiau ženkliai mažesnis mokyklose lenkų mokomąja kalba. Šio rodiklio skirtumas tarp mokyklų lietuvių ir lenkų mokomosiomis kalbomis buvo 18 apibendrinto pasiekimų rodiklio skalės taškų – šis skirtumas vidutinis.
- Šeštokų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis aukščiausias buvo mokyklose rusų mokomąja kalba, žemiausias – mokyklose lenkų mokomąja kalba. Šio rodiklio skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis grupių buvo kiek didesni negu ketvirtokų atveju.
- Aštuntokų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis aukščiausias buvo mokyklose lietuvių mokomąja kalba ir ženkliai žemesnis mokyklose rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis. Iš dalies tai galima paaiškinti tuo, kad skaitymo ir rašymo testus mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokai atliko ne mokyklos mokomąja, bet lietuvių kalba. Tačiau šis faktas paaiškina tik dalį aštuntokų apibendrinto pasiekimų rodiklio skirtumų tarp mokyklų grupių. Kitos priežastys – ženkliai žemesni už šalies vidurkį mokyklų lenkų mokomąja kalba aštuntokų matematikos testo rezultatai ir gana žemi mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokų gamtos ir socialinių mokslų testų rezultatai.
- Būtina atkreipti dėmesį į ypač žemus mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokų NMPP skaitymo (lietuvių kalba) testo rezultatus, nes skaitymo gebėjimai yra ypač svarbūs mokinių tolesnio mokymosi sėkmei.
- Standartizuoto mokyklos klimato rodiklio (4 kl.) vidurkis, standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio (6 ir 8 kl.) vidurkis bei standartizuoto patyčių situacijos mokykloje rodiklio vidurkis tarp mokyklų lietuvių, rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis skiriasi nedaug, bet mokyklų rusų ir lenkų

mokomosiomis kalbomis 4 ir 6 klasėse situacija yra pastebimai blogesnė negu mokyklų lietuvių mokomąja kalba tose pačiose klasėse.

NMPP tikslų ir uždavinių įgyvendinimas

- Per septynerius metus NMPP tapo visuotiniu, nors ir neprivalomu, nacionaliniu mokinių pasiekimų patikrinimu.
- Per 2016–2018 metų laikotarpį NMPP suteikė mokymo ir mokymosi grįžamojo ryšio informaciją daugiau negu 90 proc. šalies 2–8 klasių mokinių, daugeliui juos mokančių mokytojų ir daugumai švietimo vadovų.
- Mokiniai ir mokytojai gavo nemažai modernių užduočių pavyzdžių ir galėjo įsivertinti savo darbo rezultatus pagal modernius, pasauliniu mastu pripažintus ir tarptautiniuose tyrimuose taikomus kriterijus tokiose svarbiose srityse, kaip:
 - skaitomo teksto supratimas;
 - matematinis raštingumas;
 - gamtamokslis raštingumas;
 - socialinis raštingumas;
 - problemų sprendimo ir kiti aukštesniojo lygmens mąstymo gebėjimai.
- NMPP sudarė galimybes svarbioms ugdymo turinio naujovėms pasiekti kiekvieną šalies mokinį ir mokytoją.
- NMPP paskatino leidyklas ir kitus ugdymo turinio rengėjus kurti modernesnes, žinių visuomenės poreikius labiau atitinkančias užduotis ir mokymo priemones.

NMPP rezultatų panaudojimo galimybės mokymosi pažangos stebėsenai

- NMPP testų rezultatai gali patenkinti daugumą individualios mokinių pasiekimų stebėsenos, mokyklos lygmens stebėsenos ir savivaldybės lygmens stebėsenos poreikių.
- Kai kuriose mokyklose tam tikrų patikimumo problemų gali kelti gana didelė (didesnė negu 5-10 proc.) neatvykusių į testavimą ir/ ar neatsakiusių į klausimyno klausimus mokinių procentinė dalis.
- NMPP testų rezultatai nelabai tinka patvirtinamajai šalies švietimo būklės stebėsenai. Tuo tikslu geriau naudoto nacionalinių ir ypač lyginamųjų tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatus.
- NMPP rezultatai tinka visų lygmenų tiriamajai švietimo būklės stebėsenai, leidžia operatyviai identifikuoti naujas švietimo būklės problemas ir sekti, kaip sekasi spręsti anksčiau identifikuotas problemas. Pavyzdžiui, NMPP yra patogus įrankis stebėti su lygių galimybių užtikrinimu susijusius pradinio ir pagrindinio ugdymo iššūkius.

1 PRIEDAS. NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL RODIKLIUS, PATEIKIAMUS KASMETINĖSE MOKYKLŲ IR SAVIVALDYBIŲ ATASKAITOSE¹¹

Voratinė diagrama šioje ataskaitoje pateikiama siekiant ne tik vaizdžiai iliustruoti apibendrintus NMPP 2018 rezultatus, bet ir palyginti įvairius rodiklius – apibendrintus atskirų ugdymo turinio sričių testų rezultatus, taip pat konteksto rodiklius, apskaičiuotus remiantis 4, 6 ir 8 klasės mokinių užpildytų klausimynų rezultatais:

Standartizuotas pridėtinė vertės rodiklis – rodo vidutinį mokyklų indėlį į kiekvieno mokinio pasiekimus. Kiekvienam mokiniui mokyklos sukurta pridėtinė vertė apskaičiuojama kaip skirtumas tarp konkretaus mokinio esamų realių (mokinių atliktų testų rezultatai) ir prognozuojamų mokymosi pasiekimų. Prognozuojami mokinių pasiekimai apskaičiuojami taikant specialius statistinius metodus, atsižvelgiant į mokinio namų aplinkos ypatumus ir kai kurias asmenines savybes – tai, kas nuo mokyklos nepriklauso (arba priklauso labai mažai). Prognozuojami pasiekimai apskaičiuojami naudojantis mokinių užpildytų klausimynų duomenimis.

Mokėjimo mokytis rodiklis apibūdina 4, 6 arba 8 klasės mokinių požiūrį į mokymąsi, jų nusiteikimą mokytis, gebėjimą planuoti, organizuoti, apmąstyti ir įvertinti savo mokymąsi, rasti reikalingą informaciją užduotims atlikti.

Patyčių situacijos mokykloje rodiklis apibūdina 4, 6 arba 8 klasės mokinių nuomonę apie elgesį mokykloje, kai mokiniai žemina, skaudina vieni kitus. Pastaba dėl šio rodiklio reikšmių interpretacijos – kuo šio rodiklio reikšmė didesnė, tuo situacija yra geresnė, o tai reiškia, kad patyčių mokykloje yra mažiau.

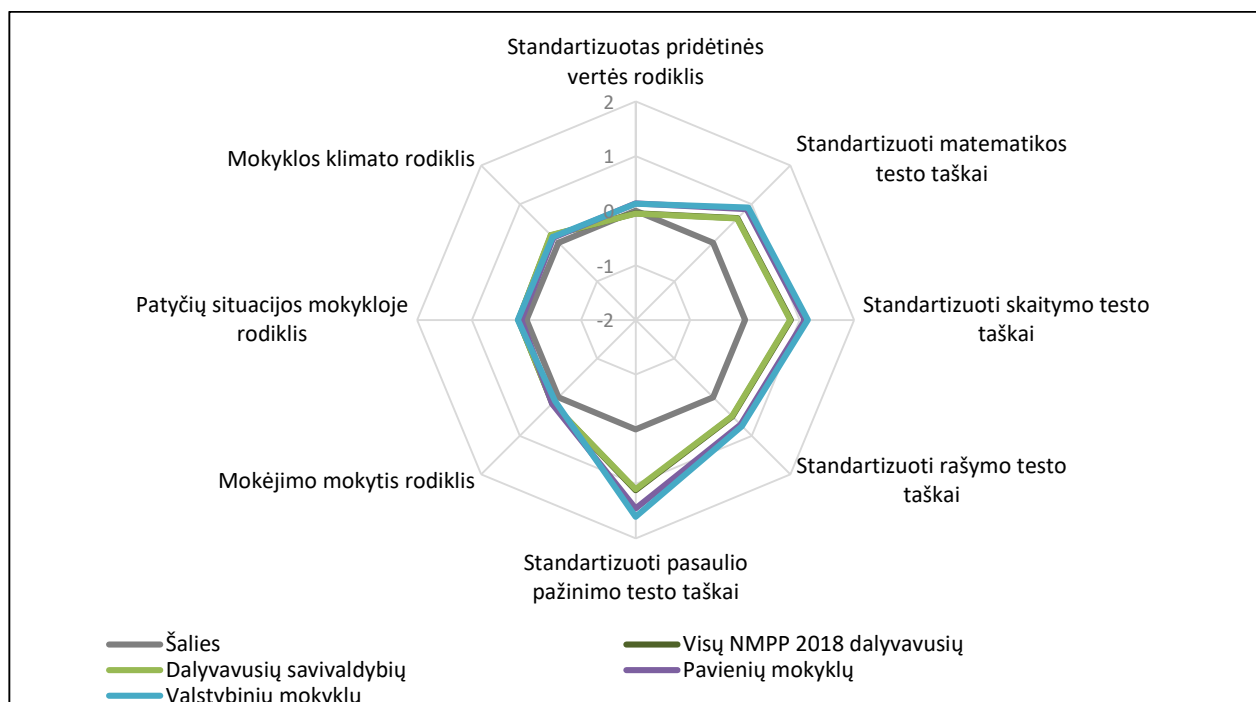
Mokyklos klimato rodiklis apibūdina 4 klasės mokinių savijautą mokykloje ir klasėje, mokymuisi palankią aplinką pamokų metu, vyraujančias elgesio normas.

Savijautos mokykloje rodiklis apibūdina 6 arba 8 klasės mokinių nuomonę apie mokyklą ir savijautą joje.

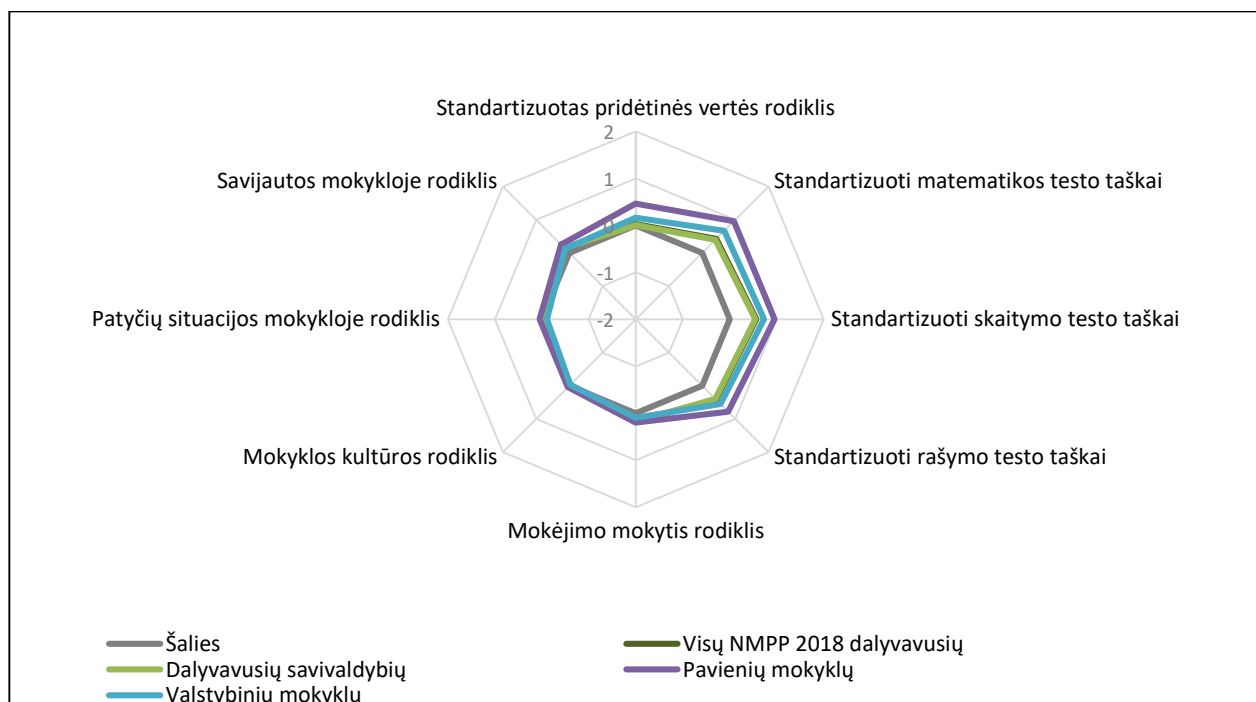
Mokyklos kultūros rodiklis apibūdina 6 arba 8 klasės mokinių nuomonę apie mokykloje vyraujančią socialinį-psichologinį klimatą.

¹¹ Lyginama su šalies rezultatais išmatuotais atlikus 2015 ir 2016 m. nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus.

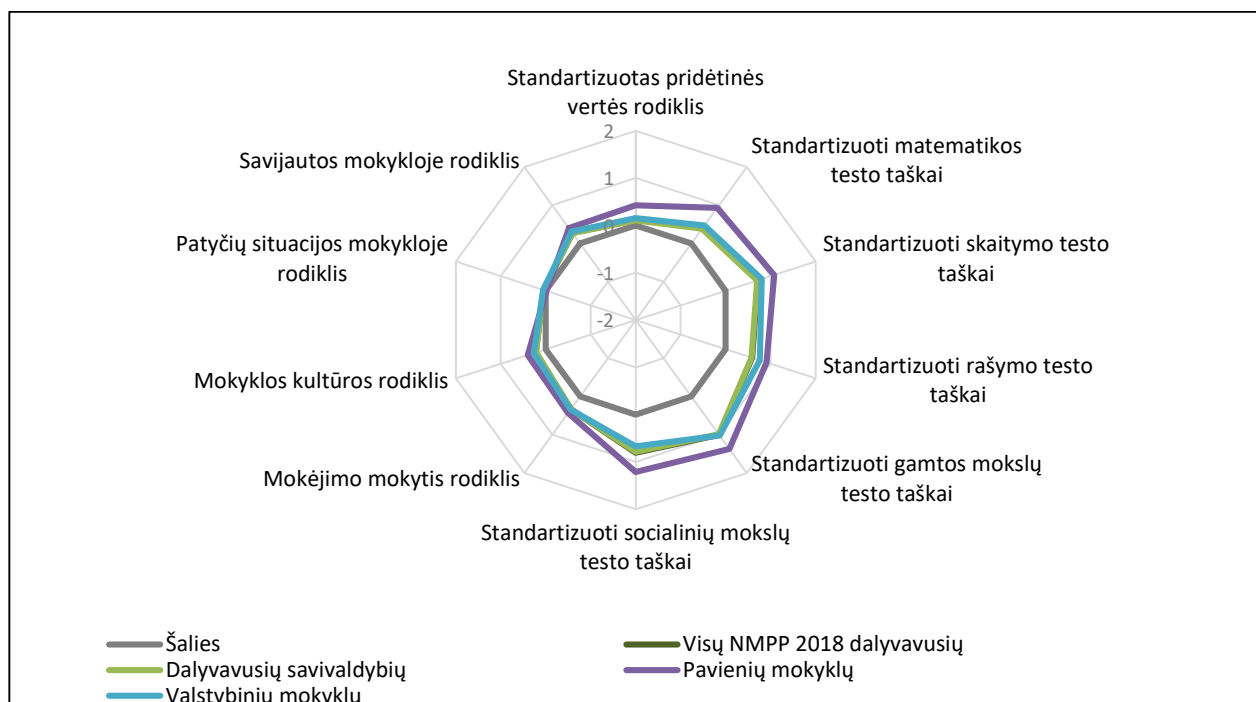
1 paveikslas. 4 klasės NMPP 2018 rezultatai pagal rodiklius.

2 paveikslas. 6 klasės NMPP 2018 rezultatai pagal rodiklius.

3 paveikslas. 8 klasės NMPP 2018 rezultatai pagal rodiklius.

Šiose diagramose naudojama vieninga standartizuotų taškų skalė, leidžianti palyginti rodiklius. Rodikliai perskaičiuoti į standartizuotus taškus taip, kad šalies vidurkis visuomet būtų *nulis*, o standartinis nuokrypis – *vienetas*. Jei rodiklio reikšmė *mažesnė už nulį*, tai rodo, kad mokiniams toje srityje sekasi *prasčiau nei šalies mastu*, jei reikšmė *didesnė už nulį* – *geriau*.

Analizuojant NMPP 2018 rezultatus pagal įvairius rodiklius, diagramose lyginami nacionaliniuose mokinių pasiekimų tyrimuose dalyvavusių 4, 6, 8 klasių mokinių rezultatai (diagramose – šalies) ir apibendrinti visų atitinkamų klasių mokinių, dalyvavusių NMPP 2018, rezultatai.

2 PRIEDAS. APIBENDRINTI NMPP 2018 REZULTATAI PAGAL DALYKŲ TURINIO/VEIKLOS SRITIS IR KOGNITYVINIUS GEBĖJIMUS¹²

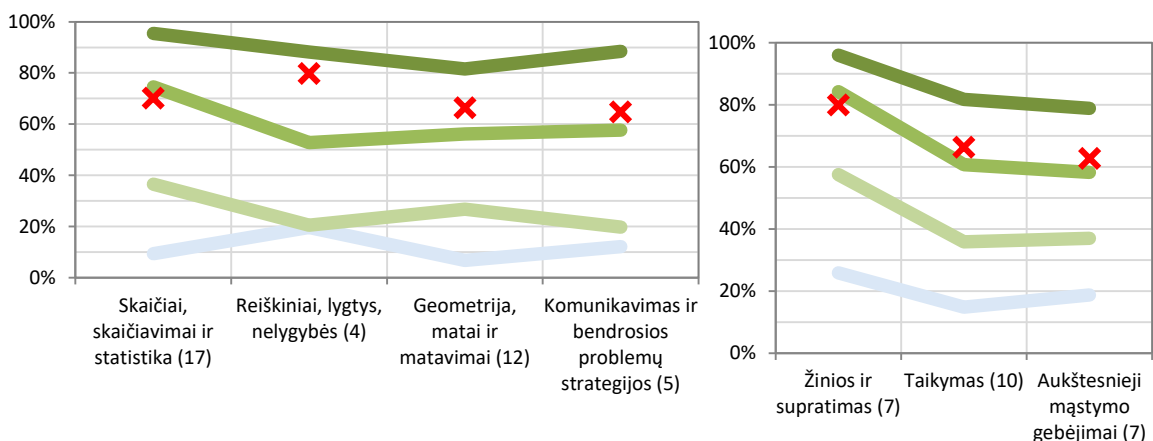
Diagramose pateikiami 4, 6 ir 8 klasės mokinių apibendrinti rezultatai (procentinis rodiklis) pagal testuojamų dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes. Horizontaliojoje ašyje nurodoma, kokios turinio veiklos sritys ir kokie kognityviniai gebėjimai buvo vertinami (skliausteliuose nurodyta, kiek iš viso taškų buvo galima surinkti iš atitinkamos srities). Rezultatas žymimas **x** ženklu parodo, kiek vidutiniškai NMPP 2018 dalyvavę nurodytos klasės mokiniai surinko atitinkamos srities taškų (proc.). Rezultatų palyginimui pateikiami šalies vidutiniai skirtingų pasiekimų lygių (*aukštesniojo, pagrindinio, patenkinamo ir nepasiekto patenkinamo*) rezultatai, kurie diagramose žymimi skirtingų spalvų linijomis:

- Nepasiekto patenkinamo lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Patenkinamo lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Pagrindinio lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Aukštesnio lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- x Visų NMPP 2018 dalyvavusių

11

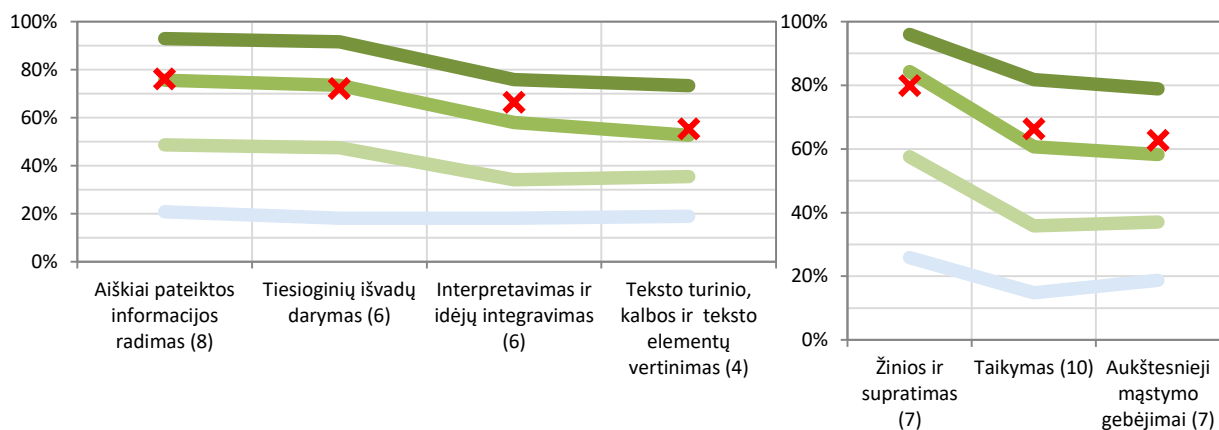
4 klasės rezultatai pagal dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

1 paveikslas. Matematikos rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

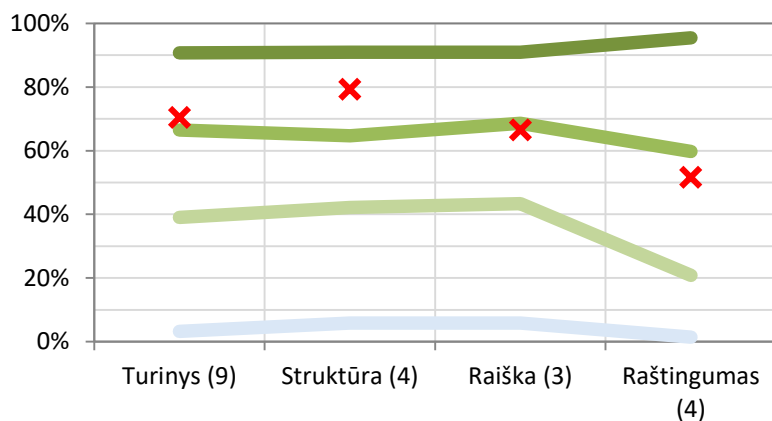

¹² Lyginama su šalies rezultatais išmatuotais atlikus 2015 ir 2016 m. nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus.

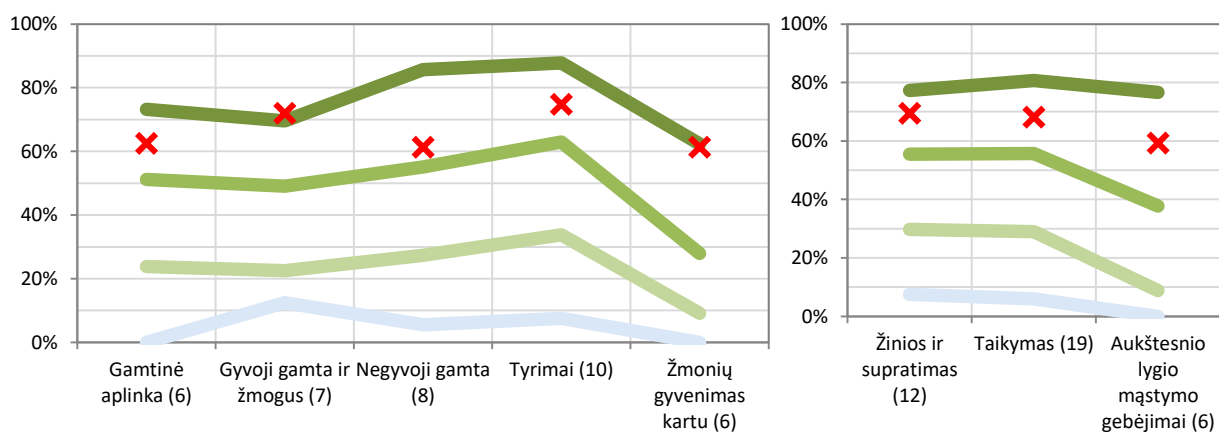
2 paveikslas. Skaitymo rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

3 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai pagal veiklos sritis

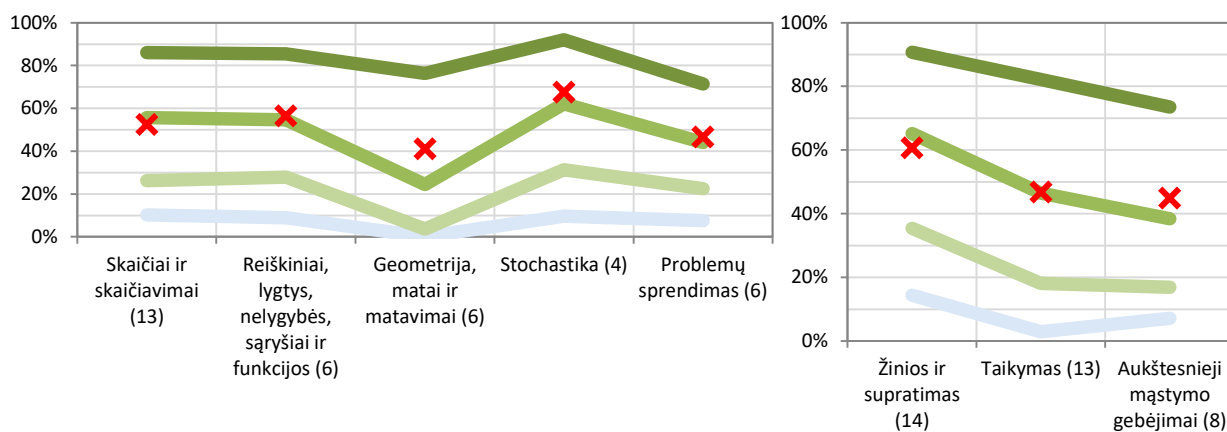

4 paveikslas. Pasaulio pažinimo rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

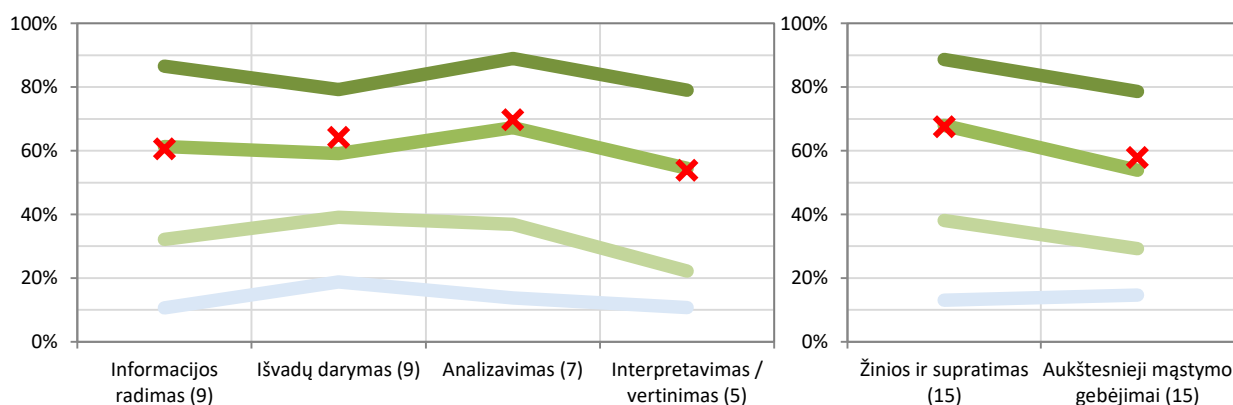

6 klasės rezultatai pagal dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

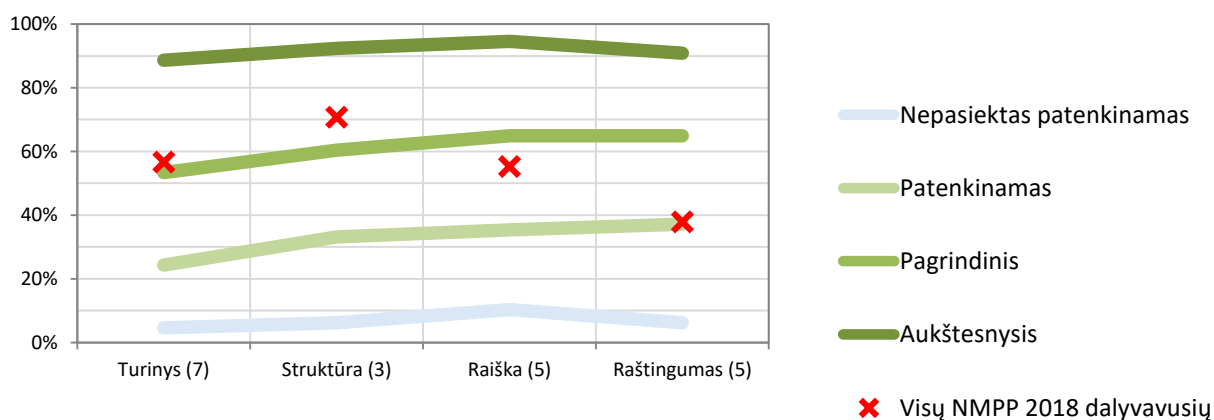
1 paveikslas. Matematikos rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

2 paveikslas. Skaitymo rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

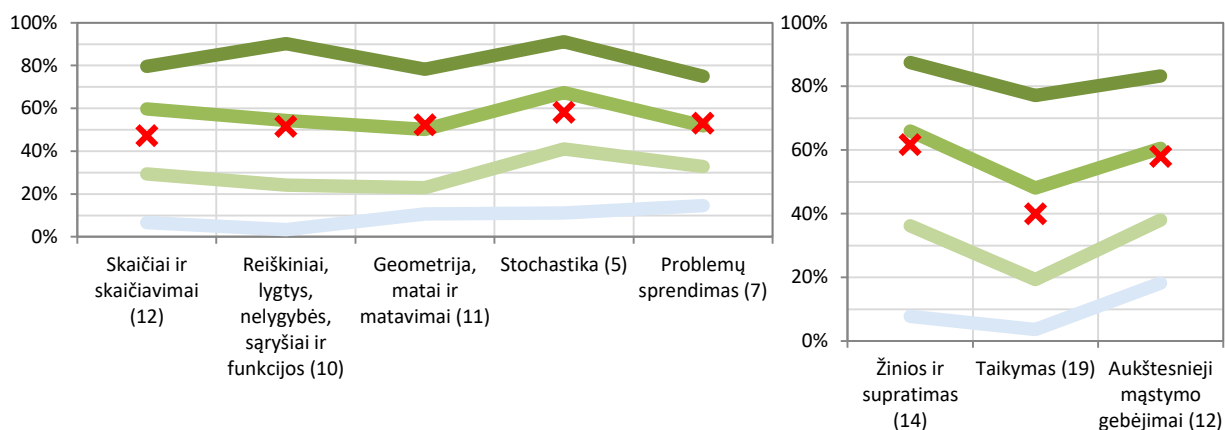

3 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai pagal veiklos sritis

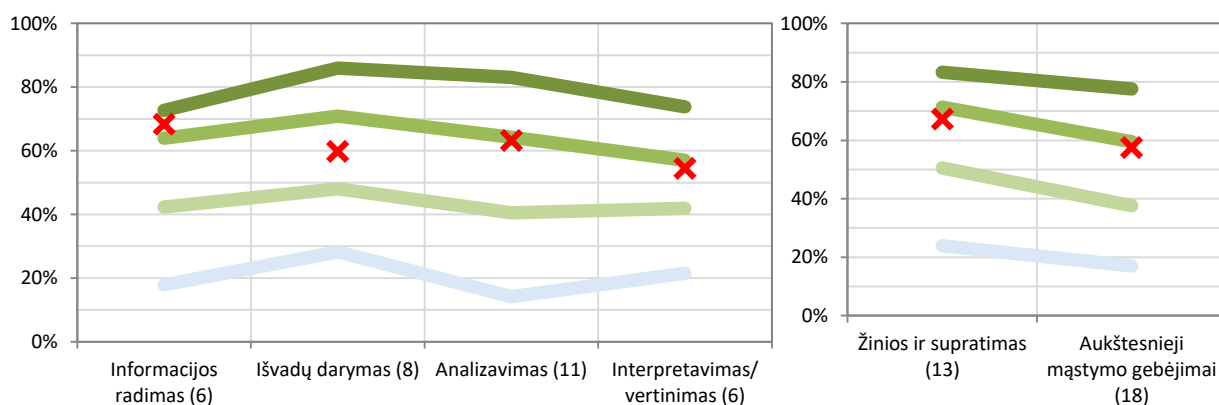

8 klasės rezultatai pagal dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

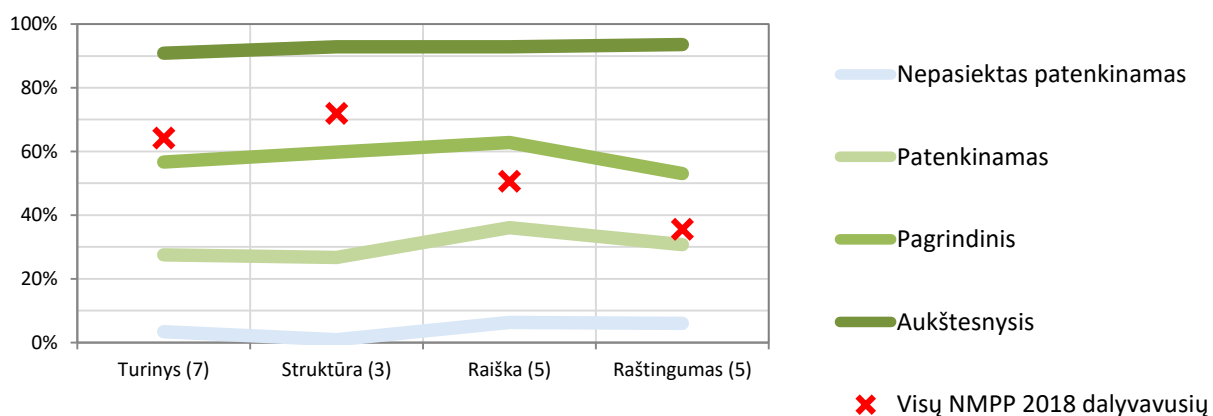
1 paveikslas. Matematikos rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

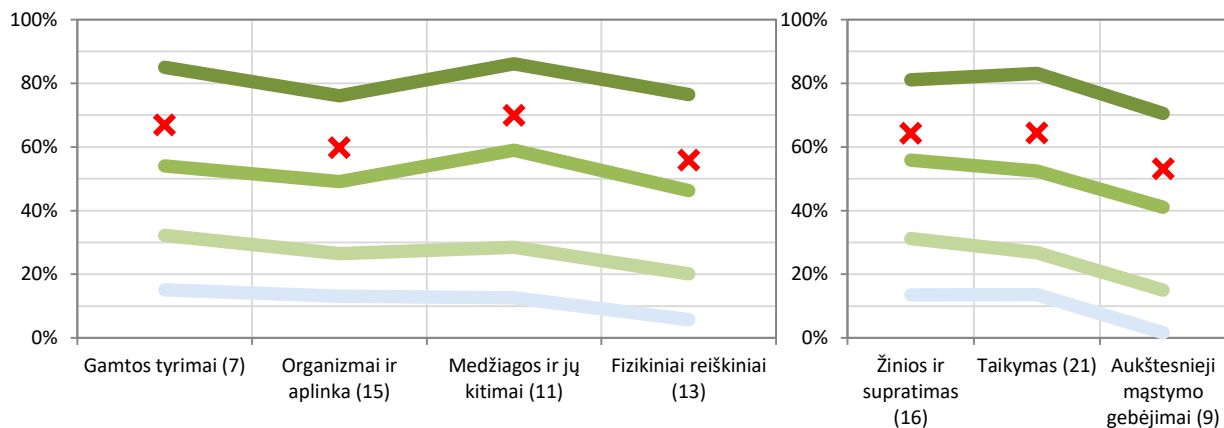
2 paveikslas. Skaitymo rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

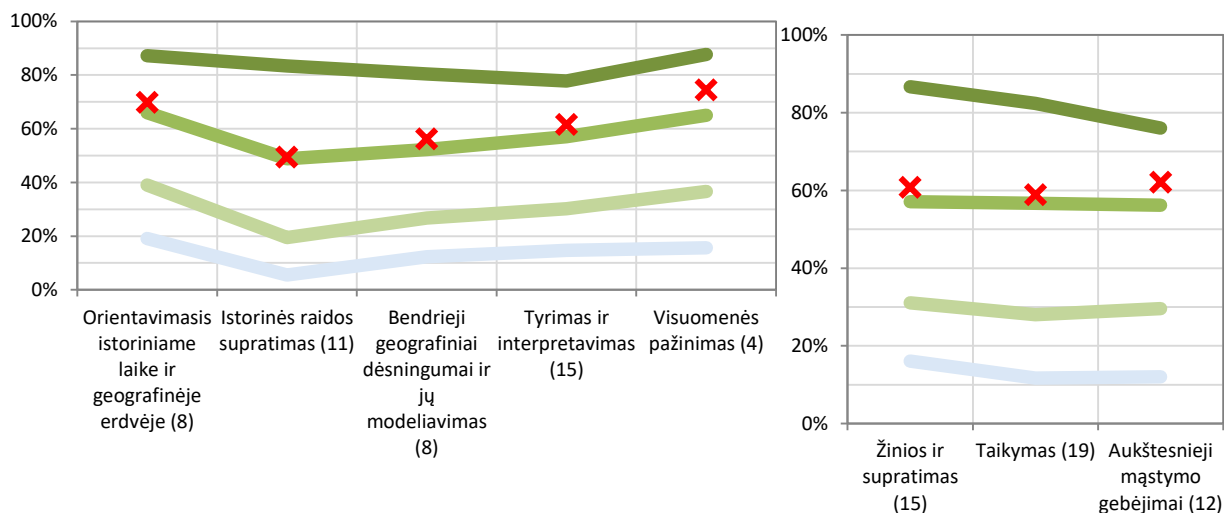
3 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai pagal veiklos sritis

4 paveikslas. Gamtos mokslų rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

5 paveikslas. Socialinių mokslų rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

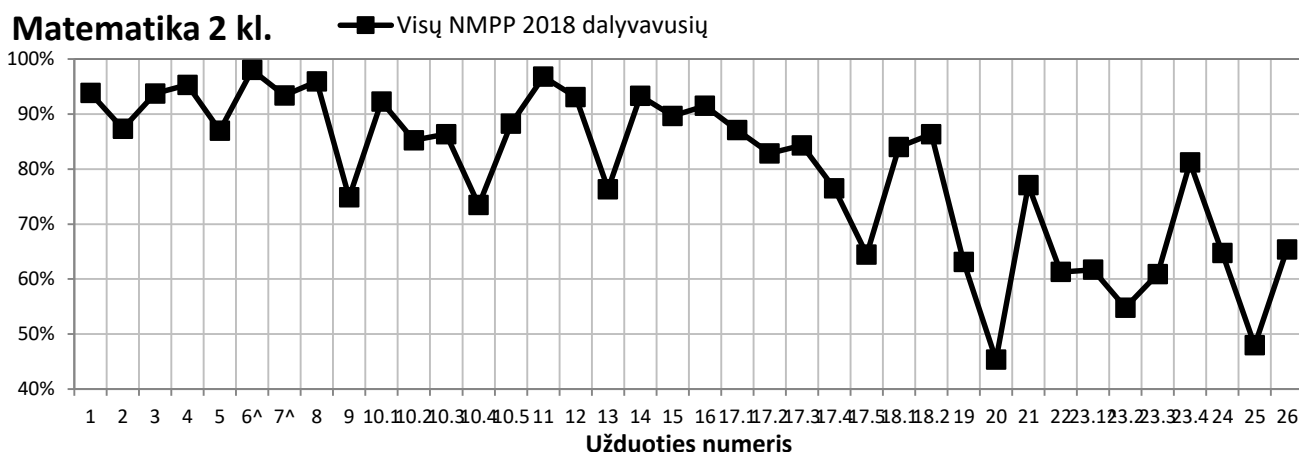

3 PRIEDAS. NMPP 2018 TESTŲ REZULTATAI PAGAL UŽDUOTIS

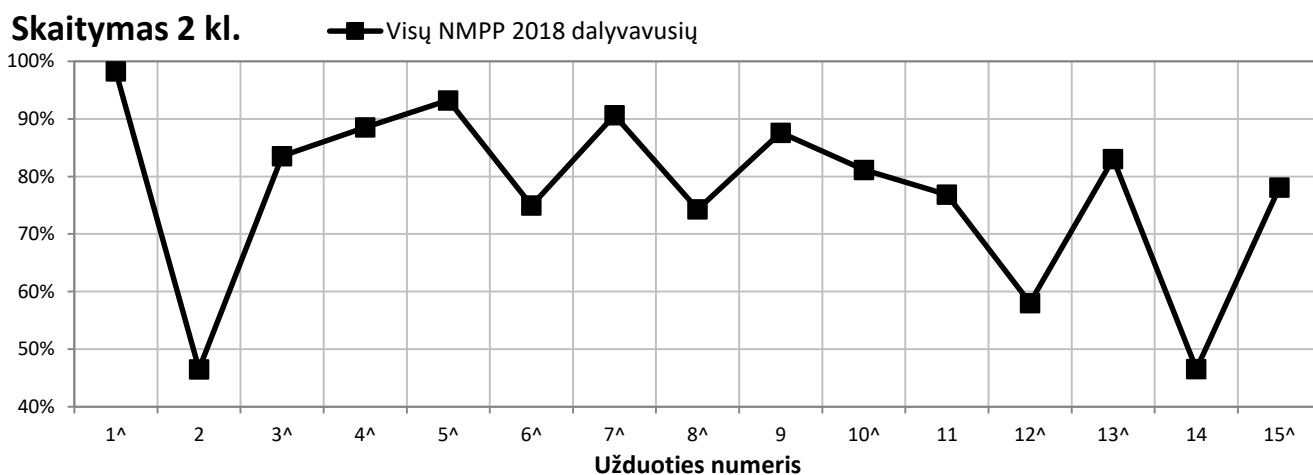
2 KLASĖ. Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2018 2 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį 2 *KLASĖS NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS*). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Tamsios spalvos kreivė pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2018 dalyvavusių šalies mokyklų 2 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

1 paveikslas. 2 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

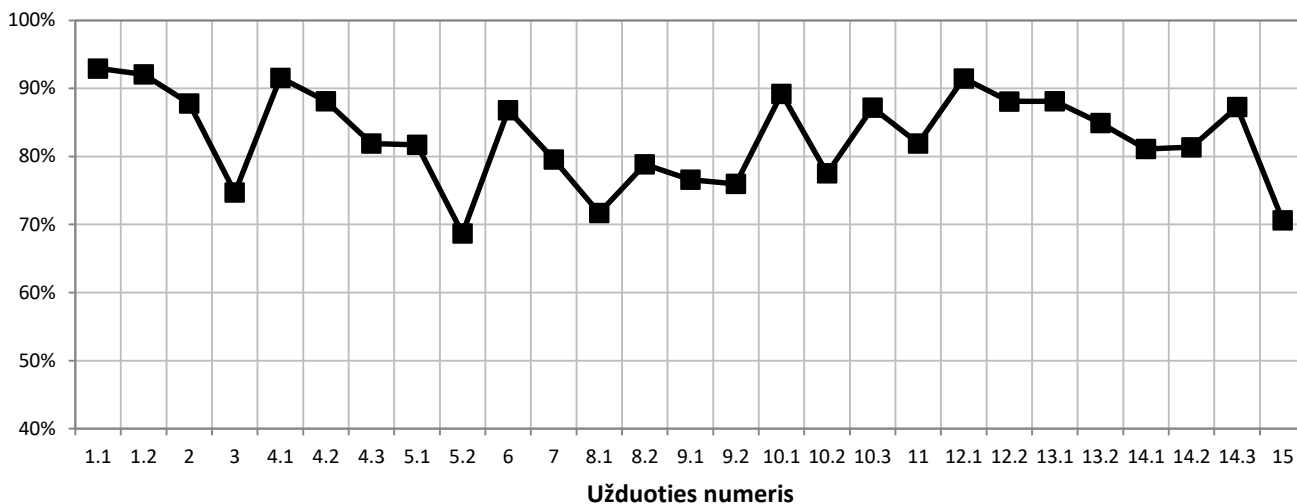
2 paveikslas. 2 klasės skaitymo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

3 paveikslas. 2 klasės rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

Rašymas (kalbos sandaros pažinimas) 2 kl.

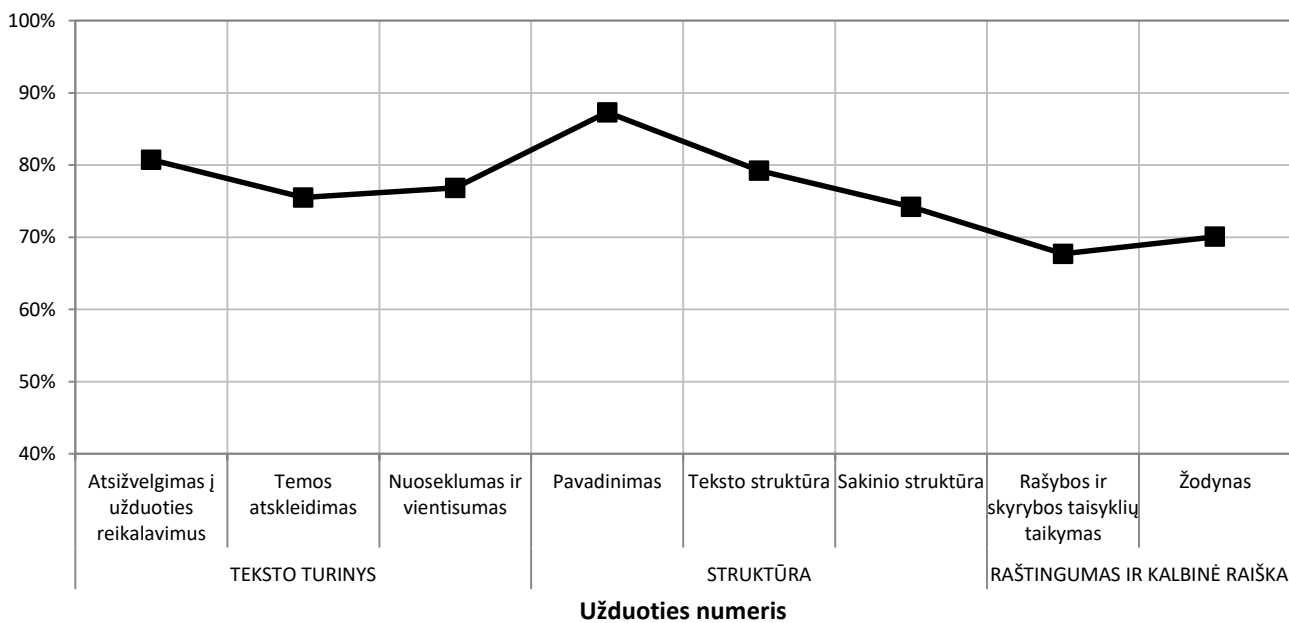
■ Visų NMPP 2018 dalyvavusių

4 paveikslas. 2 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduoties kriterijus (mokinių procentinė dalis)

Rašymas (teksto kūrimas) 2 kl.

■ Visų NMPP 2018 dalyvavusių

2 KLASĖ. NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

2 klasės NMPP 2018 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesniuosius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

2 klasės skaitymo (teksto suvokimo) testo charakteristikos

1 lentelė. 2 klasės skaitymo testo užduočių paskirstymas pagal teksto suvokimo vertinimo aspektus.

	SKAITOMO TEKSTO SUVOKIMO ASPEKTAI			
	Aiškiai pateiktos informacijos radimas	Tiesioginių išvadų darymas	Interpretavimas ir idėjų integravimas	Teksto turinio, kalbos ir teksto elementų vertinimas
Užduoties Nr.	1, 2, 5	3, 4, 6, 12	8, 10, 11, 13, 14	7, 9, 15
Testo taškų pasiskirstymas	3	4	5	3
	20 %	26,7 %	33,3 %	20 %

2 lentelė. 2 klasės skaitymo testo užduočių paskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes.

	KOGNITYVINIŲ GEBĖJIMŲ GRUPĖS		
	Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.	1, 3, 4, 5, 12	2, 6, 9, 10, 11, 13	7, 8, 14, 15
Testo taškų pasiskirstymas	5	6	4
	33,3 %	40 %	27 %

2 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Matematikos diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal dalyko turinio sritis.

	TURINIO SRITYS		
	Skaiciai ir skaičiavimai	Geometrija, matai ir matavimai	Komunikavimas ir bendrosios problemų sprendimo strategijos
Užduoties Nr.	1, 2, 4, 5, 7, 8, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 13, 15, 16, 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.5, 18.1, 18.2, 20, 25*	3, 6, 9, 11, 12, 21, 22, 23.1, 23.2, 23.3, 23.4, 24	14, 19, 26
	24	12	3

Testo taškų pasiskirstymas	61,5%	30,8 %	7,7 %
----------------------------	-------	--------	-------

2 lentelė. Matematikos diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

	KOGNITYVINIŲ GEBĖJIMŲ GRUPĖS		
	Žinios ir supratimas	Taikymai	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 15, 18.1, 22, 23.1, 23.2	3, 4, 5, 11, 12, 13, 16, 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.5, 18.2, 20, 23.3, 23.4, 24, 25*	14, 19, 21, 26
Testo taškų pasiskirstymas	16	19	4
	41,0 %	48,7 %	10,3 %

* Už teisingai atliktą užduotį skiriami 2 taškai.

2 klasės rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo charakteristikos

1 lentelė. Rašymo diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal kalbos sandaros pažinimo vertinimo aspektus.

	KALBOS SANDAROS PAŽINIMO ASPEKTAI (TURINIO SRITYS)			
	Garsas	Žodis	Sakinys ir tekstas	Raštingumas
Užduoties Nr.	1.1, 1.2, 2, 4.1, 4.2, 4.3	3, 5.2, 13.1, 13.2	5.1, 6, 7, 8.1, 8.2, 11, 12.1, 12.2	9.1, 9.2, 10.1, 10.2, 10.3, 14.1, 14.2, 14.3, 15*
Testo taškų pasiskirstymas	6	4	8	10
	21,4 %	14,3 %	28,6 %	35,7 %

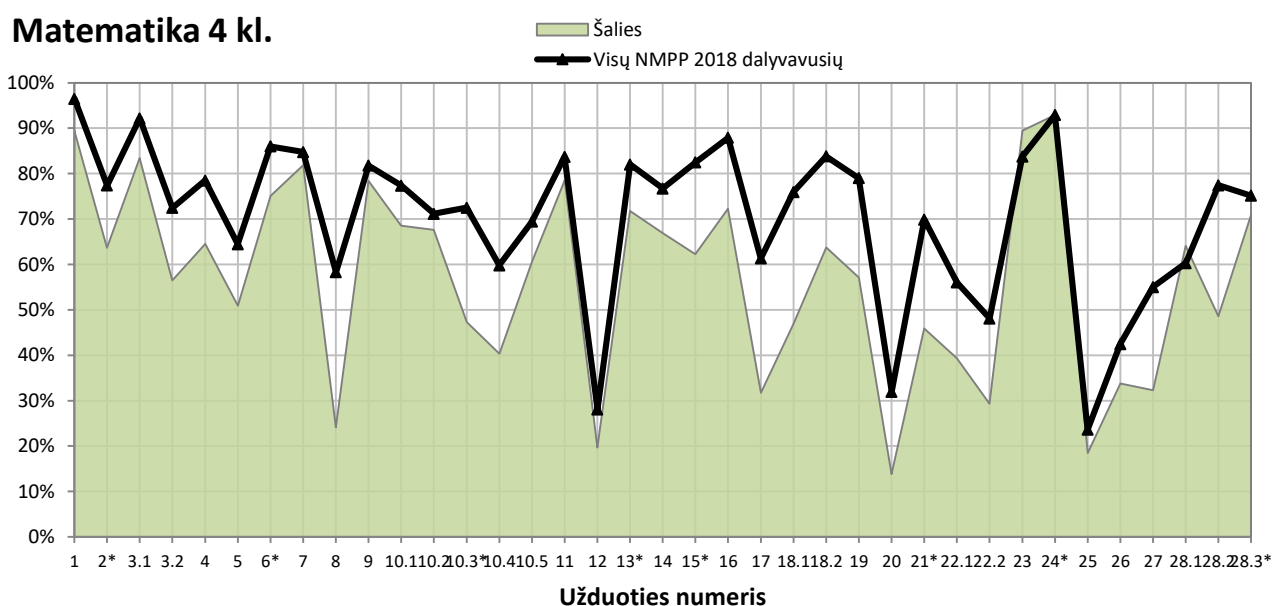
2 lentelė. Rašymo diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes.

	KOGNITYVINIŲ GEBĖJIMŲ GRUPĖS		
	Žinios ir supratimas	Taikymai	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.	2, 5.2, 10.1, 10.2, 10.3, 13.1, 13.2, 14.1, 14.2, 14.3	1.1, 1.2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 7, 8.1, 9.1, 9.2, 12.1, 12.2, 15*	5.1, 6, 8.2, 11
Testo taškų pasiskirstymas	10	14	4
	35,7 %	50,0 %	14,3%

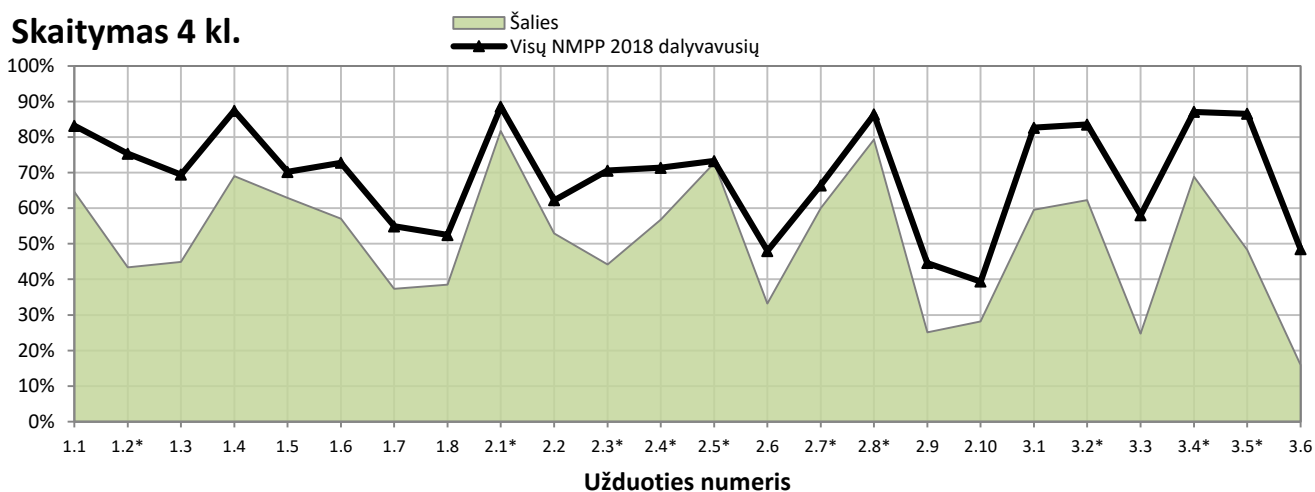
4 KLASĖ. Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė¹³

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2018 4 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį *4 KLASĖS NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS*). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Žalios spalvos plotą apribojančia kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) šalies (nacionalinių tyrimų rezultatai) mokyklų mokinių teisingai atsakė į šį klausimą. Tamsios spalvos kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2018 dalyvavusių šalies mokyklų 4 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

1 paveikslas. 4 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

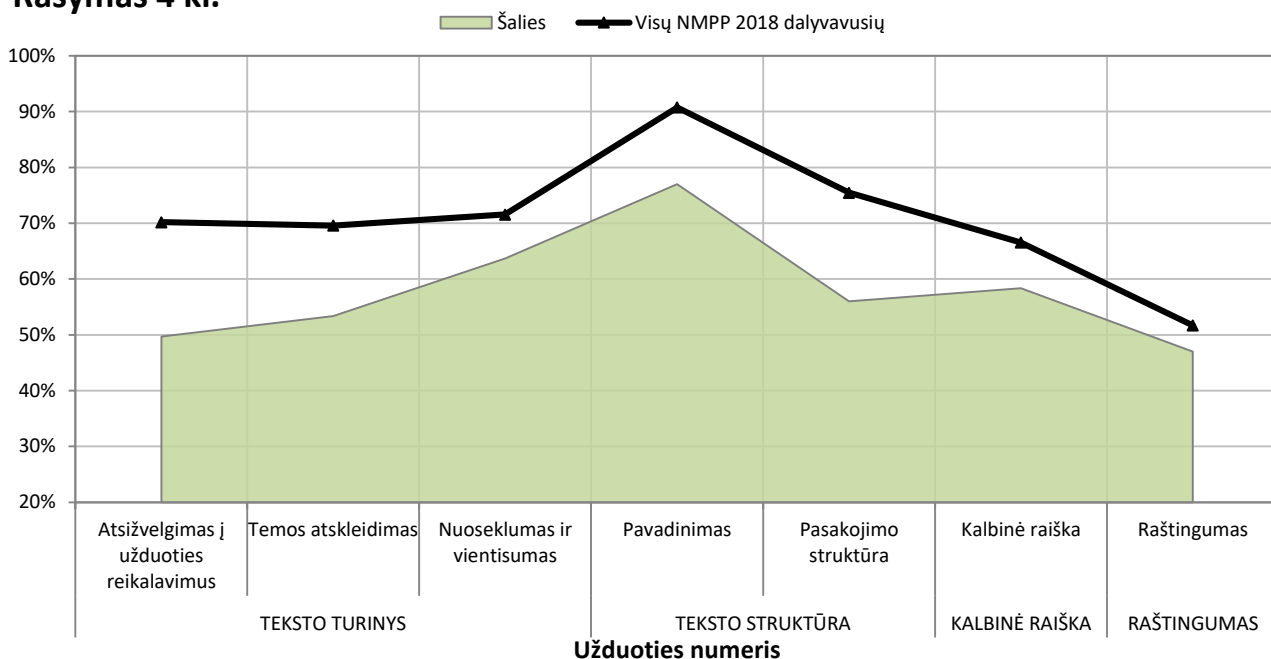
2 paveikslas. 4 klasės skaitymo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

¹³ Lyginama su šalies rezultatais išmatuotais atlikus 2015 m. nacionalinį mokinių pasiekimų tyrimą.

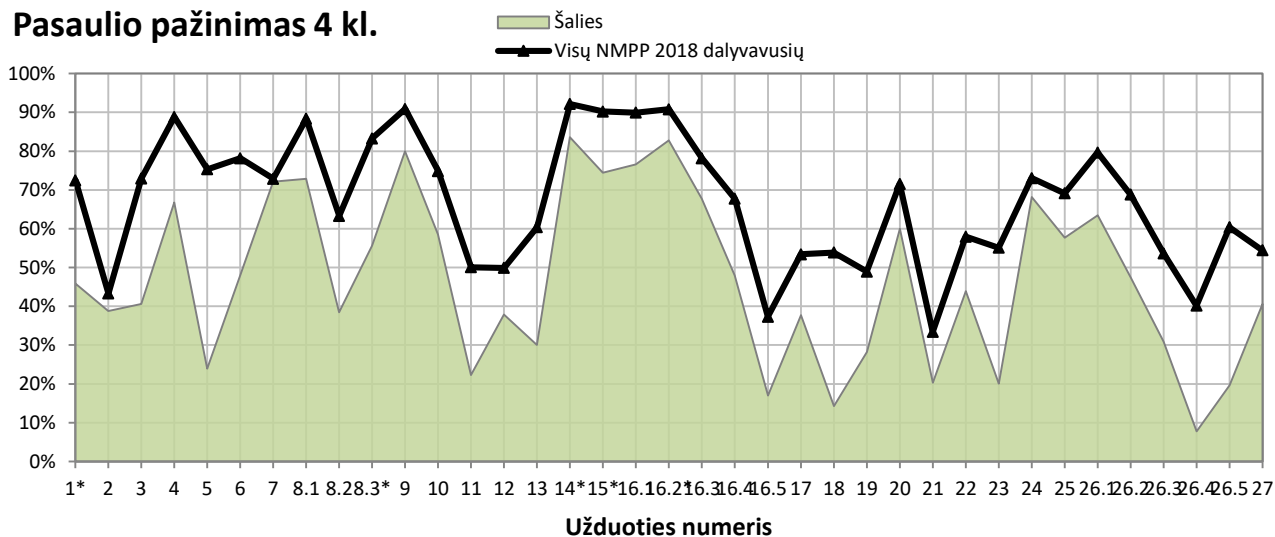
2 paveikslas. 4 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

Rašymas 4 kl.

2 paveikslas. 4 klasės pasaulio pažinimo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

Pasaulio pažinimas 4 kl.

4 KLASĖ. NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

4 klasės NMPP 2018 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesniuosius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

4 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1, 3.1, 6, 7, 9, 10.1, 11, 13, 15, 16, 18.2, 23, 24, 28.3	2, 3.2, 4, 5, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 14, 17, 18.1, 19, 21, 22.1, 26, 28.1, 28.2	8, 12, 20*(1 t.), 20**(2 t.), 22.2, 25, 27
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	17	7
	proc.	36,8	44,8	18,4

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** Visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys			
		Skaičiai ir skaičiavimai	Reiškiniai, lygtys, nelygybės	Geometrija, matai ir matavimai	Komunikavimas ir bendrosios problemų sprendimo strategijos
Užduoties Nr.		1, 2, 3.1, 3.2, 4, 6, 7, 8, 10.1, 10.2, 18.2, 19, 20, 22.1, 27, 28.1	10.3, 21, 23, 24	10.5, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18.1, 22.2, 25, 28.2	5, 9, 10.4, 26, 28.3
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	17	4	12	5
	proc.	44,7	10,5	31,6	13,2

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1, 2, 3.1, 3.2, 4, 6, 8, 10.5, 13, 14, 15, 18.1, 18.2, 28.2	7, 9, 10.1, 10.2, 10.3, 11, 16, 17, 19, 21, 22.1, 22.2, 23, 24, 25, 28.1	5, 10.4, 12, 20, 26, 27, 28.3
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	16	8
	proc.	36,8	42,1	21,1

4 klasės skaitymo (teksto suvokimo) testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 1.4, 1.5, 2.1, 2.5, 2.8, 3.4	1.3, 1.6, 1.7, 1.8, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2	1.2, 2.9, 2.10, 3.3, 3.5, 3.6
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	7	11	6
	proc.	29,2	45,8	25,0

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal skaitomo teksto suvokimo vertinimo aspektus

		Skaitomo teksto suvokimo aspektai			
		Aiškiai pateiktos informacijos radimas	Tiesioginių išvadų darymas	Interpretavimas ir idėjų integravimas	Teksto turinio, kalbos ir teksto elementų vertinimas
Užduoties Nr.		1.2, 1.4, 1.5, 2.1, 2.3, 2.6, 3.1, 3.4	1.3, 2.2, 2.5, 2.8, 3.2, 3.3	1.1, 1.6, 1.7, 1.8, 3.5, 3.6	2.4, 2.7, 2.9, 2.10
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	8	6	6	4
	proc.	33,3	25,0	25,0	16,7

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.4, 1.5, 2.1, 2.3, 2.5, 3.1, 3.4	1.2, 1.3, 1.7, 2.2, 2.6, 2.8, 2.10, 3.2, 3.3, 3.5	1.1, 1.6, 1.8, 2.4, 2.7, 2.9, 3.6
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	7	10	7
	proc.	29,2	41,6	29,2

4 klasės pasaulio pažinimo testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		4, 7, 8.1, 9, 14, 15, 16.1, 16.2, 16.3, 24	1, 2, 3, 6, 8.2, 8.3, 10, 12, 13, 16.4, 17, 19, 20, 22, 25, 26.1, 26.2, 27	5, 11, 16.5, 18, 21, 23, 26.3, 26.4, 26.5
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	10	18	9
	proc.	27,0	48,7	24,3

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys				
		Gamtinė aplinka ir žmogus	Gyvoji gamta ir žmogus	Negyvoji gamta ir žmogus	Tyrimai	Žmonių gyvenimas kartu
Užduoties Nr.		9, 10, 11, 12, 23, 27	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22	8.1, 8.2, 8.3, 16.1, 16.2, 16.3, 16.4, 16.5, 26.1, 26.2	20, 24, 25, 26.3, 26.4, 26.5
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	6	7	8	10	6
	proc.	16,2	18,9	21,7	27,0	16,2

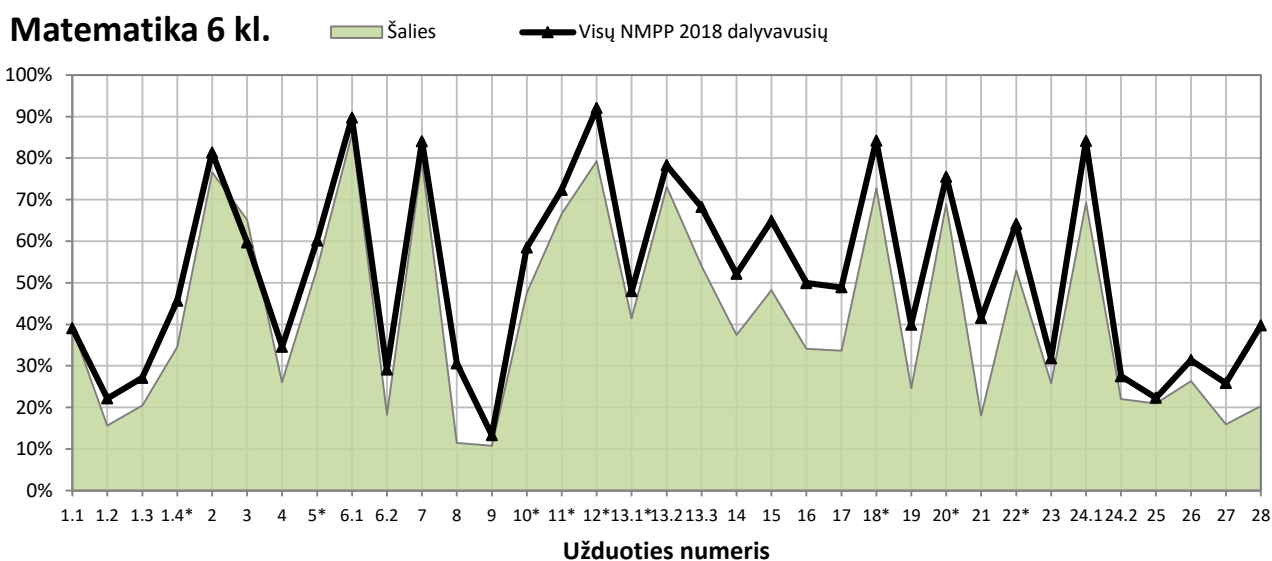
3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnio lygio mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		7, 9, 11, 16.1, 16.2, 16.3, 20, 22, 25, 26.2, 26.3, 26.4	1, 2, 3, 4, 5, 8.1, 8.3, 10, 12, 14, 15, 17, 18, 21, 23, 24, 26.1, 26.5, 27	6, 8.2, 13, 16.4, 16.5, 19
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	12	19	6
	proc.	32,4	51,4	16,2

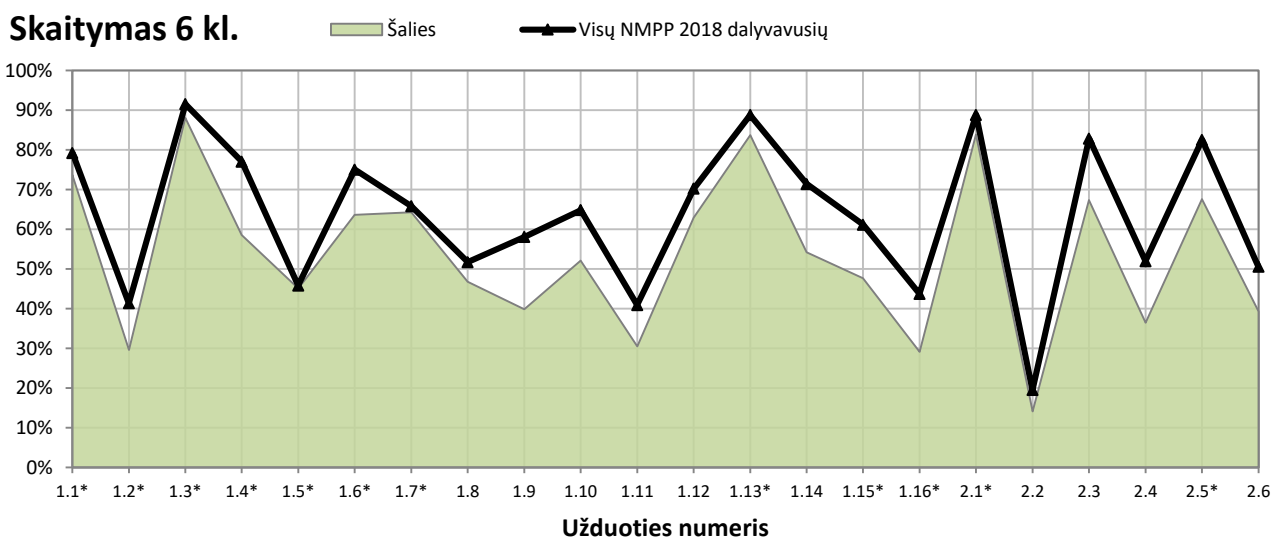
6 KLASĖ. Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė¹⁴

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2018 6 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį 6 KLASĖS NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Žalios spalvos plotą apribojančia kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) šalies (nacionalinių tyrimų rezultatai) mokyklų mokinių teisingai atsakė į šį klausimą. Tamsios spalvos kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2018 dalyvavusių šalies mokyklų 6 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

1 paveikslas. 6 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

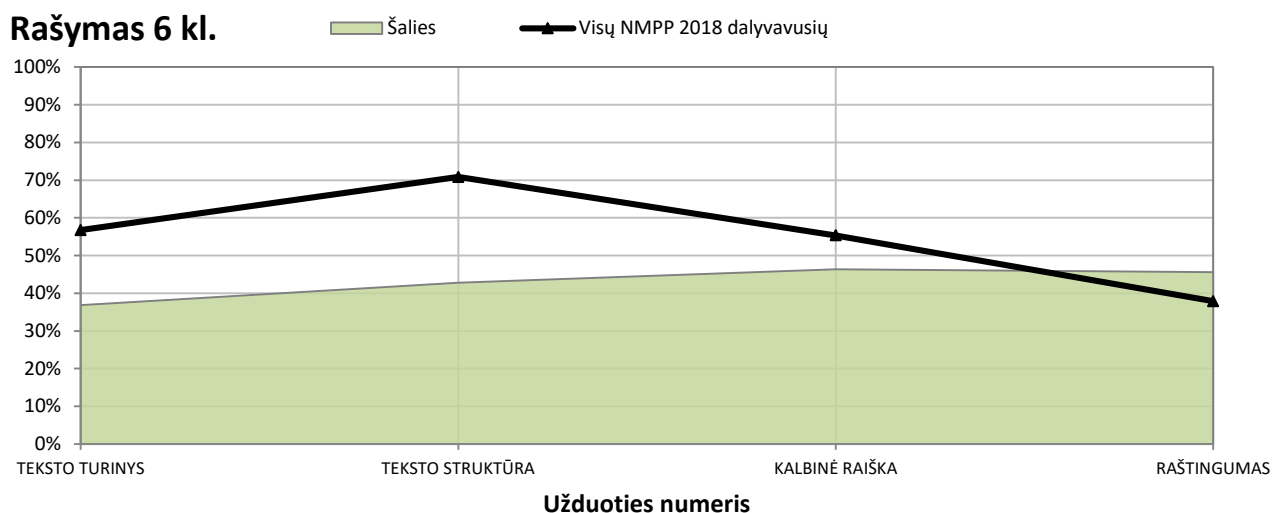

2 paveikslas. 6 klasės skaitymo (teksto suvokimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

¹⁴ Lyginama su šalies rezultatais išmatuotais atlikus 2016 m. nacionalinį mokinių pasiekimų tyrimą.

3 paveikslas. 6 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduoties kriterijus (mokinių procentinė dalis)

6 KLASĖ. NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

6 klasės NMPP 2018 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesniuosius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

6 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		2, 3, 6.1, 7, 11, 12, 13.2, 18, 20, 24.1	1.1, 1.3, 1.4, 5, 10, 13.1, 13.3, 14, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 25	1.2, 4, 6.2, 8, 9, 21, 24.2, 26, 27, 28
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	10	15	10
	proc.	28,6	42,8	28,6

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** Visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys				
		Skaičiai ir skaičiavimai	Reiškiniai, lygtys, nelygybės	Geometrija, matai ir matavimai	Stochastika	Problemų sprendimas
Užduoties Nr.		1.1, 1.2, 1.3, 5, 6.1, 6.2, 7, 10, 11, 13.2, 13.3, 25, 26	1.4, 2, 13.1, 14, 24.1, 24.2	4, 9, 16, 20, 21, 23	12, 15, 17, 22	3, 8, 18, 19, 27, 28
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	13	6	6	4	6
	proc.	37,2	17,1	17,1	11,5	17,1

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		5, 6.1, 7, 9, 10, 11, 12, 13.1, 13.2, 15, 16, 20, 23, 26	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3, 4, 6.2, 13.3, 17, 21, 24.1, 24.2	8, 14, 18, 19, 22, 25, 27, 28
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	13	8
	proc.	40,0	37,1	22,9

6 klasės skaitymo testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 1.12*(1 t.), 1.13, 1.14*(1 t.), 2.1, 2.3*(1 t.), 2.5	1.2*(1 t.), 1.5, 1.8*(1 t.), 1.9*(1 t.), 1.9**(2 t.), 1.10, 1.11, 1.12**(2 t.), 1.14**(2 t.), 1.15, 2.3**(2 t.), 2.4*(1 t.), 2.6*(1 t.)	1.2**(2 t.), 1.8**(2 t.), 1.16, 2.2, 2.4**(2 t.), 2.6**(2 t.)
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	11	13	6
	proc.	36,7	43,3	20

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal skaitomo teksto suvokimo vertinimo aspektus

		Skaitomo teksto suvokimo aspektai			
		Informacijos radimas	Išvadų darymas	Analizavimas	Interpretavimas/vertinimas
Užduoties Nr.		1.2, 1.3, 1.4, 1.8, 2.1, 2.2, 2.5	1.1, 1.5, 1.6, 1.10, 1.16, 2.3, 2.4	1.9, 1.12, 1.13, 1.14	1.7, 1.11, 1.15, 2.6
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	9	9	7	5
	proc.	30,0	30,0	23,3	16,7

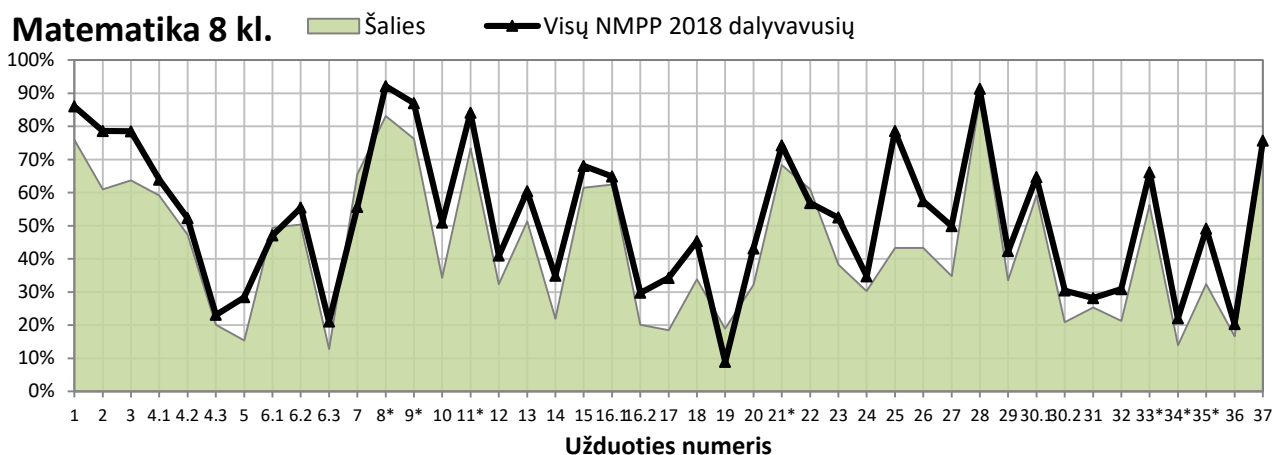
3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės	
		Žinios ir supratimas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.1, 1.3, 1.4, 1.8, 1.9, 1.10, 1.12, 1.13, 1.14, 2.1, 2.2	1.2, 1.5, 1.6, 1.7, 1.11, 1.15, 1.16, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	15	15
	proc.	50,0	50,0

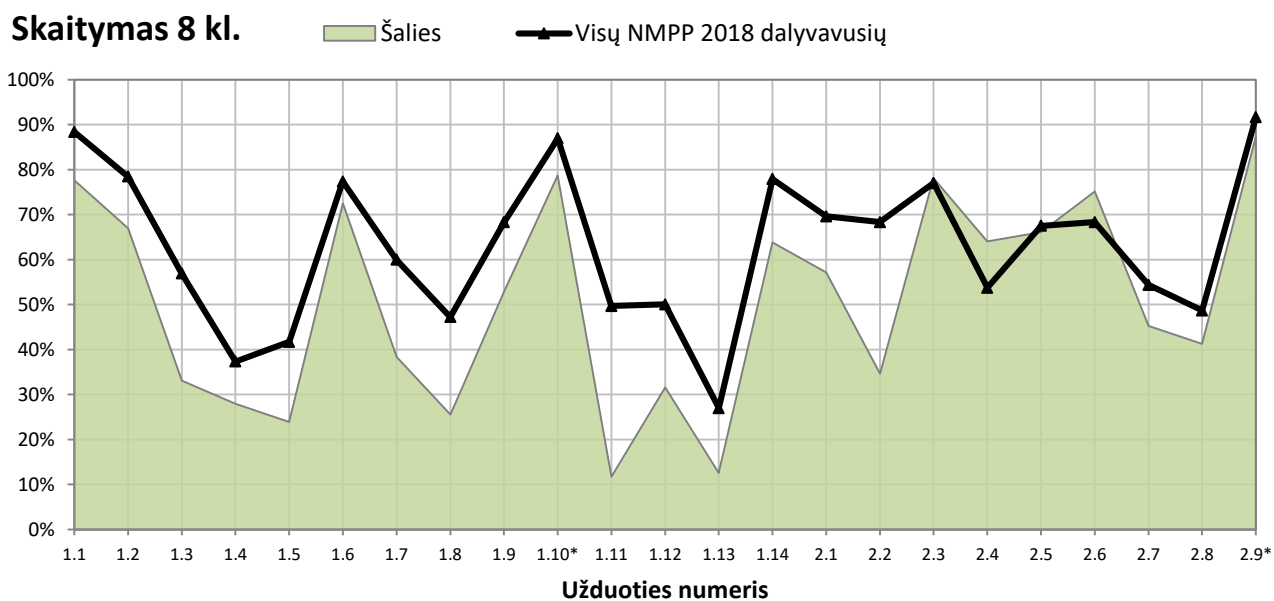
8 KLASĖ. Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė¹⁵

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2018 8 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį *8 KLASĖS NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS*). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Žalios spalvos plotą apribojančia kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) šalies (nacionalinių tyrimų rezultatai) mokyklų mokinių teisingai atsakė į šį klausimą. Tamsios spalvos kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2018 dalyvavusių šalies mokyklų 8 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

1 paveikslas. 8 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

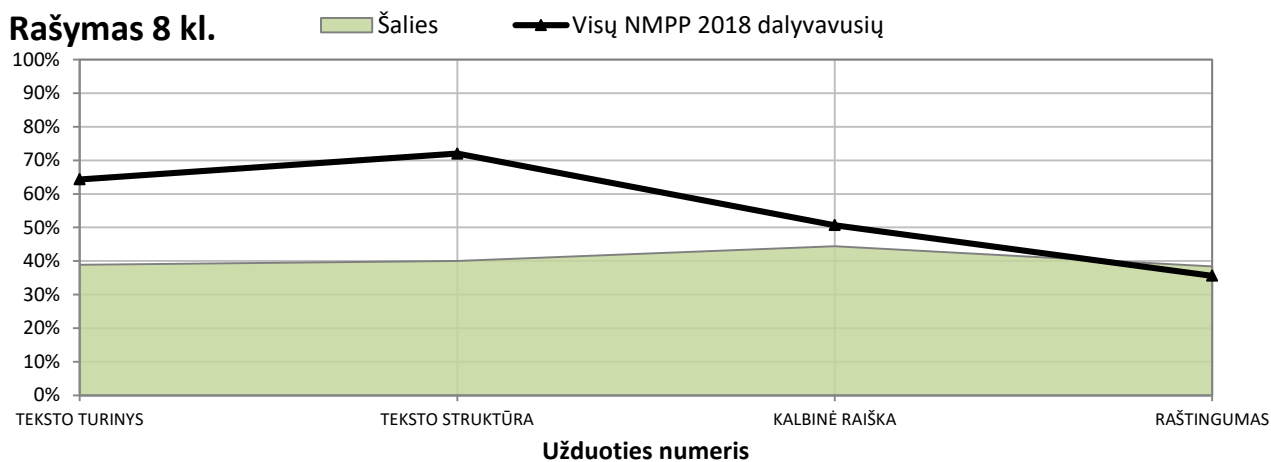

2 paveikslas. 8 klasės skaitymo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

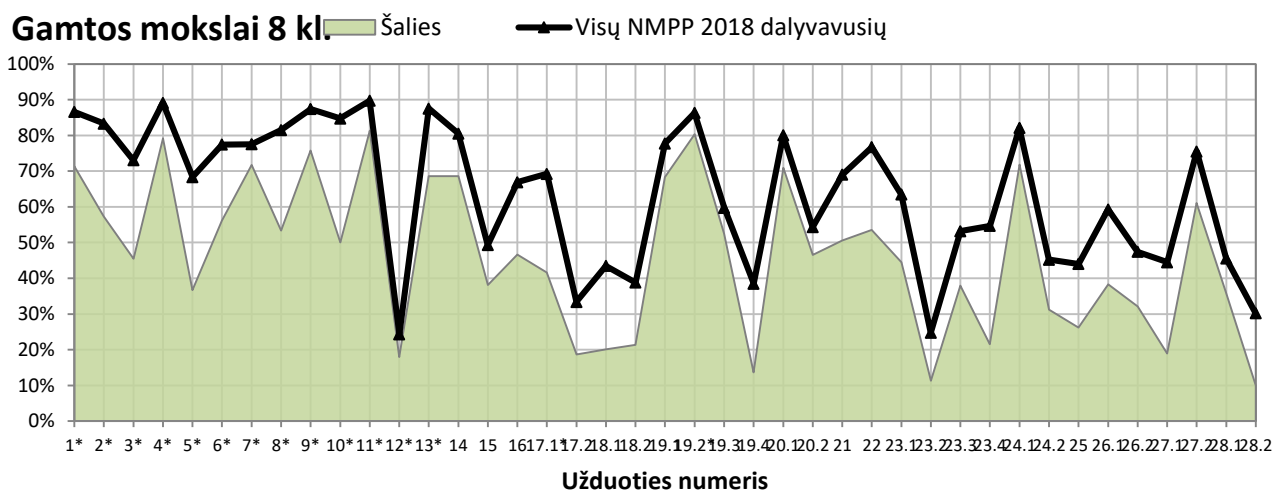

¹⁵ Lyginama su šalies rezultatais išmatuotais atlikus 2015 m. nacionalinį mokinių pasiekimų tyrimą.

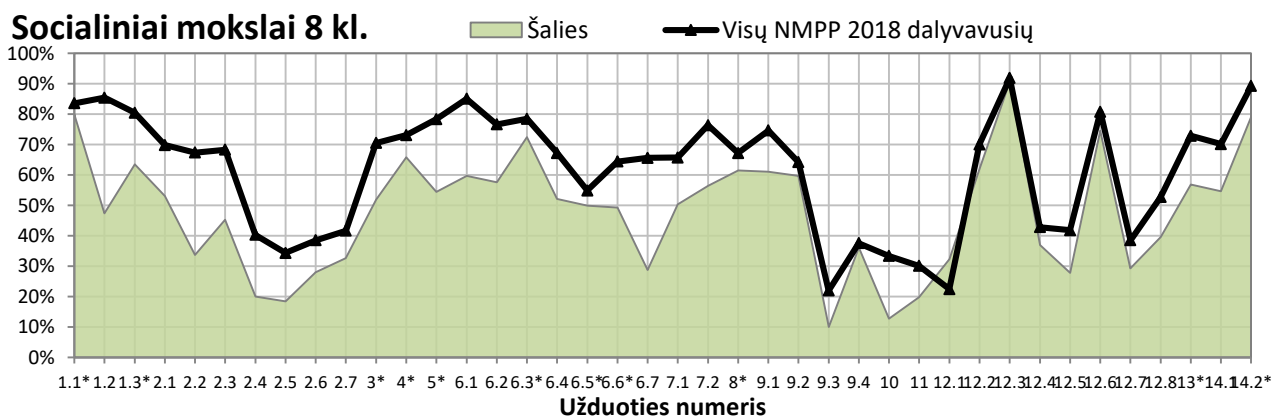
3 paveikslas. 8 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

4 paveikslas. 8 klasės gamtos mokslų testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

5 paveikslas. 8 klasės socialinių mokslų testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

8 KLASĖ. NMPP 2018 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

8 klasės NMPP 2018 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesniuosius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

8 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1, 2, 3, 4.1, 7, 8, 9, 11, 15, 16.1, 21, 22, 28, 37	4.2, 6.1, 6.2, 10, 12, 13, 14, 18, 20, 24, 25, 26, 27, 29, 30.1, 30.2*(1 t.), 33	4.3, 5, 6.3, 16.2*(1 t.), 16.2**(2 t.), 17, 19, 23, 30.2**(2 t.), 31, 32, 34, 35, 36
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	17	14
	proc.	31,1	37,8	31,1

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys				
		Skaiciai ir skaičiavimai	Reiškiniai, lygtys, nelygybės, sąryšiai ir funkcijos	Geometrija, matai ir matavimai	Stochastika	Problemų sprendimas
Užduoties Nr.		2, 4.1, 4.2, 4.3, 5, 6.1, 6.2, 7, 14, 22, 34, 35	9, 11, 12, 15, 16.1, 16.2, 27, 30.2	1, 6.3, 8, 10, 13, 17, 18, 24, 28, 31, 32	20, 21, 29, 30.1, 33	3, 19, 23, 25, 26, 36, 37
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	12	10	11	5	7
	proc.	26,7	22,2	24,4	11,1	15,6

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1, 4.1, 4.2, 4.3, 6.2, 7, 8, 9, 10, 11, 16.1, 20, 22, 35	2, 5, 6.1, 6.3, 12, 13, 14, 15, 16.2, 17, 18, 19, 24, 27, 30.1, 30.2, 34	3, 21, 23, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 36, 37
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	19	12
	proc.	31,1	42,2	26,7

8 klasės skaitymo testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 1.2, 1.6, 1.10, 1.14*(1 t), 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.9	1.3*(1 t), 1.3*(2 t), 1.7, 1.9, 1.12*(1 t), 1.12*(2 t), 1.14**(2 t), 2.1, 2.2*(1 t), 2.7*(1 t), 2.8*(1 t)	1.3**(3 t), 1.4, 1.5, 1.8, 1.11, 1.12**(3 t), 1.13, 2.2**(2 t), 2.7**(2 t), 2.8**(2 t)
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	10	11	10
	proc.	32,3	35,4	32,3

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal skaitomo teksto suvokimo vertinimo aspektus

		Skaitomo teksto suvokimo aspektai			
		Informacijos radimas	Išvadų darymas	Analizavimas	Interpretavimas/vertinimas
Užduoties Nr.		1.1, 1.8, 1.9, 2.1, 2.2	1.4, 1.12, 2.3, 2.4, 2.6, 2.9	1.3, 1.6, 1.7, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14, 2.5	1.2, 1.5, 2.7, 2.8
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	6	8	11	6
	proc.	19,4	25,8	35,5	19,4

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės	
		Žinios ir supratimas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.1, 1.4, 1.6, 1.7, 1.10, 1.14, 2.1, 2.2, 2.4, 2.7	1.2, 1.3, 1.5, 1.8, 1.9, 1.11, 1.12, 1.13, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8, 2.9
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	13	18
	proc.	41,9	58,1

8 klasės gamtos mokslų testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1, 4, 7, 9, 11, 13, 14, 15* (1 t.), 19.1, 19.2, 20.1, 20.2*(1 t.), 21*(1 t.), 24.1, 27.2	2, 3, 5, 6, 8, 10, 16, 17.1, 18.1, 18.2*(1 t.), 19.3, 21**(2 t.), 22, 23.1, 23.3, 24.2, 25, 26.1, 26.2, 28.1*(1 t.), 28.1** (2 t.)	12, 15**(2 t.), 17.2, 18.2**(2 t.), 19.4, 20.2**(2 t.), 23.2, 23.4, 27.1, 28.2
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	15	21	10
	proc.	32,6	45,7	21,7

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** Visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys			
		Gamtos tyrimai	Organizmai ir aplinka	Medžiagos ir jų kitimai	Fizikiniai procesai
Užduoties Nr.		3, 4, 16, 19.2, 23.1, 24.2, 27.1	1, 2, 15, 17.1, 17.2, 18.1, 18.2, 19.1, 20.1, 20.2, 21	5, 7, 8, 10, 14, 19.3, 19.4, 22, 24.1, 25, 27.2	6, 9, 11, 12, 13, 23.2, 23.3, 23.4, 26.1, 26.2, 28.1, 28.2
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	7	15	11	13
	proc.	15,2	32,6	23,9	28,3

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1, 4, 6, 7, 8, 11, 15, 17.2, 18.2, 19.1, 20.1, 22, 23.2, 26.1	2, 5, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17.1, 19.2, 21, 23.1, 24.1, 24.2, 25, 27.1, 27.2, 28.1, 28.2	3, 18.1, 19.3, 19.4, 20.2, 23.3, 23.4, 26.2
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	16	21	9
	proc.	34,8	45,7	19,6

8 klasės socialinių mokslų testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 1.3, 2.3* (1 t.), 4, 6.1, 6.3, 6.5* (1 t.), 7.1*(1 t.), 7.2, 8, 12.2, 12.3, 12.6, 13, 14.2	1.2, 2.1, 2.2, 2.5*(1 t.), 2.6, 2.7* (1 t.), 3, 5, 6.2, 6.4, 6.6, 7.1** (2 t.), 9.1, 9.2, 9.4, 12.1, 12.4*(1 t.), 12.4**(2 t.), 12.5, 12.7, 12.8, 14.1	2.3**(2 t.), 2.4, 2.5** (2 t.), 2.7**(2 t.), 6.5** (2 t.), 6.7, 9.3, 10, 11
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	15	22	9
	proc.	32,6	47,8	19,6

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal veiklos sritis

		Veiklos sritys				
		Orientavimasis istoriniame laike ir geografinėje erdvėje	Istorinės raidos supratimas	Bendrieji geografiniai dėsniumai ir jų modeliavimas	Tyrimas ir interpretavimas	Visuomenės pažinimas
Užduoties Nr.		1.1, 1.2, 2.4, 2.6, 4, 7.2, 12.2, 12.3	2.2, 2.5, 3, 9.4, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 12.8	5, 6.4, 6.5, 8, 9.2, 10, 11	1.3, 2.1, 2.3, 2.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.6, 7.1, 9.1, 9.3, 12.1	6.7, 13, 14.1, 14.2
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	8	11	8	15	4
	proc.	17,4	23,9	17,4	32,6	8,7

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.2, 2.2, 2.4, 2.5, 3, 4, 5, 8, 9.4, 11, 12.2, 12.3, 12.5, 14.2	1.1, 1.3, 2.1, 2.6, 6.1, 6.3, 6.6, 7.1, 7.2, 9.1, 9.2, 9.3, 10, 12.1, 12.4, 12.7, 14.1	2.3, 2.7, 6.2, 6.4, 6.5, 6.7, 12.6, 12.8, 13
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	15	19	12
	proc.	32,6	41,3	26,1

ŠALTINIAI

- 2015 m. nacionalinio mokinių pasiekimų tyrimo duomenų bazė
- 2016 m. nacionalinio mokinių pasiekimų tyrimo duomenų bazė
- 2016 m. nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenų bazė
- 2017 m. nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenų bazė
- 2018 m. nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenų bazė

NMPP 2018

2018 metų Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo ataskaita

Nacionalinis egzaminų centras, M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius

Prieiga per internetą: <http://www.nec.lt/612/>